

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

IPA YEŞİL GÜNDEM GREEN AGENDA

ÇEVRE VE İKLİM EYLEMİ SEKTÖR OPERASYONEL PROGRAMI
ENVIRONMENT AND CLIMATE ACTION SECTOR OPERATIONAL PROGRAMME

ISSN: 2822-4663 / HAZİRAN / JUNE 2022 - SAYI / NUMBER 01

TÜRKİYE'NİN İLK İKLİM ŞURASI KONYA'DA TOPLANDI

TÜRKİYE'S FIRST
CLIMATE COUNCIL
CONVENED IN KONYA

28

SALDA
Özel Dosya
Special File

106

6 Havza İçin Nehir Havzası
Yönetim Planlarının
Hazırlanması Projesi
Project For Preparation Of River Basin
Management Plans For 6 Basins

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Çevre ve İklim Eylemi
Sektör Operasyonel Programı

BİZİ AYAKTA TUTAN ÇEVREYİ
K O R U Y A L I M

LET'S PROTECT
THE ENVIRONMENT THAT SUSTAINS US

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

IPA YEŞİL GÜNDEM GREEN AGENDA

İmtiyaz Sahibi/Publisher

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Çevre ve İklim
Eylemi Sektörel Operasyonel Programı adına

On behalf of the Ministry of Environment, Urbanization
and Climate Change Department of European Union and
Foreign Relations Environment and Climate Action Sectoral
Operational Programme

Aytaç YÜKSEL

Genel Yayın Yönetmeni/Editor-in-Chief

Dr. İsmail Raci BAYER

Editör/Editor

Ayşe Banu ÖZGÖKÇEN
FeYZa ARIDURU

Designer/Tasarım

Mürsel KARAMAN
Hasan ŞANLI

Yayına Hazırlayanlar/Copywriters

Ebru TAŞKIN

Yayın Adı/Publication Name

IPA YEŞİL GÜNDEM/ IPA GREEN AGENDA

Yayın Türü/Publication Type

Yerel Süreli Yayın/Periodicals

Yayın Şekli/Publication Format

6 ayda bir Türkçe ve İngilizce yayınlanır./Published every
six months as Turkish and English.

Yazışma Adresi/Contact

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Avrupa Birliği ve
Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Mustafa Kemal Mahallesi
2082. Cadde No: 52 Çankaya / ANKARA
Telefon/Phone: 0 312 410 03 50-51

Basım Yeri/Publication Place

Uzman Matbaası
İvedik, 1514. Sk. No: 44, 06105 İvedik Osb.
Yenimahalle - ANKARA
Telefon/Phone: +90 0312 394 43 64
www.uzmanmatbaacilik.com.tr

ISSN: 2822-4663

Baskı Tarihi/Print Date

Haziran/June 2022 - ANKARA

Bu derginin tüm içeriğinin telif hakkı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Çevre ve İklim Eylemi Sektörel Operasyonel Programı'na aittir.

All content of this magazine is copyrighted by the Ministry of Environment,
Urbanization and Climate Change Sectoral Operational Programme for
Environment and Climate Action.

© Yazı ve fotoğrafların tüm hakları, aksi belirtilmedikçe, Çevre, Şehircilik ve İklim
Değişikliği Bakanlığı Çevre ve İklim Eylemi Sektörel Operasyonel Programı'na aittir.
Kaynak gösterilerek kullanılabilir.

© All rights to texts and photographs are reserved by the Ministry of Environment,
Urbanization and Climate Change Sectoral Operational Programme for
Environment and Climate Action. They can be used by showing the source.

ÖN SÖZLER PREFACE

4-7

Murat KURUM

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı
Minister of Environment, Urbanization and Climate Change

8-9

Prof. Dr. Mehmet Emin BİRPINAR

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve
İklim Değişikliği Başmüzakereçisi

Deputy Minister of Environment, Urbanization and
Climate Change and Climate Change Chief Negotiator of Türkiye

10-11

Nikolaus
MEYER-LANDRUT
AB Delegasyon Başkanı, Büyükelçi
Head of EU Delegation, Ambassador

İÇİNDEKİLER CONTENTS

12-15
IPA I Çevre
Operasyonel Programı
IPA I Environment Operational Programme

36-39

IPA II Çevre ve İklim
Eylemi Sektörel
Operasyonel Programı

IPA II Environment and Climate
Action Sector Operational Programme

46-51

Makale / Article
Türkiye'de Döngüsel
Ekonomiye Doğru

Towards Circular Economy in Türkiye

Aytaç YÜKSEL

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığ
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü
Program Otoritesi Başkanı

68-69

Su Elçileri
Water Ambassadors

79

REACH Tüzüğü
Kapsamında Kimyasal
Güvenlik Projesi

Chemical Safety Project Under
REACH Regulation

102-103

Türkiye'de Tehlike Altındaki
Türler İçin Eylem Planı

Action Plan for Endangered
Species in Türkiye

108-109

Atık Yönetimi Alanında
Kapasite Geliştirme Projesi

Capacity Building In The Field Of
Waste Management

114

İklim Değişikliği İle Mücadele
Tüm Yönleriyle Ele Alındı
Combating Climate Change With All Its Aspects

ÖN SÖZ PREFACE

Sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, çevreye ve insanı barındıran mekâna dair geniş bir sorumluluk üstlenen Bakanlığımız; tabiatın ve çevrenin korunması ile kültürümüzü yansıtan, afetlere dayanıklı, planlı, akıllı ve çevreye duyarlı şehirleşme konularında hizmet ve faaliyetlerini sürdürmektedir.

Ancak, her geçen yıl daha yoğun bir şekilde yaşadığımız sel, heyelan ve yangın gibi afetler, denizlerimizde yaşanan değişimler, küresel iklim değişikliği konusunda uluslararası işbirliğini de içerecek şekilde daha yoğun ve etkin bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır.

İnsanlığın ve dünyamızın geleceği için küresel iklim değişikliği ile mücadelede kapasitemizi arttıracak şekilde Bakanlığımızın kurumsal yapısı güçlendirilmiş ve “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı” olarak yeniden yapılandırılmıştır. Ayrıca Bakanlığımızın teşkilat, görev ve yetkilerine; “çölleşme ve erozyonla mücadele” görevleri eklenmiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın Paris İklim Anlaşması’na taraf olma kararımızı tüm dünyaya duyurmasıyla birlikte ülkemizde tarihi bir süreci başlattık. Yeşil Kalkınma Devrimi ve Net Sıfır Emisyon 2053 hedeflerimiz doğrultusunda çok önemli adımlar atıyoruz.

Ülkemiz tarafından Paris Anlaşması’nın onaylanmasıyla birlikte 2050 iklim değişikliği stratejisi ve 2030 eylem planı hazırlıkları ile Ulusal Katkı Beyanı’nın güncellenmesi çalışmaları da Bakanlığımız ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliğiyle başlamış oldu.

Çevreye saygılı iklim dostu şehirler sloganıyla iklim değişikliği ile uyum politikalarımızı daha da geliştirerek, “Yeşil Kalkınma Modeli” ile ülkemizin ve şehirlerimizin iklim dostu yeşil dönüşümünü gerçekleştirecek ve 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşılmasına katkı sağlayacağız.

In line with the sustainable development goals, our Ministry, which has undertaken a wide responsibility for the environment and the place that hosts people; It continues its services and activities in the fields of protection of nature and the environment, and urbanization that reflects our culture, is resistant to disasters, planned, smart and environmentally sensitive.

However, disasters such as floods, landslides and fires, which we experience more intensely every year, and the changes in our seas, require more intensive and effective work, including international cooperation on global climate change.

The institutional structure of our Ministry has been strengthened and restructured as the “Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change” in order to increase our capacity in the fight against global climate change for the future of humanity and our world. In addition, in the organization, duties and authorities of our Ministry; “Combating desertification and erosion” tasks have been added.

We started a historical process in our country with the announcement of our President, Mr. Recep Tayyip Erdoğan, to the whole world about our decision to become a party to the Paris Climate Agreement. We are taking very important steps in line with our Green Development Revolution and Net Zero Emission 2053 targets.

With the approval of the Paris Agreement by our country, the preparations for the 2050 climate change strategy and 2030 action plan, as well as the updating of the National Contribution Statement, started with the cooperation of our Ministry and the United Nations Development Program (UNDP).

We will further develop our climate change adaptation policies with the slogan of climate-friendly cities that respect the environment, and we will realize the climate-friendly green transformation of our country and cities with the “Green Development Model” and contribute to the achievement of the 2053 net zero emission target.

Murat KURUM

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı
Minister of Environment, Urbanization and Climate Change

Dünyamız kritik bir sürecin eşiğindedir. Geline süreçte dünyamız 1,2 santigrat derece ısındı. Bu sıcaklığın 1,5 santigrat derecede kalabilmesi adına tüm dünya ülkeleri gibi Türkiye olarak biz de kararlı şekilde mücadele etmeye devam edeceğiz.

Küresel ısınmayı 1,5 derece sınırında tutabilmenin yolu güçlü, adalete dayalı bir işbirliğini tesis etmek ve topyekun seferberlik ruhunu kuşanmaktır. Bilhassa enerji, tarım, sanayi, ulaştırma ve yapı sektörlerinde hızlı, iyi planlanmış ve geniş kapsamlı dönüşümleri eş zamanlı olarak başarmaktır.

Herkes çevre korumayı, doğa korumayı günlük hayatının rutini haline getirmelidir. Hepimiz iklim değişikliğiyle mücadelede, topyekun bir Türkiye seferberliğinin bilinçli ve gönüllü üyeleri olmak zorundayız.

Döngüsel Ekonomi Eylem Planlarının hazırlanması ve Sıfır Atık hareketi, atığın azaltılması ve israfın engellenmesi açısından büyük önem arz ediyor. Artık ekonomik bir değer olan atık konusunda, döngüsel ekonomiye geçilmesi için finansal mekanizmaları hızla geliştirmeliyiz. Atıksu ve katı atıkların yeniden kullanımı ile yağmur suyu toplama sistemlerinin inşasını hızlandırmak zorundayız. Yeni binalarda yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını arttırmak ve yeşil bina sertifikası ile neredeyse sıfır enerjili bina çalışmalarını geliştirmek için altyapımızı hızla oluşturmak mecburiyetindeyiz. Bunları şimdi yapmalıyız. Günümüz dünyasında değişmemenin bir maliyeti olduğundan hareketle, ülkemizin çıkarlarını gözetken yenilikçi adımları atmaya devam edeceğiz. Hazırlıkları sürdürülen İklim Kanunu'nun Türkiye'nin önümüzdeki 100 yılını şekillendirecek çerçeve bir belge olacağına inanıyoruz.

Ülkemizin iklim dostu yeşil dönüşümünde ve bölgemizin geleceğinde yenilikçi, sürdürülebilir ve kalıcı adımların atılmasında öncü bir rol alacağız. Misafiri olduğumuz dünyamızı en temiz haliyle en doğal haliyle gelecek nesillerimize bırakacağız.

Our world is on the verge of a critical period. In the process, our world has warmed by 1.2 degrees Celsius. In order to keep this temperature at 1.5 degrees Celsius, we, as Türkiye, will continue to fight resolutely, like all the countries of the world.

The way to keep global warming at 1.5 degrees Celsius is to establish a strong, just-based cooperation and to embrace the spirit of total mobilization. It is to achieve rapid, well-planned and comprehensive transformations simultaneously, especially in the energy, agriculture, industry, transportation and construction sectors.

Everyone should make environmental protection and nature protection a routine of their daily life. We all have to be conscious and voluntary members of an all-out Türkiye mobilization in the fight against climate change.

The preparation of Circular Economy Action Plans and the Zero Waste movement are of great importance in terms of reducing waste and preventing waste. Regarding waste, which is now an economic value, we must quickly develop financial mechanisms for the transition to a circular economy. We have to accelerate the reuse of wastewater and solid waste and the construction of rainwater harvesting systems. We have to quickly establish our infrastructure in order to increase the use of renewable energy sources in new buildings and to develop almost zero energy building works with green building certification. We must do these now. Considering that there is a cost to not change in today's world, we will continue to take innovative steps that take into account the interests of our country. We believe that the Climate Law, for which preparations are underway, will be a framework document that will shape Türkiye's next 100 years.

We will take a leading role in our country's climate-friendly green transformation and in taking innovative, sustainable and permanent steps in the future of our region. We will leave our world, where we are guests, in its cleanest and most natural form, to our future generations.

ÖN SÖZ PREFACE

Günümüz dünyasında gerek hızlı ekonomik büyüme gerekse de hızlı nüfus artışı beraberinde birtakım sorunlara yol açıyor. Davranışlarımızdaki değişimler, daha konforlu ve rahat yaşam beklentisi, hızlı yaşam stilleri gibi olgular, insanımızı geçmişe nazaran daha çok tüketen bir toplum haline getirmiş, sonuçta da tarih boyunca doğa ile uyumlu bir yaşam süren insanı, doğaya tahakküm kalar bir hüviyete dönüştürmüştür.

Yapılan birçok bilimsel çalışma insan eliyle üretilen imalatların doğal canlı varlık kütesini aştığını belirtiyor. Bu itibarla bu çağa bilim insanları insan çağı, diğer bir söylem ile Antroposen adını veriyorlar. Dünyamız bu çağda hiç olmadığı kadar yıkıcı hadiselerle karşı karşıya. Kaynakların fütursuzca kullanıldığı, limit aşım gününün her yıl biraz daha kısaldığı dünyamızda insanlık olarak ektiğimizi biçiyoruz. Yaşanan sorunlar artık yerelden ziyade küresel etkiler gösteriyor. İklim değişikliği, hava kirliliği, plastik atık kirliliği, toksik maddeler, biyoçeşitlilikteki azalma, orman ve arazi tahribatı bu sorunlardan sadece bazıları. Dolayısı ile çevresel kaygı ve hassasiyet artık bir tercihten ziyade zorunluluk haline geliyor. Oldukça yüksek maliyet gerektiren kriz yönetiminden risk yönetimine geçiş çerçevesinde geliştirilen politikalarda çevrenin, doğanın, iklimin esas alınması elzem görünüyor.

Önceleri yerel ve bölgesel bazda görülen çevre hassasiyeti özellikle üçüncü sanayi devrimi olarak adlandırılan robot teknolojilerin gelişim gösterdiği 1970'li yıllarda küresel boyutta ele alınıyor ve 1972 yılında Birleşmiş Milletler öncülüğünde İsveç'in Stockholm Şehrinde düzenlenen "Çevre ve İnsan Konferansı" ile ilk kez ele alınıyor ve iyi hayat kalitesi için çevrenin, doğal kaynakların korunması gerektiği vurgulanıyor. Aynı zamanda Konferansın başladığı 5 Haziran günü, Dünya çevre günü ilan edilerek çevre için bir dönüm noktası oluyor. Hükümetlerin, devletlerin politikalarında çevre kaygısı da göz önüne alınmaya başlanıyor.

3 tarafı denizlerle çevrili, zengin biyoçeşitliliğe sahip güzel vatanımızda da bu minvalde bir dönüşüm var. Tarihe yön veren nice Türk devletleri olarak yaşadığımız coğrafyalarda kültüre, çevreye, tabiata her zaman saygı göstermiş, doğanın sadece biz insanların değil; tüm canlıların ortak yaşam alanı olduğu bilinciyle hareket etmiş ve gelişmemizi bu zaviyeden sağlamış bulunuyoruz. Birçok coğrafya karanlık çağı yaşarken ülkemizde çevremizin, nebatat ve Yaradanın sessiz kulları olarak nitelendirdiğimiz hayvanatın korunmasına, onların bir ölçü, bir mizan dâhilinde kullanılmalara dair fermanlar yayınladık. Şimdi de aynı ruh ve saikle hareket ediyoruz. Temel hedefimiz "herkese temiz hava, temiz su, yeterince yeşil alan ve verimli toprak sunmak."

Bunun için de güçlü yasal düzenlemeler ve altyapıya ihtiyaç var öncelikle. 1993 yılında Dünyanın en güzel şehirlerinden biri olan İstanbul'un merkezinde 39 vatandaşımızın hayatını kaybettiği çöp patlamasını unutmadık. Şimdi atıklarımızı düzenli depoluyor, oluşan gazlar ayrı toplanarak enerji üretimi sağlıyoruz. Hatta ivmeyi daha da yükselterek sıfır atık vizyonu dahilinde hareket ediyoruz. Hava kalitemizin yükselmesi adına tesis ve ortam bazlı sürekli ölçümlerden metre seviyesinde değerlendirmelerde bulunan modeller geliştireyoruz. Çevre, hava ve iklim dostu olmanın yanında aynı zamanda sağlık dostu da olan bisikletli ulaşımı yaygınlaştırmaya çalışıyo-

ruz. Sularımızı arıtmayla yetinmiyor, arıtılan suları sulama ve soğutma suyu başta olmak üzere çeşitli alanlarda tekrar değerlendirerek doğal su kaynaklarımızı koruyoruz. Şehirlerimizi küresel sorun iklim değişikliği başta olmak üzere afetlere dirençli, yaşanabilir mekanlar olarak yeniden inşa ediyoruz. Ağaçlandırma faaliyetlerimize hız kesmeden devam ediyor, böylece geleceğe nefes oluyoruz. Eşsiz yapıya sahip alanlarımızı korunan alan olarak tescil ediyor, içerisindeki sayısız canlı ile birlikte onları geleceğe güvenle taşıyoruz. Tabii ki tüm bunların hayat bulması için de yatırımlar hız kesmeden devam ediyor. Bu kapsamda, değerlendirdiğimiz önemli fon kaynaklarından birisi de aday sürecinde bulunduğumuz Avrupa Birliği'nin katılım öncesi mali fonları olarak adlandırılan IPA fonları önemli bir yer teşkil ediyor. Bölgesel bazda çevresel yönetim alanında öncü olan AB mevzuatı ile uyumlu hareket etmek, çevresel standartlarımızı geliştirmek, personelimizi daha etkin ve yetkin kılmamızın yanında atıksu ve katı atık düzenli depolama tesislerinin inşası için de etkin olarak bu fonu değerlendiriyoruz.

Geçmişte olduğu gibi bugünde ülkemizin çevresel altyapısının gelişmesi, hava kalitesinin daha iyi noktaya ulaşması, bisikletli ulaşımın yaygınlaşması, neredeyse sıfır enerjili bina uygulamalarının yaygınlaşması, sanayide temiz üretim faaliyetlerinin gelişmesi, deniz ve kıyı ekosistemi ile korunan alanlarımızın nicelik ve nitelik açısından daha iyi seviyeye ulaştırabilmek adına IPA desteklerini aktif olarak kullanmaya devam edeceğiz. Yine küresel sorun iklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapsamındaki çalışmalarımıza ara vermeden devam edecek, Sayın Cumhurbaşkanımızın işaret ettiği 2053 net sıfır emisyon hedefine ulaşma yolunda yeşil dönüşümü gerçekleştirecek çalışmalara imza atacak, yarınlara daha güzel bir Türkiye bırakma gayreti içerisinde olacağız.

In today's world, both rapid economic growth and rapid population growth cause some problems. Changes in our behaviors, more comfortable and convenient life expectancy, fast lifestyles have made our people a society that consumes more than in the past, and as a result, people who have lived a life in harmony with nature throughout history turned into an identity that dominates nature.

Many scientific studies indicate that man-made manufactures exceed the mass of natural living things. In this respect, scientists call this age the human age, in other words the Anthropocene. Our world is facing more devastating events than ever before in this age. As humanity, we reap what we sow in our world, where resources are used carelessly and the day of exceeding the limit gets shorter every year. The problems experienced now show global effects rather than local ones. Climate change, air pollution, plastic waste pollution, toxic substances, decrease in biodiversity, forest and land destruction are just some of these problems. Therefore, environmental concern and sensitivity are now becoming a necessity rather than a choice. It seems essential that the environment, nature and climate be taken as a basis in the policies developed within the framework of the transition from crisis management to risk management, which requires a very high cost.

Environmental sensitivity, which was previously seen on a local and regional basis, was handled on a global scale especially in the 1970s, when robotic technologies were developed, called the third industrial revolution, and it was discussed for the first time in 1972 in the "Environment and Human Conference" held in Stockholm, Sweden under the leadership of the United Nations. It is emphasized that the environment and natural resources should be protected for a good quality of life. At the same time, the 5th of June, when the Conference started, was declared as World Environment Day, marking a turning point for the environment. In other words, the bad luck of the environment is changing on a global scale. Environmental concerns are also starting to be taken into account in the policies of governments.

There is a transformation in this way in our beautiful country surrounded by seas on three sides and rich in biodiversity. Many Turkish states that have shaped history, have always respected the culture, environment and nature in the geographies we live in. We have acted with the awareness that all living things are members of a common habitat and we have ensured our development from this point of view. While many geographies were living in the dark ages, we issued edicts regarding the protection of our environment, plants and animals, which we describe as the silent servants of the Creator, and their use within a measure and a scale. Now we act with the same spirit and motive. Our main goal is "to provide everyone with clean air, clean water, enough green space and fertile land."

For this, strong legal regulations and infrastructure are needed first of all. In 1993, we did not forget the garbage explosion in the center of Istanbul, one of the most beautiful cities in the world, which died 39 of our citizens. Now our wastes are stored regularly, the gases formed are collected separately and we provide energy production. In fact, we accelerate it even further by acting with the vision of zero waste. In order to increase our air quality, we develop models that make meter-level evaluations based on facility and environment-based continuous measurements. We are trying to spread bicycle transportation, which is not only environmentally, air and climate friendly, but also health-friendly. We do not just purify our waters, we protect our natural water resources by reusing the treated water in various fields, especially irrigation and cooling water. We are reconstructing our cities as livable places that are resistant to disasters, especially the global problem climate change. We continue our afforestation activities without slowing down, so that we ensure fresh breaths in the future. We register our uniquely structured areas as protected areas, and we carry them to the future with confidence, together with the countless living things in them. Of course, investments continue without slowing down to bring all these to life. In this context, IPA funds, which are the Pre-Accession Funds of the EU, of which we are a Candidate Country, constitute an important source of funding. In addition to aligning with the EU legislation, which is a pioneer in the field of environment, we are using this fund for the construction of wastewater and solid waste landfills, improving our environmental standards and making our staff more efficient and competent.

Today, as in the past, in order to improve the environmental infrastructure of our country, to improve the air quality, to increase the use of bicycle transportation, to spread almost zero energy building applications, to develop clean production activities in the industry and to improve the quality and quantity of our protected areas with the marine and coastal ecosystem, we actively continue using IPA support. Again, we will continue our work within the scope of combating and adapting to the global climate change problem without interruption, we will carry out works that will achieve the green transformation on the way to reach the 2053 net zero emission target pointed out by our President, and we will strive to leave a better Türkiye for the future.

Prof. Dr. Mehmet Emin BİRPINAR

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakereçisi

Deputy Minister of Environment, Urbanization and Climate Change and Climate Change Chief Negotiator of Türkiye

ÖN SÖZ PREFACE

Nikolaus
MEYER-LANDRUT

AB Delegasyon Başkanı, Büyükelçi
Head of EU Delegation, Ambassador

Çevre kalitesi, sağlığımız ve refahımız için olduğu kadar ekonomimiz için de büyük öneme sahiptir. Ancak çevre, başta tüm dünyaya karşı varoluşsal bir tehdit haline gelen iklim değişikliği olmak üzere; sürdürülebilir olmayan tüketim ve üretimin yanı sıra çeşitli kirlilik türleri gibi birçok ciddi zorlukla karşı karşıyadır. İklim krizi, yaşadığımız dönemin, ortak küresel sorumluluğumuzun en belirleyici zorluğudur ve bununla ancak güçlerimizi birleştirerek baş edebiliriz.

Avrupa Birliği'ni 2050 yılına kadar iklim-nötr bir kıta haline dönüştürme hedefiyle 2019 yılında ilan edilen Yeşil Mutabakat, bizlerin bu zorluklara verdiği bir cevap olmasının yanı sıra inovasyon, katma değer ve istihdam yaratacak fırsatlar sunan somut eylemlerden oluşan bir yol haritası da ortaya koyar. İklim krizine karşı küresel mücadeleye öncülük edecek olan Yeşil Mutabakatın uluslararası ortaklarımıza da ilham kaynağı olmasını umuyoruz, zira Avrupa Birliği Yeşil Mutabakat hedefini tek başına gerçekleştiremez.

Bu çerçevede, Türkiye'nin kısa süre önce Paris Anlaşması'nı onaylamış olmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Bu adım, bölgede ve küresel ölçekte iklim kriziyle mücadele çabalarımızı daha iyi birleştirmemize yardımcı olacaktır. Türkiye'nin, iklim değişikliğiyle mücadele ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamaya dönük yeni iddialı politika ve tedbirleri hayata geçireceğine inamıyoruz.

Avrupa Birliği, bir aday ülke olarak, çevre ve iklim eylemi alanındaki mevzuat ve politikalarını uyumlu hale getirme çalışmalarında Türkiye'ye halihazırda destek vermektedir. İklim-nötr olabilmek, doğanın korunması, kirliliğin önlenmesi, su kalitesi, sürdürülebilir ulaşım ve tarım, ve daha temiz enerjinin desteklenmesine yönelik çok çeşitli faaliyetler için AB, 2007'den bu yana 1.3 milyar Avro'yu aşkın fon sağlamıştır.

Bu desteğin bir parçası olarak, Türkiye'nin dört bir yanında 9 milyondan fazla vatandaşın yaşamında iyileşme sağlayan, daha iyi su ve atık yönetimine dönük 30 belediye altyapısı tamamlanmış, 21 tanesinde daha çalışmalar devam etmektedir. Bunların yanı sıra ilgili Bakanlıklar ve paydaşların kurumsal kapasite geliştirme süreçlerine de katkıda bulunduk. Yeni 2021-2027 programı kapsamında, 70 milyon Avro deniz yaşamının korunması ve hava kalitesi yönetimi gibi çevre ve iklim eylemi faaliyetlerine ayrılmış durumdadır.

Türkiye'deki vatandaşların yaşam kalitesini yükseltme vizyonuyla, belediyeler, bakanlıklar, STÖ'ler ve akademik camianın temsilcileriyle yakın temasla çalışmak suretiyle, çevre ve iklim alanındaki Avrupa Birliği ve Türkiye arasındaki işbirliğinin devam etmesi ve gelişmesini umuyorum.

Environmental quality is of great importance for our economy as well as for our health and well-being. However, the environment, especially climate change, which has become an existential threat to the whole world; It faces many serious challenges such as unsustainable consumption and production as well as various types of pollution. The climate crisis is the most defining challenge of our time, our common global responsibility, and we can only deal with it by joining forces.

The Green Deal, announced in 2019 with the aim of transforming the European Union into a climate-neutral continent by 2050, is our answer to these challenges, as well as a roadmap of concrete actions that offer opportunities to create innovation, added value and employment. We hope that the Green Deal, which will lead the global fight against the climate crisis, will also inspire our international partners, as the European Union cannot achieve the Green Deal on its own.

In this context, we welcome Türkiye's recent ratification of the Paris Agreement. This step will help us better unify our efforts to combat the climate crisis in the region and globally. We believe that Türkiye will implement new ambitious policies and measures to combat and adapt to the effects of climate change.

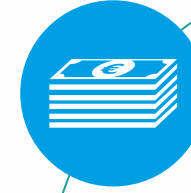
The European Union, as a candidate country, already supports Türkiye in its efforts to harmonize its legislation and policies in the field of environment and climate action. Since 2007, the EU has provided more than €1.3 billion in funding for a wide range of activities aimed at climate-neutrality, protecting nature, preventing pollution, water quality, sustainable transport and agriculture, and promoting cleaner energy.

As part of this support, 30 municipal infrastructures for better water and waste management, improving the lives of more than 9 million citizens across Türkiye, have been completed, and work is ongoing in 21 more. In addition, we contributed to the institutional capacity building processes of the relevant Ministries and stakeholders. Under the new 2021-2027 programme, €70 million is dedicated to environmental and climate action activities such as marine life protection and air quality management.

I hope that the cooperation between the European Union and Türkiye in the field of environment and climate will continue and develop, working closely with representatives of municipalities, ministries, NGOs and the academic community, with the vision of improving the quality of life of citizens in Türkiye.

IPA | ÇEVRE OPERASYONEL PROGRAMI

ENVIRONMENT OPERATIONAL
PROGRAMME

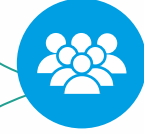
> **704**
milyon Avro tutarında
total of million Euro

> **595**
milyon AB hibesi,
million EU grant

> **109**
milyonu ise ulusal katkı
tutarında yatırım yönetilmiştir.
million National contribution

> **~9**

milyon vatandaşımıza
million citizens benefitted

7 Coğrafi Bölgede
regions

25 ilde
provinces

44 Belediye ile yürütülen
municipalities

30 çevre altyapı projesi
Environment
infrastructure projects

**AB standartlarına uygun,
daha temiz bir çevrede yaşama
imkânı sağlanmıştır.**

*A cleaner environment in line with
EU standards is provided.*

IPA I ÇEVRE OPERASYONEL PROGRAMI

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA), Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa Birliği (AB) aday ülkelerindeki reformların desteklenmesi amacıyla finansal ve teknik yardım sağlamak için tasarlanmıştır.

IPA I ENVIRONMENT OPERATIONAL PROGRAMME

The Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA) was designed by the European Commission to provide financial and technical assistance in support of reforms in European Union (EU) candidate countries.

ÇEVRE OPERASYONEL PROGRAMI (ÇOP)

IPA I dönemi (2007-2013) kapsamında 2007 yılında başlayan Çevre Operasyonel Programı'nın uygulanması 2017 yılı sonu itibari ile tamamlanmıştır.

ENVIRONMENT OPERATIONAL PROGRAMME (EOP)

The implementation of the Environmental Operational Program, which started in 2007 within the scope of IPA I period (2007-2013), was completed by the end of 2017.

PROGRAM OTORİTESİ VE SÖZLEŞME MAKAMI

Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı çevre ve iklim sektörü için tahsis edilen AB fonlarının yönetimini sağlayan program otoritesidir. Avrupa Birliği Yatırımları Daire Başkanlığı, projelerin ihale, uygulama ve ödeme süreçlerinden sorumlu sözleşme makamıdır.

PROGRAM AUTHORITY AND CONTRACTING AUTHORITY

Republic of Türkiye, Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change is the programme authority, that manages the EU funds allocated for the environment and climate sector. The EU Investments Department is the contracting authority responsible for the tender, implementation, and payment processes of the projects.

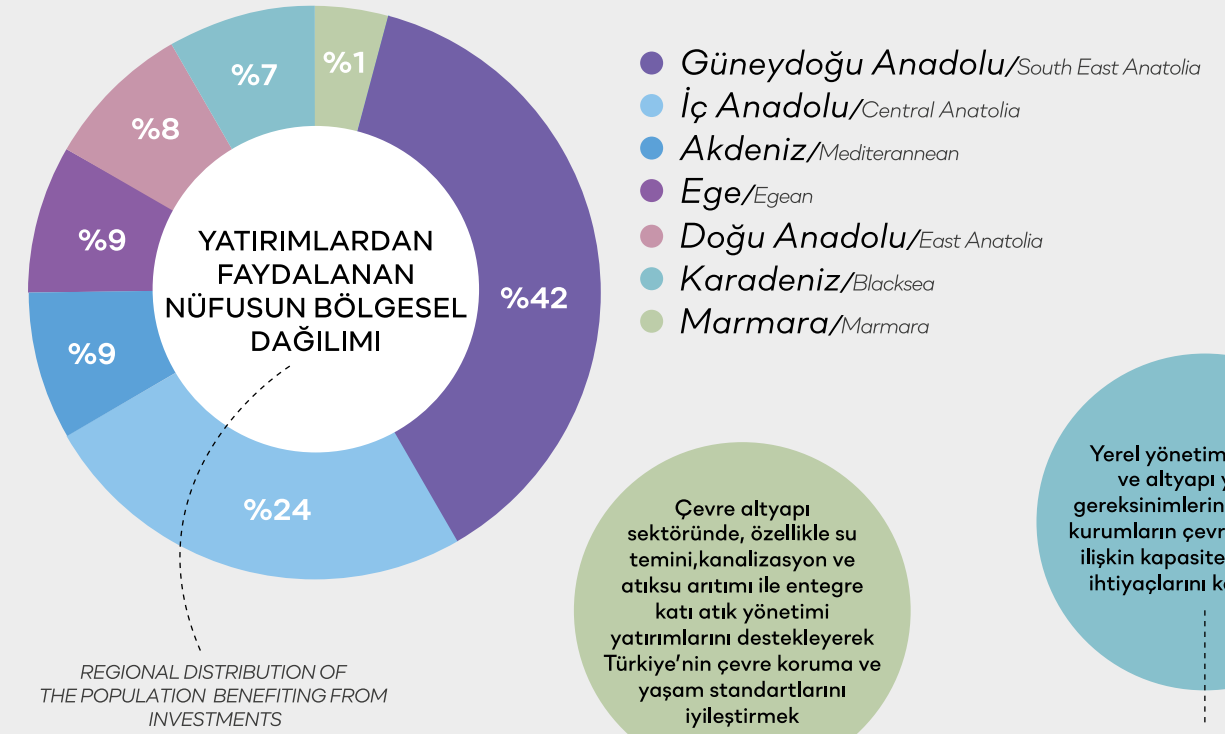
YATIRIMLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI

DISTRIBUTION OF INVESTMENTS BY SECTOR

IPA I KAPSAMINDA NELER YAPTIK?

WHAT DID WE DO WITHIN THE SCOPE OF IPA I?

REGIONAL DISTRIBUTION OF THE POPULATION BENEFITING FROM INVESTMENTS

Çevre altyapı sektöründe, özellikle su temini, kanalizasyon ve atıksu arıtımı ile entegre katı atık yönetimi yatırımlarını destekleyerek Türkiye'nin çevre koruma ve yaşam standartlarını iyileştirmek

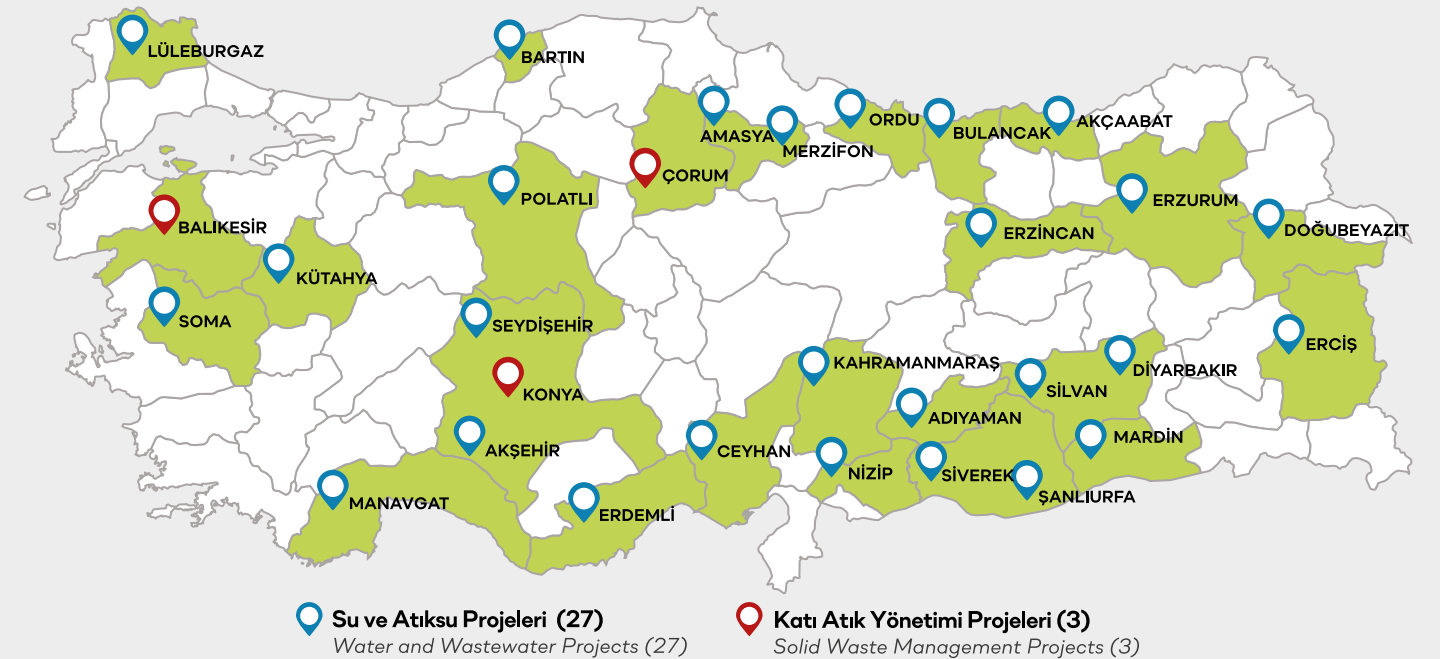
To improve Türkiye's environmental protection and living standards in the environmental infrastructure sector, especially by supporting investments in water supply, sewage and wastewater treatment and integrated solid waste management.

Yerel yönetimlerin idari ve altyapı yatırım gereksinimlerini ve merkez kurumların çevre sektörüne ilişkin kapasite geliştirme ihtiyaçlarını karşılamak

To meet the administrative and infrastructure investment requirements of local governments and the capacity building needs of central institutions regarding the environmental sector.

IPA I DÖNEMİ ÇOP ALTYAPI PROJELERİNİN COĞRAFİ DAĞILIMI

GEOGRAPHIC DISTRIBUTION OF IPA I EOP INFRASTRUCTURE PROJECTS

Türkiye'nin En Büyük Çevre Yatırımlarından Biri Konya'da Hayata Geçirildi.

One of Türkiye's Biggest Environmental Investments Has Been Realized in Konya.

KONYA KATI ATIK YÖNETİM PROJESİ

KONYA SOLID WASTE MANAGEMENT PROJECT

Konya'nın en büyük çevre yatırımı olan Konya Katı Atık Yönetimi Projesi Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından uygulanmış ve IPA I Çevre Operasyonel Programı altında desteklenmiştir. 2017 yılından bu yana hizmet veren tesis, katı atık depolama, ayrıştırma, bertaraf tesisleri ve enerji üretim tesisleri ile 1 milyon 720 bin metrekarelik bir alanda yer almaktadır.

Proje ile Aslım Katı Atık Depolama Sahasının 30 hektarlık kısmının rehabilitasyonu, düzenli katı atık depolama alanı yapımı, katı atık transfer istasyonu yapımı, katı atık sızıntı suyu arıtma tesisi yapımı, bu tesislerde kullanılacak ekipman ve iş makinelerinin alımı gerçekleştirildi ve ayrıca metan gazından elektrik üretim tesisi devreye sokuldu.

Yatırım tutarı yaklaşık 22 milyon Avro olan projenin 5 milyon Avro'su Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığınca, 2 milyon Avro'su Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve geri kalan yaklaşık yüzde 70'lik kısmı ise Avrupa Birliği hibesi olarak karşılanmıştır ve tesisler yaklaşık 30 yıl boyunca Konya'nın katı atık sorununa etkili, verimli ve çevre dostu çözümler sunmaktadır.

Konya Solid Waste Management Project, which is the largest environmental investment in Konya, was implemented by Konya Metropolitan Municipality and supported under the IPA I Environment Operational Program. The facility, which has been serving since 2017, is located on an area of 1 million 720 thousand square meters with solid waste storage, separation, disposal facilities and power generation facilities.

Within the project, rehabilitation of the 30-hectare part of the Aslım Solid Waste Landfill Site, construction of a regular solid waste storage area, construction of a solid waste transfer station, the construction of a solid waste leachate treatment plant, the purchase of equipment and work machines to be used in these facilities, and also electricity generation from methane gas were carried out.

The investment amount of the project is approximately 22 million Euros, 5 million Euros by the Konya Metropolitan Municipality, 2 million Euros by the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change and the remaining 70 percent as a grant from the European Union. The project offers effective, efficient and environmentally friendly solutions to Konya's solid waste problem for at least 30 years ahead.

KALICI ORGANİK KİRLETİCİLERLE KİRLENMİŞ SAHALARIN BELİRLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ PROJESİ

PROJECT FOR IDENTIFICATION AND REMEDIATION OF CONTAMINATED WITH PERSISTENT ORGANIC SITES POLLUTANTS

The aim of the project, carried out by the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change in cooperation with UNDP, is to improve the implementation capacity of the EU Persistent Organic Pollutants (POPs) Regulation and the Soil Pollution Strategy, to protect human health and the environment from the negative effects of POPs and other harmful substances, especially in polluted areas, to improve people's quality of life. The project has been designed using an analytical and participatory process that will respond to national dynamics by addressing training needs on chemicals and contaminated sites management. In this respect, the project consists of two components to respond to the above-mentioned issues.

Component A—Technical Assistance to strengthen technical and institutional capacity for management of POPs contaminated sites and identification and classification of POPs contaminated sites: This component is: (i) Strengthening technical and institutional capacity for the management of POPs contaminated sites and (ii) POPs contaminated sites It aims to develop the technical capacity of all stakeholders in the central and Provincial Directorates for the correct identification and classification of contaminated sites.

Component B— Efforts to increase institutional experience for remediation of POPs contaminated sites: This component aims to build capacity for the implementation of remediation activities in Türkiye in line with EU regulations and standards.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından UNDP iş birliği ile yürütülen projenin hedefi, AB Kalıcı Organik Kirlenmeler (KOK) Tüzüğü ve Toprak Kirliliği Stratejisi'nin uygulama kapasitesini geliştirerek, insan sağlığını ve çevreyi özellikle de kirlenmiş sahalarda bulunan KOK ve diğer zararlı maddelerin olumsuz etkilerinden koruyarak çevre korumasını ve insanların yaşam kalitesini yükseltmektir. Proje, kimyasallar ve kirlenmiş sahalarda yönetimi konusunda eğitim ihtiyaçlarını da ele alarak ulusal dinamiklere cevap verecek analitik ve katılımcı bir süreç kullanılarak tasarlanmıştır. Bu bakımdan proje yukarıda belirtilen konulara yanıt vermek için iki bileşenden oluşmaktadır.

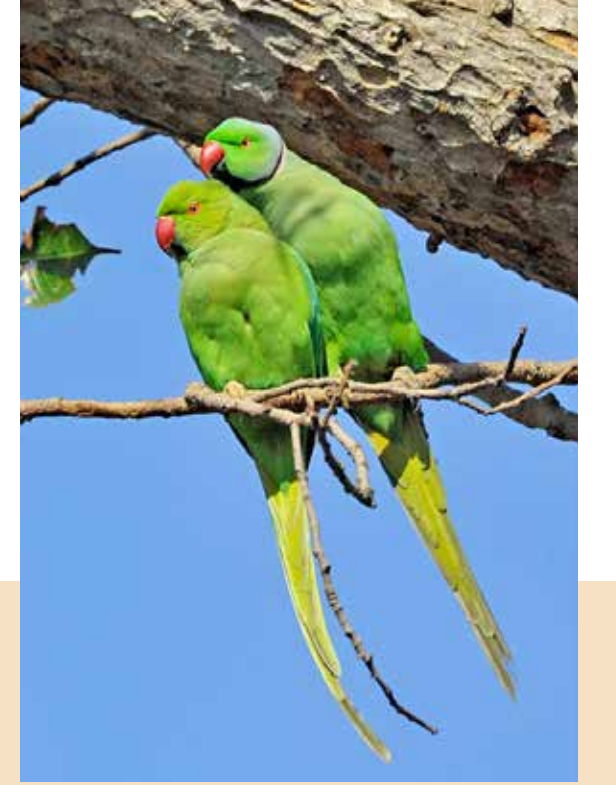
Bileşen A – KOK'larla kirlenmiş sahalarda yönetimi ve KOK'larla kirlenmiş sahalarda tespiti ve sınıflandırılması konusundaki teknik ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi için Teknik Destek: Bu bileşen (i) KOK'larla kirlenmiş sahalarda yönetimine yönelik teknik ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve (ii) KOK'larla kirlenmiş sahalarda doğru şekilde tespit edilip sınıflandırılması için, merkezde ve İl Müdürlüklerinde tüm paydaşların teknik kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bileşen B – KOK'larla kirlenmiş sahalarda iyileştirilmesi için kurumsal deneyimin artırılmasına yönelik çalışmalar: Bu bileşen Türkiye'deki iyileştirme faaliyetlerinin AB tüzükleri ve standartları doğrultusunda uygulanmasına yönelik bir kapasite oluşturmayı amaçlamaktadır.

KARASAL ORTAMDA VE İÇ SULARDA TÜRKİYE'DE İSTİLAÇI YABANCI TÜR TEHDİTLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ PROJESİ

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün yararlanıcısı olduğu proje, ekosistemlerin esnekliğini sağlamak için karasal alanlarda ve iç sularda İstilacı Yabancı Türlerin (IAS) kontrol altına alınmasını amaçlamaktadır. Sözleşme, taslak bir yönetmeliğin hazırlanması ve sektörler arası bir danışma kurulunun oluşturulması da dâhil olmak üzere, IAS kontrolü için Türk yasal yapısının analizini ve geliştirilmesini destekleyen teknik yardım ve kapasite geliştirme faaliyetlerini içermektedir. Proje kapsamında stratejiler, eylem planları ve yönetim planları hazırlanmakta, eğitimler verilmekte, ilgili veri tabanları geliştirilmekte, ilgili IAS'nin kontrolüne yönelik yetkili makamların yönetim kapasiteleri geliştirilmekte ve halkın bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, IAS olarak tanımlanan münhasır altı tür için IAS'ın Türkiye'nin seçilen bölgelerinde kontrolüne yönelik pilot uygulamalar yapılıyor.

ADDRESSING OF INVASIVE ALIEN SPECIES THREATS IN TERRESTRIAL AREAS AND INLAND WATERS IN TÜRKİYE

The project, of which the Ministry of Agriculture and Forestry General Directorate of Nature Conservation and National Parks is the beneficiary, aims to control Invasive Alien Species (IAS) in terrestrial areas and inland waters in order to ensure the resilience of ecosystems. The contract includes technical assistance and capacity building activities supporting the analysis and development of the Turkish legal structure for IAS control, including the preparation of a draft regulation and the establishment of an intersectoral advisory board. Within the scope of the project, strategies, action plans and management plans are prepared, trainings are provided, relevant databases are developed, the management capacities of the competent authorities for the control of the relevant IAS are developed and public awareness activities are carried out. In addition, pilot applications are carried out for the control of IAS in selected regions of Türkiye for the six exclusive species defined as IAS.

TRABZON SU TEMİNİ PROJESİ

TRABZON
WATER SUPPLY
PROJECT

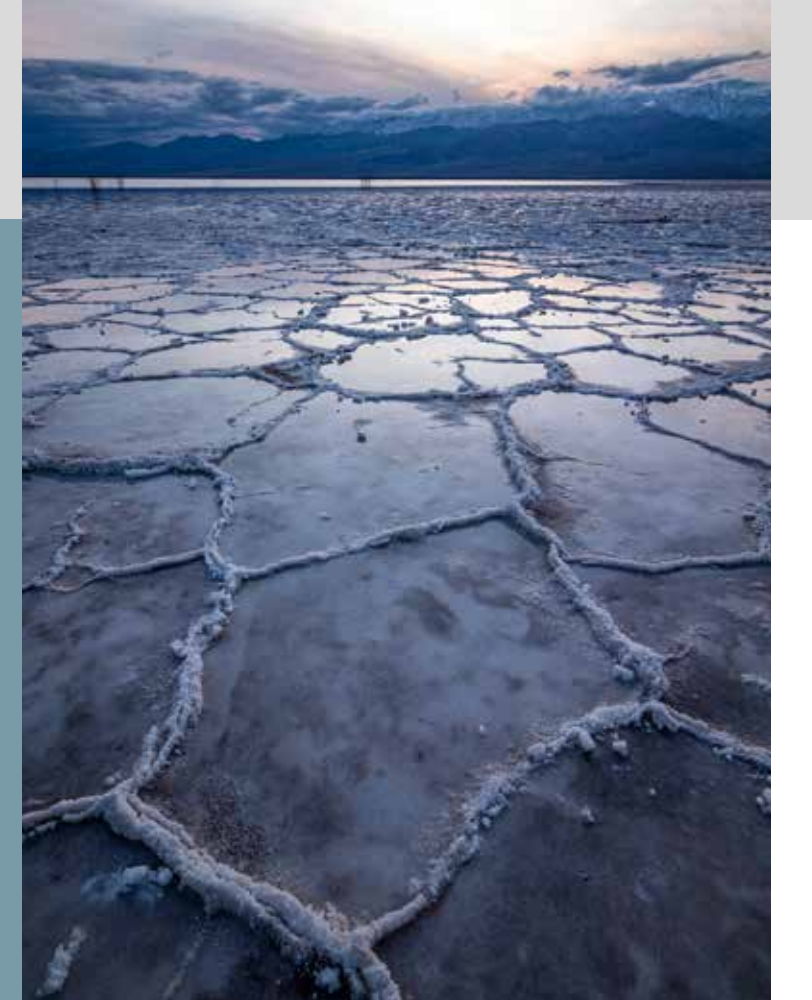
Trabzon'da kaliteli, sağlıklı ve kesintisiz içme suyu
Healthy, quality and sustained drinking water in Trabzon

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli <i>Signed Total Contracts Amount</i>	17.305.495 € (%60,27 AB Katkısı) <i>EU contribution</i>
Yararlanıcı Kurum <i>Beneficiary Institution</i>	Trabzon Büyükşehir Belediyesi TİSKİ Genel Müdürlüğü <i>Trabzon Metropolitan Municipality TİSKİ Administration</i>

To supply the center of Trabzon, the Ortahisar county, and its neighborhoods with clean and sustainable water, the 565 km drinking water supply network is being renovated as a part of the Trabzon Water Supply Project. The project fundamentally brings new solutions to Trabzon in drinking water, rainwater, and sewage infrastructure.

As part of this project led by the Trabzon Municipality Water Works Management (TİSKİ), the drinking water network will be renovated as it can no longer compensate the requirement of Trabzon's and Eastern Black Sea Region's largest county Ortahisar; and 16 flow measurement systems, 96 pressure reduction valves, and 1,312 fire hydrants will be built. Additionally, drinking water, sewage, and rainwater networks will be constructed synchronously in places in need. The project also includes constructing 30 drinking water reservoirs and 22 drinking water reserves to be repaired and reopened for public service.

Trabzon'un merkezi olan Ortahisar ilçesi ve mahallelerinin temiz ve kesintisiz su ihtiyacının karşılanması için 565 km içme suyu şebekesi Trabzon Su Temini Projesi kapsamında tamamen yenileniyor. Proje temel olarak içme suyu ile yağmur suyu ve kanalizasyon altyapı alanlarında da Trabzon'a modern çözümler getiriyor.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi TİSKİ tarafından yürütülen proje kapsamında, Doğu Karadeniz'in ve Trabzon'un en büyük ilçesi Ortahisar'ın artık ihtiyaçları karşılamakta yetersiz kalan içme suyu şebekesi yenilenerek, 25 bin 900 abone bağlantısı, 259 km bağlantı borusu, 16 akış ölçme odası, 96 basınç düşürme vanası odası ile ilçeye 1.312 adet yangın musluğu inşa edilecek. İlâveten ihtiyaç olan yerlerde içme suyu ile kanalizasyon ve yağmur suyu şebekeleri de eş zamanlı olarak inşa edilecek. Proje ayrıca 30 adet içme suyu deposunun yapımını ve 22 adet içme suyu deposunun ise onarılıp hizmete açılmasını kapsıyor.

RİZE ATIKSU PROJESİ

RİZE
WASTEWATER
PROJECT

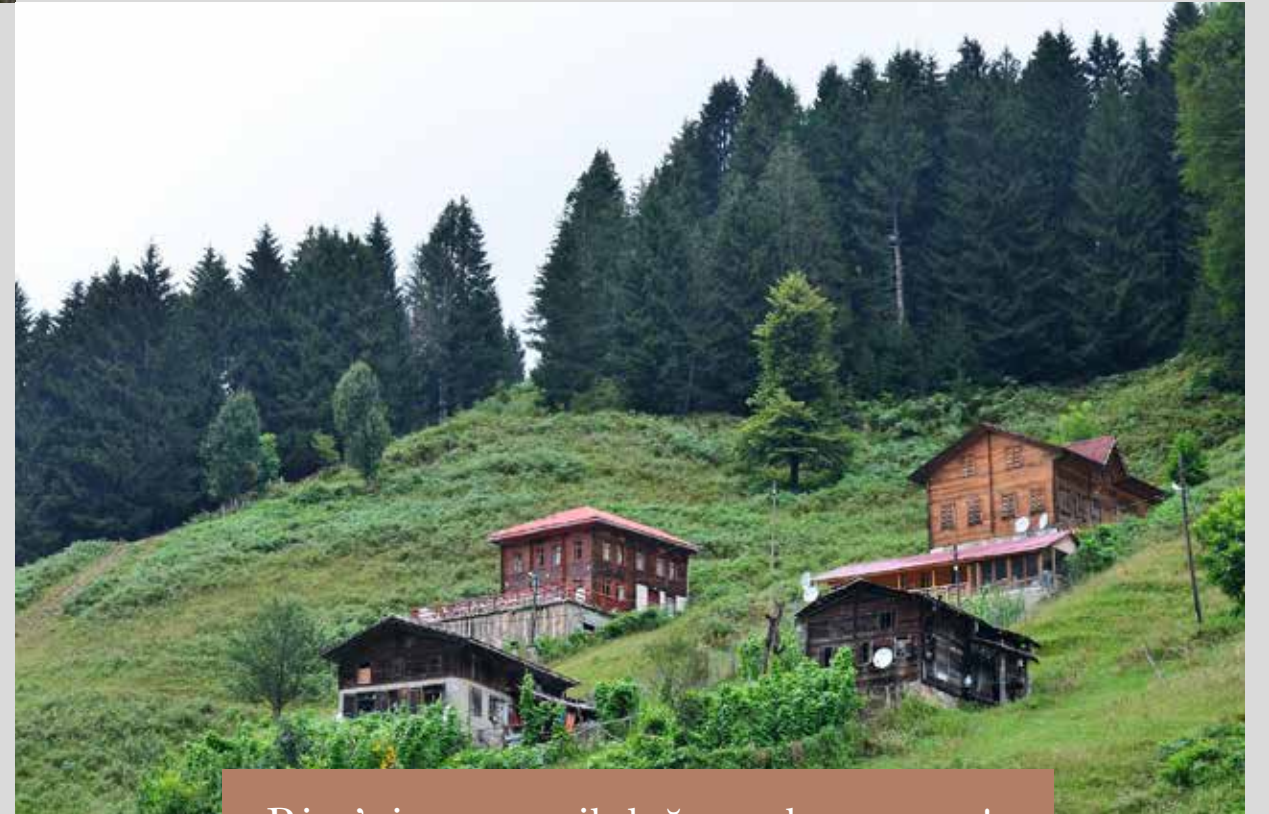
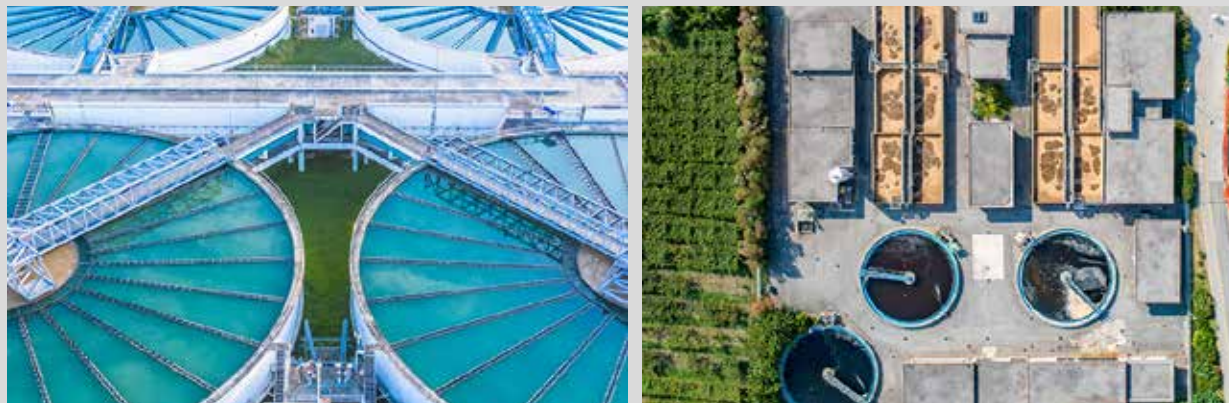
İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli Signed Total Contracts Amount	19.909.166,05 (€ %85 AB Katkısı) EU contribution
Yararlanıcı Kurum Beneficiary Institution	Rize Belediyesi Rize Municipality

Designed and implemented by Rize Municipality, with Rize Wastewater Project, Rize protects its nature better and claims its future. With Rize Wastewater Collection System being taken over in March 2023 and Wastewater Treatment Plant's obtainment in July 2023, wastewater will be discharged into the Black Sea by being treated according to legislation standards. This investment will benefit the protection of future generations' health and Rize's rich ecosystem greatly.

The project comes to life by conducting three contracts: Technical Assistance and Supervision Service, Wastewater Collection System Construction, and Wastewater Treatment Plant Construction. Under the scope of the project, alongside the capacity building and technical assistance services; construction works such as approximately 20 kilometers of wastewater line construction, 1,5 kilometers of exclusive passage outlet, 3 kilometers of discharge line construction, three new force main stations, and automation system construction for main force stations are being conducted. When Rize Wastewater Treatment Plant enters service, it will have a daily capacity of treating 30,403 m³ wastewater with the help of physical, chemical, and biological water treatment units, sludge drying units, and odor removal units.

Rize Belediyesi tarafından tasarlanıp hayata geçirilen, Rize Atıksu Projesi ile Rize yemyeşil doğasını artık daha iyi koruyor ve geleceğine sahip çıkıyor. Rize Atıksu Toplama Sistemi'nin Mart 2023, Atıksu Arıtma Tesisi'nin Temmuz 2023 tarihinde işletmeye alınmasıyla, atıksularımız Karadeniz'e artık mevzuat standartlarında arıtılarak deşarj edilecektir. Bu yatırım, hem halkımız ve gelecek nesillerimizin sağlığının korunmasına hem de Rize'nin zengin ekosisteminin yararına büyük katkı sağlayacaktır.

Proje, Teknik Destek ve Kontrolörlük Hizmeti, Atıksu Toplama Sistemi Yapımı ve Atıksu Arıtma Tesisi Yapımı olarak üç sözleşmenin yürütülmesi ile hayata geçiriliyor. Proje kapsamında kapasite geliştirme ve teknik destek hizmetleri ile yaklaşık 20 km atıksu toplama hattı yapımı, 1,5 km özel geçiş menfezi, 3 km terfi hattı ve yapısı, 3 yeni terfi istasyonu ve terfi istasyonları için otomasyon sistemi yapım işi gerçekleştiriliyor. Rize Atıksu Arıtma Tesisi hizmete girdiğinde fiziksel, kimyasal ve biyolojik su arıtma üniteleri, çamur kurutma üniteleri ve koku giderici ünitesi ile günde 30,403 m³ atıksu arıtma kapasitesine sahip olacaktır.

*Rize'nin yemyeşil doğasını koruyoruz!
We're protecting the green nature of Rize!*

SALDA

SALDA ÖZEL DOSYA
SPECIAL FILE

Burdur İli, Yeşilova İlçesinde kapalı havzada yer alan 184 metre derinliğindeki Salda Gölü, dışarı akarı olmayan 44 km² alana sahip yüksek alkali nitelikli bir göldür. Denizden 1193 metre yükseklikte Toros Dağları'nın arasında bulunan Salda Gölü magnezyum yönünden çok zengin bir yapıya, gölün kumsalı da, sudaki magnezyum nedeniyle beyaz renge sahiptir.

Salda Gölü'nü diğer göllerden ayıran en önemli özellik; stromatolit oluşumlarına uygun jeobiyokimyasal bir ekolojik sürece sahip olmasıdır. Bu süreç sonunda; tabanda beyaz renkli hidromanyezit içerikli stromatolitler oluşmaktadır. İklim, jeolojik yapılar ve bakteri ile Cyanobacteria etkileşimi sonucu oluşan bu çökellerin, ilk kez 3,5 milyar yıl önce yeryüzünde oluşmaya başladıkları çeşitli kaynaklarda belirtilmektedir. Bir anlamda, en eski fosil niteliğindedir. Günümüzde bu fosillerin güncel örnekleri

Salda Lake, located in a closed basin in Burdur Province, Yeşilova District, with a depth of 184 meters, is a highly alkaline lake with an area of 44 km² with no outflow. Salda Lake, located between the Taurus Mountains at an altitude of 1193 meters from the sea, has a very rich structure in terms of magnesium, and the beach of the lake has a white color due to the magnesium in the water.

The most important feature that distinguishes Salda Lake from other lakes; It has a geobiochemical ecological process suitable for stromatolite formations. At the end of this process; White colored hydromagnesite-containing stromatolites are formed at the base. It is stated in various sources that these sediments, which are formed as a result of climate, geological structures and the interaction of bacteria and Cyanobacteria, first be-

olan modern stromatolit oluşumları Salda Gölü'nde gözlenmektedir. Öncül yaşam biçimlerine ve ilkel yaşam koşullarına dair önemli veriler içerdiği düşünülen stromatolitlerin oluşum mekanizmaları ile bu süreçleri kontrol eden jeobiyokimyasal faktörlerin anlaşılmasının; Dünya'da yaşamın başlangıcı konusunda önemli bilgiler vereceği birçok araştırmacı tarafından düşünülmektedir. Salda Gölü'nde güncel olarak oluşan hidromanyezit içerikli stromatolitler ile Mars'taki karbonat içerikli kayalar arasındaki benzerliklerin NASA'nın da dikkatini çektiği güncel yayın organlarında da yer almaktadır.

Salda Gölü'ndeki güncel stromatolit oluşumlarının Dünya'da az bulunan bir örnek olması ve gölün bu yönü ile ekolojik olarak benzersizliğine sahip olması, Salda Gölü'nün mutlaka ve çok titiz korunmasını zorunlu kılmaktadır.

Biyolojik Çeşitlilik

Salda Gölü ve çevresinde sulak alan, dere, kumul, ibrelili orman, ağaçlık, dağ bozkır, kayalık, tarım gibi habitatlar mevcuttur. Salda Gölü'nün çevresindeki orman habitatları gölün tüm çevresinde olup kızılçam, karaçam ve boylu ardıçlar saf ve karışık

ormanlar ile yer yer seyrek ormanlardan oluşmaktadır.

Salda Gölü Havzası'nda 81 familyaya ait 301 sucul ve karasal bitki türü olduğu belirlenmiştir. Ayrıca sonbahar ve kış dönemlerinde su kuşları için önemli bir duraklama ve yaşam alanı vazifesi gören Salda Gölü, 38 farklı su kuşuna ev sahipliği yapmaktadır.

Salda Gölü'nü koruyabilmek için alanın çevresiyle birlikte planlanması ve yönetilmesi gerekmektedir. Bu nedenle alan için en uygun koruma statüsü "Özel Çevre Koruma Bölgesi" olması öngörülmüştür.

Çevre Koruma ve Düzenleme projesinde koruma tedbirleri

Bakanlığımıza çevre konularında önemli çalışmalar yapan STK'lar, önemli basın mensupları ve akademik üyelerin de bulunduğu Çevre ve Tabiat Kurulu kurulmuş olup, Salda Gölü'ne ilişkin yapılan çalışmalara katkı sağlamaktadır.

Bakanımız önderliğinde ilk toplantı 21.04.2020 tarihinde, ikinci toplantı 06.07.2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Bilim kurulunun önerileri sonucunda Sn.

gan to form on earth 3.5 billion years ago. In a sense, they are considered to be the oldest fossils. Today, modern stromatolite formations, which are current examples of these fossils, are observed in Salda Lake.

Understanding the formation mechanisms of stromatolites, which are thought to contain important data on early life forms and primitive living conditions, and the geobiochemical factors controlling these processes; It is thought by many researchers that it will provide important information about the beginning of life on Earth. The similarities between the hydromagnesite-containing stromatolites that are currently formed in Salda Lake and the carbonate-containing rocks on Mars are also included in the current publications, which NASA also draws attention to.

The fact that the current stromatolite formations in Lake Salda are a rare example in the world and the lake is ecologically unique with this aspect necessitates the absolute and meticulous protection of Lake Salda.

Biodiversity

There are habitats such as wetlands, streams, sand dunes, coniferous forests, woodlands, mountain steppes, rocks, and agriculture in and around Lake Salda. The forest habitats around Salda Lake are all around the lake and consist of pure and mixed forests of red pine, black pine and tall junipers and occasional sparse forests.

It has been determined that there are 301 aquatic and terrestrial plant species belonging to 81 families in the Salda Lake Basin. In addition, Salda Lake, which serves as an important stop and habitat for waterfowl in autumn and winter, is home to 38 different waterfowl.

In order to protect Salda Lake, the area needs to be planned and managed together with its surroundings. For this reason, the most appropriate protection status for the area is foreseen to be "Special Environmental Protection Area".

Protection measures in the Environmental Protection and Regulation project

Bakanımızın talimatı ile Salda Gölü Çevre Koruma ve Düzenleme projesinde revizyon gerçekleştirilmiş koruma tedbirleri artırılmıştır.

Alınan Kararlar

- Biyoçeşitlilik çalışmalarının başlatılması,
- Alanın sosyoekonomik yapısının tespiti ve ziyaretçi taşıma kapasitesinin belirlenmesi,
- Salda Gölü kıyısında sigara içilmeyen dumansız hava sahası oluşturulması,
- Alanın kontrolü için 7/24 kamera sistemi kurulması,
- Ziyaretçilerin göl ve çevresini seyretmek amacıyla kullanacakları bakı noktalarının planlanması,
- Salda Gölü su kalitesinin iyileştirilmesi,
- Alanda katı atık yönetimi oluşturulması,

- Atıksuların çevreye zarar vermeden toplanması.

Yürütülen Çalışmalar

Salda Gölü ve çevresinin iyileştirilmesi çalışmaları kesintisiz olarak yürütülmektedir.

Bisiklet Yolları

Salda Gölü ve çevresinde sürdürülebilir ulaşım politikalarını hayata geçirmek amacıyla bisiklet yollarının oluşturulması hedeflenmiştir. Bu kapsamda bölgeye gelen turistlerin yoğunluk oluşturduğu alanlar tespit edilerek, bisikletin hem günlük ulaşım aracı olarak kullanılmasını hem de turistik etkinliklerin gerçekleştirilmesini sağlayacak güzergâhlar belirlenmiştir. Salda Gölü çevresinde Salda, Yeşilova, Kayadibi ve Doğanbaba ile bağlantılı ve göl çevresini tamamen dolaşacak şekilde belirlenen güzergâh toplam yaklaşık 43 km uzunluğundadır.

The Environment and Nature Board, which includes NGOs, important members of the press and academic members, which carry out important studies on environmental issues, has been established for our Ministry and contributes to the studies on Salda Lake.

Under the leadership of our Minister, the first meeting was held on 21.04.2020 and the second meeting was held on 06.07.2020. As a result of the recommendations of the scientific committee, and with the instruction of our Minister, the Salda Lake Environmental Protection and Regulation project was revised and protection measures were taken.

Decisions taken

- Initiating biodiversity studies,
- Determining the socio-economic structure of the area and determining the visitor carrying capacity,
- Creating a smoke-free area on the shore of Salda Lake,
- Establishing a 24/7 camera system to control the area,
- Viewing points that visitors will use to watch the lake and its surroundings planning,
- Improving the water quality of Salda Lake,
- Establishing solid waste management in the area,
- Collecting Wastewater without harming the environment.

Conducted Studies

Efforts to improve Salda Lake and its surroundings are carried out uninterruptedly.

Bicycle Paths

It is aimed to create bicycle paths in order to implement sustainable transportation policies in and around Salda Lake. In this context, the areas where the tourists coming to the region are concentrated were determined, and the routes that would enable the bicycle to be used as a daily transportation tool and to carry out touristic activities were determined. The route,

Seyir Terasları

Salda Gölü çevresinde ziyaretçilerin kullanımını için göl ve çevresinin gözlemlenebileceği uygun bakı noktalarında 7 adet seyir terası ve ahşap yürüyüş yolları projesi tamamlanmıştır.

Koruma Amaçlı İmar Planı

Salda Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin tamamında plansız gelişmeyi önlemek amacıyla 1/25.000 ölçekli Salda Özel Çevre Koruma Bölgesi Koruma Amaçlı İmar

Planı çalışmaları tamamlanarak askı sürecine geçilmiştir.

Unesco Başvurusu

Salda Gölü'nün UNESCO Dünya Miras Geçici Listesine dahil edilmesi için UNESCO Milli Komite temsilcileri ile görüşme yapılmıştır. Salda Gölü ve çevresine ilişkin bilgiler Millî Komite ile paylaşılmış ve süreç koordineli şekilde yürütülmektedir.

Atıksuların Geri Kazanımı

Salda Gölü ve havzasının atıksu kaynaklı kirlilik ve bozulmalara karşı korunmasının

sağlanması için alanda bulunan yerleşimlerden kaynaklanan atıksuların bertarafına yönelik çalışmalar da Bakanlığımızca (İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü) yürütülmekte olup projelendirmesi tamamlanmıştır. Arıtılmış suların doğrudan Salda Gölü ve Havzasına deşarj edilmesinin Salda Gölü'nün eşsiz doğal yapısına zarar vermemesine yönelik; bölgeye özgün yeni nesil ileri artıma teknolojilerinin tespiti ve arıtılmış suyun %100'e yakın oranda geri kazanılmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.

which is connected to Salda, Yeşilova, Kayadibi and Doğanbaba around Salda Lake, and which is determined to completely circumnavigate the lake, has a total length of approximately 43 km.

Observation Terraces

For the use of visitors around Salda Lake, 7 viewing terraces and wooden walking paths projects have been completed at suitable viewing points where the lake and its surroundings can be observed.

Conservation Zoning Plan

In order to prevent unplanned development in the entire Salda Special Environmental Protection

Area, the 1/25.000 scale Salda Special Environmental Protection Area Development Plan for Conservation has been completed and the suspension process has begun.

UNESCO Application

A meeting was held with the representatives of the UNESCO National Committee for the inclusion of Salda Lake in the UNESCO World Heritage Tentative List. Information on Lake Salda and its surroundings has been shared with the National Committee and the process is carried out in a coordinated manner.

Wastewater Recovery

In order to protect Salda Lake and its basin against pollution and deterioration caused by wastewater originating from settlements in the area should be collected. Efforts to dispose of it are also carried out by our Ministry (General Directorate of İller Bankası Anonim Şirketi) and its project design has been completed. In order not to harm the unique natural structure of Salda Lake by discharging treated water directly to Salda Lake and its Basin; Studies have been initiated to determine the new generation advanced treatment technologies unique to the region and to recover nearly 100% of the treated water.

POLATLI WASTEWATER TREATMENT PLANT PROJECT

Polatlı Ankara'yı Türkiye'nin batısına bağlayan ana yol üzerinde bulunan önemli ilçelerden biridir. Polatlı Atıksu Arıtma Tesisi, ilçe merkezi ve bağlı mahallelerin atıksularını artırmak amacıyla IPA I Çevre Operasyonel Programı kapsamında inşa edilmiştir ve 2018'den bu yana hizmet vermektedir. 17,1 milyon Euro bedelli projenin inşaatı 2014 yılında başladı. Projenin 14,5 milyon Euro'su AB hibesi, 1 milyon Euro'luk kısmı Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı ve 1,5 milyon Euro'luk kısmı ise Ankara Büyükşehir Belediyesi (ASKİ) tarafından karşılandı.

Proje ile yaklaşık 83 km'lik yeni atıksu toplama şebekesi yapıldı ve mevcut şebeke ile entegre edildi. Projenin 2040 yılına kadar 130,000 nüfusa ulaşacağı hesaplanan Polatlı'nın atıksu arıtma ihtiyacını karşılaması bekleniyor.

Tesis, 19.872 m³/gün kapasiteye sahip, ileri biyolojik BNR + UV dezenfeksiyon esaslı olup, karbon ve azot giderimi için tasarlandı. Tesis, Polatlı ilçe merkezi ve civarında oluşan evsel nitelikli atıksuları, güncel mevzuatlara uygun olarak, herhangi bir çevre problemi oluşturmayacak şekilde arıtarak, Gülveren Deresi'ne deşarj edilmesini sağlıyor. Alıcı ortama deşarj edilen sular, güncel tarımsal sulama suyu standartlarını sağlamakta olup herhangi bir çevre kirliliğine sebep olmadığı gibi söz konusu kullanılmış suların bölgedeki çiftçiler tarafından yeniden kullanımı ile ülke ekonomisine ve ekolojik dengeye önemli katkı sağlıyor.

Polatlı is one of the important districts located on the main road connecting Ankara to the west of Türkiye. Polatlı Wastewater Treatment Plant was built within the scope of IPA I Environment Operational Program to treat the wastewater of the district center and its neighborhoods and has been in service since 2018. The construction of the 17.1 million Euro project started in 2014. 14.5 million Euros of the project was provided by the EU grant, 1 million Euros by the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change and 1.5 million Euros by Ankara

Metropolitan Municipality (ASKİ). With the project, a new wastewater collection network of approximately 83 km was built and integrated with the existing network. The project is expected to meet the wastewater treatment needs of Polatlı, which is estimated to reach a population of 130,000 by 2040.

The facility has a capacity of 19.872 m³/day, is based on advanced biological BNR + UV disinfection, and is designed for carbon and nitrogen removal. The facility treats the domestic wastewater generated in and around the Polatlı district center, in accordance with current regulations, in a way that does not cause any environmental problems, and ensures that they are discharged into the Gülveren Stream. The water discharged to the receiving environment meets the current agricultural irrigation water standards, does not cause any environmental pollution, and contributes significantly to the country's economy and ecological balance by the reuse of the used water by the farmers in the region.

POLATLI ATIKSU ARITMA TESİSİ PROJESİ

IPA II ÇEVRE VE İKLİM EYLEMİ SEKTÖR OPERASYONEL PROGRAMI

ENVIRONMENT AND CLIMATE ACTION SECTOR OPERATIONAL PROGRAMME

Yatırım Miktarı

Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı için **yaklaşık 335 milyon Avro** tahsis edilmiştir

Yatırım Konuları

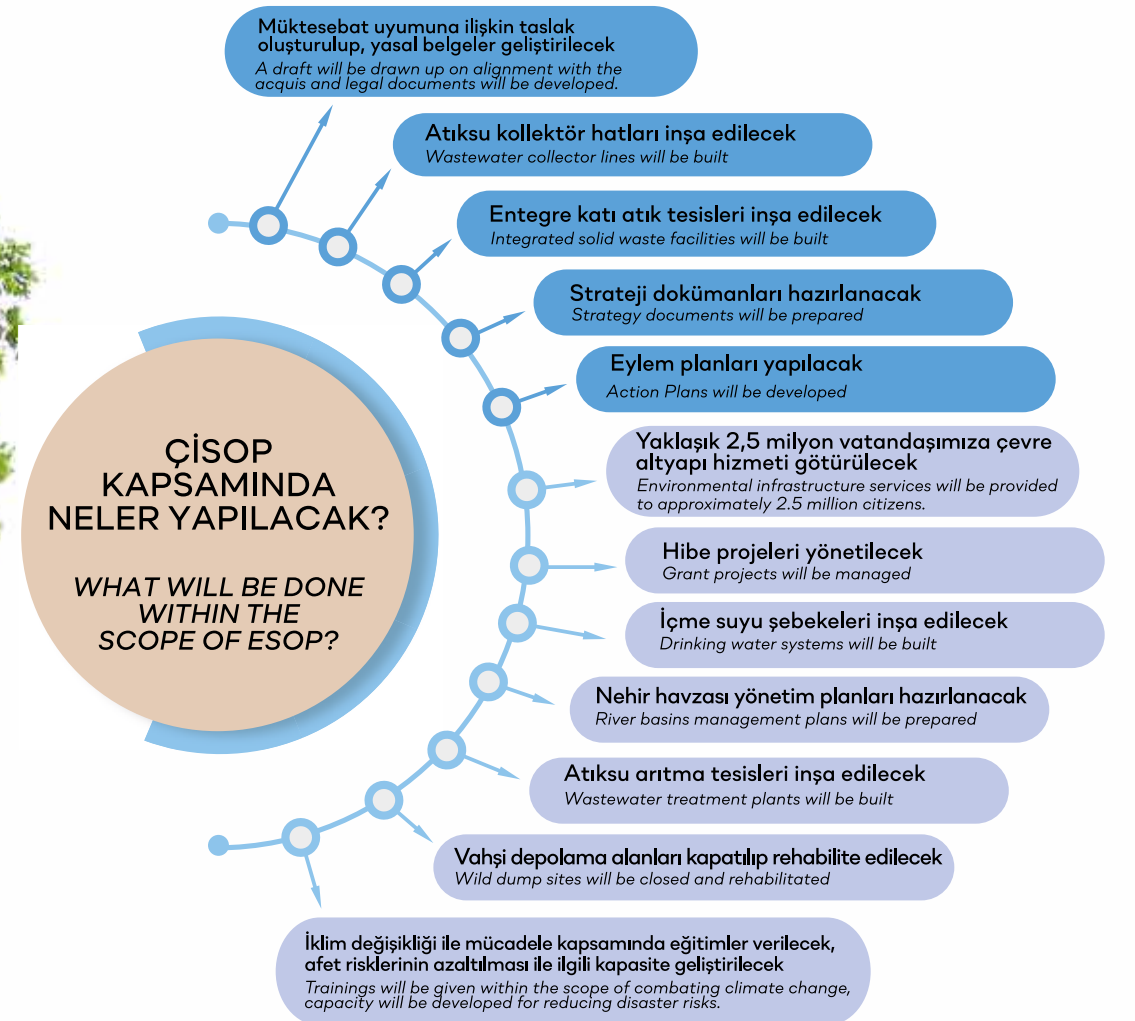
Çevre altyapı projeleri ile birlikte iklim değişikliği, hava kalitesi, atık yönetimi, kimyasallar, biyolojik çeşitlilik, havza yönetimi gibi konularda ilgili kurumların ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek olan projelerin uygulama süreçleri 2026 yılı sonu itibarıyla tamamlanacaktır.

Investment Amount

For the Environment and Climate Action Sector Operational Program approximately 335 million Euros has been allocated.

Investment Areas

The implementation processes of the projects to be carried out in line with the needs of the relevant institutions on issues such as climate change, air quality, waste management, chemicals, biodiversity, and watershed management, together with environmental infrastructure projects, will be completed by the end of 2026.

IPA II ÇEVRE VE İKLİM EYLEMİ SEKTÖR OPERASYONEL PROGRAMI

Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA), Avrupa Komisyonu tarafından AB aday ülkelerindeki reformların desteklenmesi amacıyla finansal ve teknik yardım sağlamak için tasarlanmıştır.

IPA II ENVIRONMENT AND CLIMATE ACTION SECTOR OPERATIONAL PROGRAMME

The Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA) was designed by the European Commission to provide financial and technical assistance in support of reforms in EU candidate countries.

ÇEVRE VE İKLİM EYLEMİ SEKTÖR OPERASYONEL PROGRAMI (ÇİSOP)

IPA II dönemi (2014-2020) kapsamında 2014 yılında başlayan Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı'nın uygulama dönemi 2026 yılı sonu itibarı ile tamamlanacaktır.

ENVIRONMENT AND CLIMATE ACTION SECTOR OPERATIONAL PROGRAMME (ESOP)

The implementation period of the Environment and Climate Action Sector Operational Program, which started in 2014 within the scope of the IPA implementation period (2014-2020), will be completed by the end of 2026.

HEDEFLER / OBJECTIVES

Çevresel altyapıyı güçlendirerek vatandaşların yaşam kalitesini iyileştirmek,

To improve the quality of life of citizens by strengthening the environmental infrastructure,

Doğayı korumak,
Protect nature

Türkiye'nin AB çevre ve iklim değişikliği müktesebatı ile uyumunu sağlamak,

To ensure Turkey's alignment with the EU environment and climate change acquis

İklim değişikliğinin azaltılması ve etkilerine karşı direncin artırılması konusunda çalışmalar yapmak.

To work on reducing climate change and increasing resilience to its effects.

IPA II KAPSAMINDA NELER YAPIYORUZ?

WHAT ARE WE DOING WITHIN THE SCOPE OF IPA II?

2014-2020 yıllarını kapsayan ve uygulama dönemi 2026 yılı sonunda tamamlanacak olan IPA II dönemi "Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı" kapsamında 3 adet eylem yer almaktadır. Bunlar, ülkemizin de öncelikleri arasında yer alan;

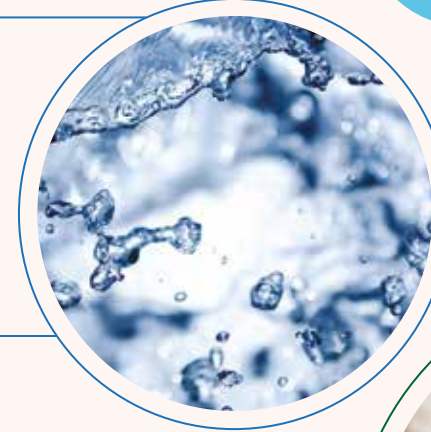
There are 3 actions within the scope of the IPA provincial period "Environment and Climate Action Sector Operational Programme", which covers the years 2014-2020 and the implementation period will be completed by the end of 2026. These are among the priorities of our country:

EYLEM 1 / SU / ACTION 1 / WATER

Amaçlar: Su müktesebatına uygun olarak mevzuatın geliştirilmesi ve kurumsal kapasitenin artırılması, içme suyu ve atık su arıtma altyapılarının geliştirilmesi

Purposes: Developing legislation and increasing institutional capacity in line with the Water Acquis, Developing drinking water and wastewater treatment infrastructures

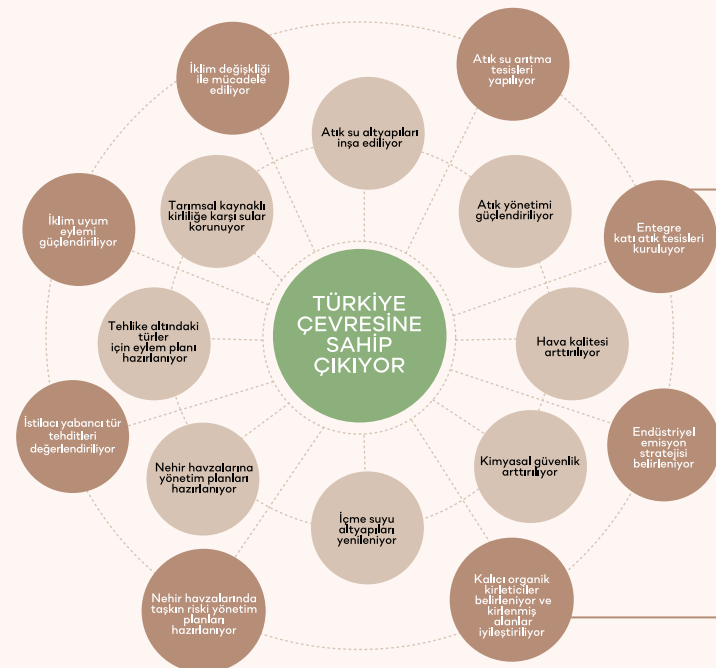

EYLEM 2 / ATIK YÖNETİMİ / ACTION 2 / SOLID WASTE

Amaçlar:

Atık yönetimi sektöründe kurumsal kapasitenin artırılması, etkili, uygulanabilir ve sürdürülebilir entegre atık yönetimi hizmetlerinin kurulması, vahşi çöp depolama alanlarının rehabilitasyonu ve kapatılması, ayrı toplama ve atık azaltma, atık tesislerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının azaltılması

Purposes: Increasing institutional capacity in the waste management sector Establishing effective, viable and sustainable integrated waste management services, rehabilitation and closure of wild landfills, separate collection and waste reduction, reduction of greenhouse gas emissions from waste facilities.

EYLEM 3 / SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN ÇEVRE YÖNETİMİ

ACTION 3 / ENVIRONMENTAL MANAGEMENT FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Amaçlar:

- AB müktesebatının uygulanması için politik ve stratejik çerçevenin sağlanması ve uygulama planlarının geliştirilmesi
- İklim değişikliğine uyum ve etkilerini hafifletme ile ilgili iklim eylemlerinin sağlanması

Objectives:

- Providing the political and strategic framework and developing implementation plans for the implementation of the EU acquis
- Ensuring climate action related to adaptation and mitigation of climate change

Bandırma Entegre Su Projesi,
Balıkesir Büyükşehir Belediye'ne bağılı
Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi
(BASKİ) Genel Müdürlüğü tarafından
yürütölmektedir.

BANDIRMA ENTEĞRE SU PROJESİ

BANDIRMA
INTEGRATED
WATER PROJECT

Balıkesir'de sağlıklı ve kesintisiz içme suyu ve temiz deniz için çalışıyoruz.

Marmara Denizi'nde yakın dönemde yaşanan müsilaj deniz kirliliğinin de gelecekte engellenmesi, Marmara deniz yaşamının korunması, bölgede su kalitesinin iyileştirilmesi ve sağlıklı ve kesintisiz içme suyunun sağlanmasına yönelik Bandırma Entegre Su Projesi, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi (BASKİ) Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Yıllardır derin deşarj yöntemiyle özellikle evsel atık ve kanalizasyon atıklarının bırakıldığı, kirliliğin zaman zaman toplum sağlığını tehdit edecek boyutlara ulaştığı Bandırma Körfezi'ni yeniden sağlığına kavuşturacak Bandırma Entegre Su Projesi kapsamında; kanalizasyon şebeke hatları ile içme suyu dağıtım hatları yeniden yapılmaktadır. Bandırma Su ve Atıksu Projesi Teknik Yardım ve Müşavirlik Sözleşmesi, Bandırma Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı Yapım İş Sözleşmesi ve Bandırma Su ve Atıksu Projesi Yapım İş Sözleşmesi olmak üzere üç bileşenden oluşan proje 2025 yılında tamamlanacaktır.

Proje, bölgede yaşayan yaklaşık 153 bin kişiye günlük 25 bin metreküp hizmet kapasiteli ileri biyolojik atıksu arıtma tesisi, atıksu terfi istasyonu, koku giderim üniteleri, takip için scada sistemleri, 6.8 km uzunluğunda kanalizasyon kolektör hatları, 7.9 km uzunluğunda kanalizasyon hattı, 3 adet paket tip terfi merkezi, 2 adet 5 bin metreküp hacimli içme suyu deposu, bir adet 10 bin metreküp hacimli içme suyu deposu, 7.5 km uzunluğunda içmesuyu isale hattı, içme suyu terfi istasyonu, scada sistemlerinin inşasını içermektedir.

2025 yılında tesisin devreye alınmasıyla birlikte bölge halkı temiz ve kesintisiz içme suyuna erişecek, kirlilik ortadan kalkacak ve geçmiş yıllarda vatandaşların denize girdiği Bandırma Körfezi eski günlerine geri dönecektir.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli Signed Total Contracts Amount	19.035.2574 € (% 84 AB Katkısı) EU Contribution
Yararlanıcı Kurum Beneficiary Institution	Balıkesir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Balıkesir General Directorate of Water and Sewerage Administration

Bandırma Integrated Water Project, which aims to prevent mucilage pollution in the Marmara Sea in the future, to protect Marmara marine life, to improve water quality in the region, and to provide healthy and uninterrupted drinking water, is run by the General Directorate of Balıkesir Water and Sewerage Administration (BASKİ) which is affiliated to Balıkesir Metropolitan Municipality.

Within the scope of the Bandırma Integrated Water Project, which will restore the health of Bandırma Bay, where domestic waste and sewage wastes have been left for years, and the pollution has reached levels that threaten public health from time to time; sewerage network lines and drinking water distribution lines are being rebuilt. The project consists of three components: Bandırma Water and Wastewater Project Technical Assistance and Consultancy Contract, Bandırma Wastewater Treatment Plant Construction Contract, and Bandırma Water and Wastewater Project Construction Contract, will be completed in 2025.

The project includes an advanced biological wastewater treatment plant with a daily service capacity of 25 thousand cubic meters for approximately 153 thousand people living in the region, a wastewater pumping station, odor removal units, SCADA systems for monitoring, 6.8 km long sewer collector lines, 7.9 km long sewer line, three package type. The pumping station includes the construction of 2 drinking water tanks with a volume of 5 thousand cubic meters, a potable water tank with a volume of 10 thousand cubic meters, a 7.5 km long drinking water transmission line, a drinking water pumping station, and SCADA systems.

With the commissioning of the facility in 2025, the region's people will have access to clean and uninterrupted drinking water, pollution will be eliminated, and Bandırma Bay, where the citizens used to swim in the past years, will return to its old days.

We work for healthy and uninterrupted drinking water and clean sea in Balıkesir.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli <i>Signed Total Contracts Amount</i>	4.854.000,00 € (%74,23 AB Katkısı / EU Contribution)
Yararlanıcı Kurum <i>Beneficiary Institution</i>	Kastamonu Yerel Yönetimler Birliği (KASMİB) <i>Beneficiary Institution Kastamonu Union of Local Authorities (KASMİB)</i>

KASMİB ENTEĞRE ATIK YÖNETİMİ PROJESİ

KASMİB INTEGRATED SOLID WASTE MANAGEMENT PROJECT

Kastamonu Yerel Yönetimler Birliği'nin (KASMİB) yararlanıcısı olduğu ve Avrupa Birliği standartlarında sürdürülebilir entegre katı atık yönetimi hizmetlerinin sağlanmasını amaçlayan KASMİB Entegre Katı Atık Yönetimi Projesi kapsamında merkez ve ilçe belediyelerince kullanılmakta olan tam 15 eski katı atık düzensiz depolama sahaları yerinde ıslah ve rehabilite ya da taşıma yöntemleriyle kaldırılarak tamamen doğaya yeniden kazandırıldılar.

Proje, yer altı sularının çöp suyu sızıntı suları ile kirlenmesinin önlenmesi, vahşi çöp depolama sahalarının rehabilite edilerek sera gazı salınımının azaltılması ve çevrenin korunması, düzenli depolama sahasının işletilmesi, çöplerin toplanması için gerekli ekipmanların tedariki, geri dönüşüm tesisleri ile çöplerden kazanılabilecek malzemelerin ekonomiye geri kazandırılması gibi çok katmanlı faaliyet ve amaçlara sahip. Proje sayesinde Kastamonu halkı sürdürülebilir katı atık yönetimi hizmetlerine kavuşuyor ve Türkiye'nin de öncüsü olduğu "Sıfır Atık" hedefine doğru ilerliyor. Proje, çöplerin doğaya verdiği zararın ve halk sağlığını tehdit eden unsurların en asgari düzeye indirilmesi için çalışmalarına devam ediyor.

Within the scope of the KASMİB Integrated Solid Waste Management Project, which is the beneficiary of Kastamonu Union of Local Authorities (KASMİB) and aims to provide sustainable integrated solid waste management services at European Union standards, 15 old solid waste irregular landfills used by central and district municipalities are reclaimed and rehabilitated or regained. They were removed by transportation methods and completely reintroduced to nature.

The project includes the prevention of pollution of groundwater by landfill leachate, the reduction of greenhouse gas emissions by rehabilitating wild landfills and the protection of the environment, the operation of the sanitary landfill, the supply of necessary equipment for the collection of garbage, recycling facilities and the recovery of materials that can be recovered from garbage into the economy. It has multi-layered activities and purposes. Thanks to the project, the people of Kastamonu receive sustainable solid waste management services and are moving towards the goal of "Zero Waste", which Türkiye is also a pioneer in. The project continues its efforts to minimize the damage caused by solid waste to nature and the elements that threaten public health.

Sıfır Atık Kastamonu'da Gerçek Oluyor
Zero Waste is Becoming Reality in Kastamonu

Aytaç YÜKSEL

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü
Program Otoritesi Başkanı

Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change
General Director of European Union and Foreign Relations
Head of Operating Structure

TÜRKİYE'DE DÖNGÜSEL EKONOMİYE DOĞRU

TOWARDS CIRCULAR ECONOMY IN TÜRKİYE

Ülkemizde son dönemde sıklıkla kullanılan döngüsel ekonomi kavramı en basit tabir ile atıkların bertarafı yerine, uygun süreçler yoluyla tekrar üretim sürecine dâhil edilerek ekonomik değere dönüşmelerini sağlayan bir süreçtir. Döngüsel ekonomi, zaman içinde sürdürülebilir büyümeyi sağlayan yaklaşımsal üretim ve tüketim modelidir. Döngüsel ekonomi ile kaynakların optimizasyonunu sağlanabilir, hammadde tüketimi azaltılabilir ve atıklar geri dönüştürülerek yeni ürünler elde edilebilir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası bilim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmelere paralel olarak; gelişmiş ülkeler birbirleriyle rekabet edebilmek amacıyla, gelişmekte olan ülkelere gelişmiş ülkeleri yakalayabilmek amacıyla sınırsız bir büyüme

The concept of circular economy, which is frequently used in our country recently, is a process that allows wastes to be transformed into economic value by including them in the production process through appropriate processes, rather than disposal of wastes. The circular economy is an approach model of production and consumption that ensures sustainable growth over time. With the circular economy, resources can be optimized, raw material consumption can be reduced and new products can be obtained by recycling wastes.

In parallel with the developments in science and technology after the Second World War; developed countries in order to compete with each other, and developing countries in order to catch up with the developed countries have made an effort for unlimited growth. However, by the 1970s, it was realized that the development scenarios were not sustainable. The biggest obstacle to growth efforts has been the unlimited use of natural resources

çabasında olmuşlardır. Ancak; 1970'li yıllara gelindiğinde gelişim senaryolarının sürdürülebilir olmadığı farkına varılmıştır. Büyüme çabalarının önündeki en büyük engel, 'al-kullan-at' şeklinde işleyen doğrusal ekonomik modelin sınırsız doğal kaynak kullanımı ve bunun ortaya çıkardığı çevresel ve ekolojik problemler olmuştur. Kaynakları sınırsız gören doğrusal ekonomik modelin eleştirilmesi döngüsel ekonomik modelin kurgulanmasına neden olmuştur. Doğrusal ekonomide 'al-kullan-at' modeli uygulanırken döngüsel ekonomide tüm kaynakların uzun süre kullanımı esastır. Yaşanan dönüşüm neticesinde, 1960 ve 1970'lerde doğan döngüsel ekonomi kavramı 1990'lı yıllar itibarıyla popüler bir hale gelmiş ve uygulamaları yaygınlaşmaya başlamıştır.

Avrupa Birliği, kaynak verimliliğini ve yenilenebilir enerji kullanımını esas alan yeni bir ekonomik sisteme geçiş ile hem ekonomik hem de çevresel fayda elde etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda, Avrupa Komisyonu, 2015 yılında atıklarla ilgili yasal düzenleme tekliflerini ve kapsamlı bir eylem planını içeren Döngüsel Ekonomi Paketini kabul etmiş ve döngüsel ekonomiye geçişle Avrupa'nın küresel rekabetteki yerini sağlamlaştırmasının adımlarını atmıştır. Bu çerçevede de 2020 yılı Mart ayında Avrupa Komisyonu yeni Döngüsel Ekonomi Eylem Planını (AB Döngüsel Ekonomi Eylem Planı) kabul et-

and the environmental and ecological problems caused by the linear economic model operating in the form of 'take-use-dispose'. Criticism of the linear economic model, which sees resources as unlimited, has led to the construction of the cyclical economic model. While the 'take-use-dispose' model is applied in the linear economy, the long-term use of all resources is essential in the circular economy. As a result of the transformation experienced, the concept of circular economy, which was born in the 1960s and 1970s, became popular in the 1990s and its implementation began to become widespread.

The European Union aims to achieve both economic and environmental benefits with the transition to a new economic system based on resource efficiency and the use of renewable energy. In this direction, the European Commission adopted the Circular Economy Package, which includes legislative proposals for waste and a comprehensive action plan, in 2015, and took the steps to consolidate Europe's place in global competition with the transition to the circular economy. In this context, the European Commission adopted the new Circular Economy Action Plan (EU Circular Economy Action Plan) in March 2020. The EU Circular Economy Action Plan includes measures to encourage Europe's transition to a circular economy. The Green Deal, which is at the top of the priorities of the European Union, not only regulates the activities within the borders of the EU, but also determines a number of customs regulations to be calculated on the carbon intensity of the traded product in order to maintain the competitive power of EU manufacturers.

miştir. AB Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, Avrupa'nın döngüsel ekonomiye geçişini teşvik edecek önlemleri içermektedir. Avrupa Birliği'nin önceliklerinin ilk sıralarında yer alan Yeşil Mutabakat yalnızca AB sınırları içerisindeki faaliyetleri düzenlemekle kalmamakta, aynı zamanda AB üreticilerinin rekabetçi gücünü korumak için ticareti yapılan ürünün karbon yoğunluğu üzerinden hesaplanacak bir takım gümrük düzenlemelerini de belirlemektedir.

Bu kapsamda Türkiye, çevre politikaları ve mevzuatını AB standartlarıyla uyumlu hale getirmek için büyük ölçüde çaba sarf etmektedir. Büyüyen ekonomisi ve artan nüfusu da dikkate alındığında, döngüsel ekonomiye geçilmediği takdirde ülkemizin gelecekte kaynak kullanımının, enerji sarfiyatının ve atık üretiminin artacağı öngörülmektedir. Ekonomik büyüme ve artan kentleşme, daha verimli ve yenilenebilir enerji biçimlerine ve Türkiye'nin mevcut çevresel zorlukların üstesinden gelebilmesi için çok önemli görülen daha iyi bir atık yönetim sistemine olan talebin artmasına neden olmuştur.

Yaşanan gelişmelerin sonucunda Türkiye'de Döngüsel Ekonomi, 2019 yılından itibaren sürdürülebilirlik olarak uygulanmaya başlanmıştır. 2021 yılı başından itibaren pandeminin etkisi, iklim değişikliği ve yüksek sıcaklıklar sebebiyle ve AB'nin Yeşil Mutabakat ilkeleri doğrultusunda bu kavram gündemde önemli yer tutmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanununa 2020 yılında eklenen "sıfır atığın yaygınlaştırılması, döngüsel ekonomi ilkelerinin uygulanması ve iklim değişikliği ile mücadele edilmesi" ibaresi ile ilk defa kanunda 'Döngüsel Ekonomi' ifadesine yer verilmiştir. Aynı zamanda, 2021 yılında Paris İklim Anlaşması'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından onaylanması ve Paris İklim

In this context, Türkiye is making a great effort to align its environmental policies and legislation with EU standards. Considering its growing economy and increasing population, it is predicted that resource use, energy consumption and waste production of our country will increase in the future unless a circular economy is adopted. Economic growth and increasing urbanization have led to increased demand for more efficient and renewable forms of energy and a better waste management system, which is seen as crucial to Türkiye's ability to meet current environmental challenges.

As a result of the developments experienced, the Circular Economy in Türkiye has been implemented as sustainability since 2019. Since the beginning of 2021, this concept has an important place on the agenda due to the effect of the pandemic, climate change and high temperatures and in line with the EU's Green Deal principles.

The phrase "Circular Economy" was included in the law for the first time, with the phrase "disseminating zero waste, applying circular economy principles and combating climate change" added to the Environmental Law No. 2872 in 2020. At the same time, the ratification of the Paris Climate Agreement by the Turkish Grand National Assembly in 2021 and the "Circular Economy Concept" towards the economy-wide emission reduction or limitation targets included in the Paris Climate Agreement has taken its place among Türkiye's environmental and climate policies.

It is a stubborn fact that Türkiye has to switch to circular economy model from linear economy model due to its fast economic growth. Factors emerging together with the economic growth such as the increase in the greenhouse gas emissions, important stresses on the environment, the rapid reduction in the raw materials, the important decrease in the competitive power and innovation and the increase in energy consumption make a change inevitable. An effective switch from linear economy to circular

Anlaşmasında yer alan ekonomi çapında emisyon azaltma veya sınırlama hedeflerine doğru "Döngüsel Ekonomi Kavramı" Türkiye çevre ve iklim politikaları arasında yerini almıştır.

Türkiye'nin hızlı ekonomik büyümesi sebebiyle doğrusal ekonomi modelinden döngüsel ekonomi modeline geçmesi gerektiği yadsınamaz bir gerçektir. Ekonomik büyüme ile birlikte karşımıza çıkan, sera gazı emisyonlarının artması, çevre üzerinde oluşan önemli baskılar, hammaddelerin hızla azalması, rekabet gücü ve yenilikçiliğin önemli ölçüde azalması ve enerji tüketiminde artış gibi faktörler değişimi zorunlu kılmaktadır. Doğrusal ekonomiden döngüsel ekonomiye etkin geçiş, Türkiye'ye yalnızca bu faktörlerin üstesinden gelmesi için değil, aynı zamanda sürdürülebilir bir kalkınma modeli uygulayarak uzun vadeli ekonomik büyümeyi sürdürebilmesi için büyük bir fırsat sunmaktadır.

Atık sektörü önemli ölçüde karbon salınımına ve dolayısıyla iklim değişikliğine sebep olmaktadır. İklim değişikliği sadece havanın değişmesi ve karbon salınımının artması değil aynı zamanda bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkması, biyolojik çeşitliliğin zarar görmesi, arazilerin bozulması, toprak ve yeraltı sularının kirlenmesi gibi olumsuz sosyal ve ekonomik etkilere de sebep olmaktadır. Döngüsel ekonomi uygulamaları çerçevesinde hammaddelerin ve ürünlerin daha verimli kullanılması, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına büyük ölçüde katkıda bulunarak olumsuz sosyal ve ekonomik etkilerin de önüne geçecektir.

Döngüsel ekonominin temelinde her atık bir hammaddedir. Bu sebeple, döngüsel ekonominin önemli bir bileşeni üretim ve tüketimden kaynaklanan atıkları önleyerek hammadde ve ürünlerin ömrünü ve değerini artırmaktır. Bunu başarmanın ilk önemli adımı, atıkları ortadan kaldırmak ve ürünleri ekonomiye yeniden kazandırmak için verimli atık ve kaynak yönetimini geliştirmektir.

Atık, hammadde ve enerji açısından kaynak kaybını ifade eder. Döngüsel ekonominin bir diğer önemli bileşeni, atıkları yeniden kullanım ve geri dönüşüm için geri kazanabilme eylemidir. Bu konuda, ülkemizde döngüsel ekonomi modeline katkı sağlayarak öncü olan, gelecek nesillere temiz, gelişmiş bir Türkiye ve yaşanabilir bir dünya bırakmak için 2017 Yılında Sn. Emine ERDOĞAN Hanımefendinin himayelerinde başlatılan ve Bakanlığımızca yürütülen "Sıfır Atık Projesi" ile entegre bir yaklaşımla atıkların yönetimini sağlamak için çalışmalar yapılmakta ve geri dönüşüm faaliyetleri büyük ölçüde ilerlemektedir. Yılda 31 milyon ton atık geri dönüştürülerek 42 milyon ağaç kurtarılmakla birlikte 585 milyon daha

economy provides a big opportunity for Türkiye not only to come over those factors but also to sustain long-term economic growth by applying a sustainable growth model.

The waste sector causes an important carbon emission and hence climate change. The climate change results not only in a change in weather and carbon emission but also in adverse social and economic impacts such as the emergence of epidemics, damage to the biological diversity, deterioration of lands and pollution of soil and underground waters. In the frame of circular economy applications, the more efficient use of raw materials and products will make a great contribution to the reduction of greenhouse gas emissions and will prevent the adverse social and economic impacts. Every waste is a raw material on the basis of circular economy. Therefore, an important component of circular economy is the prevention of wastes produced by production and consumption and thereby increasing the life and value of raw materials and products. The first important step to achieve this is to improve efficient waste and resource management in order to eliminate the wastes and to recycle the products for economy.

Waste means resource loss in terms of raw materials and energy. Another important component of circular economy is the action to recover the wastes for re-use and recycling. In this respect, studies are being performed and recycling activities are rapidly progressing in order to ensure the management of wastes with an integrated approach through the "Zero Waste

az sera gazı, 69 milyon m3 daha az su kullanımı, 20 milyon kwh daha düşük enerji kullanımı ve 13 milyar TL yıllık katma değer kazanılmaktadır.

Türkiye, atık kaynak yönetimine büyük katkı sağlayan geri dönüşüm faaliyetlerini üstlenme ve buna bağlı olarak döngüsel bir ekonomiye ulaşmada etkili ilerleme kaydetme konusunda büyük bir potansiyele sahiptir. Bu kapsamda, 30 Aralık 2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7261 sayılı kanun ile döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımı doğrultusunda kaynak verimliliğini artırmak ile ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Türkiye Çevre Ajansı kurulmuştur. 1 Ocak 2022’de başlayan depozito uygulaması ile de Döngüsel Ekonomiye geçiş sürecine katkı sağlanacaktır.

Bakanlığımızın ülkemizin döngüsel ekonomiye geçiş çalışmalarını kapsamında Avrupa Birliğinin de destekleriyle IPA II döneminde hayata geçirmekte olduğumuz projelerimiz bulunmaktadır. Genel Müdürlüğümüz bünyesinde yürütülen 3,2 milyon Avro bütçeli “Türkiye’nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi Projesi” ile Türkiye’nin döngüsel ekonomiye geçiş potansiyelinin AB Döngüsel Ekonomi Paketi temelinde değerlendirilmesi, AB Döngüsel Ekonomi Paketi ile uyumlu, kapsamlı bir ulusal strateji ve eylem planı geliştirilmesi ve entegre atık yönetimi açısından ulusal ve yerel otoritelerin yönetim kapasitesinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu proje ile birlikte AB Döngüsel Ekonomi

Project”, which became a pioneer by contributing to circular economy model in our country and which was launched under the aegis of Mrs. Emine ERDOĞAN in 2017 and being executed by our Ministry in order to leave a developed Türkiye and a livable world for the future generations. Annually, 31 million tons of waste is recycled and 42 million trees are saved, and additionally 585 million less greenhouse gas is produced, 69 million m3 less water is used, 20 million kwh less energy is used and 13 billion TL added value is gained.

Türkiye has a big potential in terms of undertaking recycling activities, which provide a big contribution to waste source management, and hence in terms of making an effective progress to reach circular economy. In this scope, Turkish Environment Agency was founded under the law numbered 7261, which entered in force upon being published in the Official Journal dated December 30th 2020, in order to increase resource efficiency in line with the circular economy and zero waste approach and in order to perform activities for the establishment, operation, monitoring and control of a national-scale deposit management system. Contribution will be provided for the process of transition to Circular Economy with the deposit application that started on January 1st 2022.

Our Ministry has projects that are being put into application in IPA II period in the scope of the works performed for the transition of our country to circular economy with the support of the European Union. It is targeted with the “Project on the Assessment of Potential of Türkiye for Transition to Circular Economy”, which is being executed by our General Directorate with a budget of € 3,2 million, to assess the potential of Türkiye for transition to circular economy on the basis of EU Circular

Paketi doğrultusunda Türkiye’deki potansiyelin araştırılması, atık ve kaynak yönetimi konusunda AB Döngüsel Ekonomi Paketi ile uyumlu Ulusal Strateji ve Döngüsel Ekonomi Eylem Planının hazırlanması ve döngüsel ekonomi kavramına ilişkin görünürlük, tanıtım faaliyetleri ve toplumsal farkındalığın artırılması hedeflenmektedir.

Hayata geçirdiğimiz ve geçireceğimiz projeler, mevzuat çalışmaları ve uyumlaştırılmış eylem planları ile enerji bağımlılığını azaltılarak, yerel üretim büyütülecek ve yenilenebilir enerji altyapısı artırılacaktır. Üretim süreçleri; daha az hammadde tüketecek, yaşam döngülerini uzatacak ve daha az atık üretecek şekilde düşünülecek ve tasarlanacaktır. Tüketim alışkanlıkları daha sürdürülebilir bir modele doğru değiştirilerek çevre üzerindeki olumsuz etki önlenecektir. Atık yönetiminde en iyi uygulamalar teşvik edilerek geri dönüştürülen ürünlerin tekrar ekonomiye kazanımı sağlanacaktır. Sera gazı emisyonları büyük ölçüde azaltılarak ülkemizin döngüsel ekonomiye başarılı bir şekilde geçiş yapabilmesi için gerekli bütün alanlar güçlendirilerek kurumsal bir kapasite hedeflenmektedir.

Türkiye’de atıklar, döngüsel ekonomi modeli ve sıfır atık ilkeleri çerçevesinde ciddi bir kaynağa dönüşme potansiyeline sahiptir. İlerleyen dönemlerde dünyada artacağı öngörülen hammadde krizinin etkileri doğrultusunda; ülkemiz, döngüsel ekonomi konusunda farkındalığın artırılması ve bu konudaki gerekli çalışmalarımızın tamamlanması ile birlikte oluşan döngüsel ekonomi modeli ile dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yerini alacaktır.

Economy Package, to develop a comprehensive national strategy and action plan that is compatible with EU Circular Economy Package and to improve the management capacity of the national and local authorities in terms of integrated waste management. With this project, it is targeted to research the potential of Türkiye in line with EU Circular Economy Package, to prepare a National Strategy and Circular Economy Action Plan that are compatible with EU Circular Economy Package and to increase the visibility and promotion activities and social awareness on circular economy concept.

The energy dependency will be reduced with the projects that we did and will put in application and with the legislation studies and harmonized action plans and hence local production will be increased and renewable energy infrastructure will be increased. Production processes will be considered and designed so as to consume less raw materials, extend life cycles and produced less waste. Consumption habits will be changed to a more sustainable model to prevent the adverse impact on the environment. Best applications will be encouraged in waste management to ensure the recovery of the recycled products for economy. It is targeted to obtain an institutional capacity by reducing Greenhouse gas emissions to a great extent and by strengthening all necessary areas for the successful transition of our country to circular economy.

The wastes in Türkiye have a great potential for conversion into a serious resource in the frame of circular economy model and zero waste principles. In line with the impacts of the raw material crisis, which is envisaged to increase in the world in the future years, our country will take its place amongst the leading countries of the world with the circular economy model that will be realized upon the increase in the awareness on circular economy and upon the completion of the necessary studies on this matter.

DOĞUBAYAZIT'A TEMİZ VE GÜVENİLİR İÇME SUYU SAĞLANIYOR

DOGUBAYAZIT IS
PROVIDED WITH CLEAN
AND SAFE DRINKING
WATER

IPA I Çevre Operasyonel Programı altında finanse edilen altyapı projesi sayesinde 2014 yılından bu yana, Türkiye'nin doğusunda bulunan Doğubayazıt'ın 90.000 kişilik nüfusuna kesintisiz olarak uygun basınçlı, temiz ve güvenli musluk suyu sağlanıyor. Proje kapsamında 57 km'lik geniş kapasiteli su boru hattı, Bahk Gölü'nden alınan ham su

Thanks to the infrastructure project financed under the IPA I Environment Operational Program, the 90,000-person population of Doğubayazıt, located in eastern Türkiye, has been continuously supplied with appropriate-pressure, clean and safe tap water since 2014. Within the scope of the project, the construction of 57 km large-capacity water pipeline, physical and chemical treatment plant

Yararlanıcı Kurum / Beneficiary Institution: Doğubayazıt Belediyesi/Municipality
Bütçe / Budget: 30.182.073,94 Avro/Euro

için fiziksel ve kimyasal arıtma tesisi, toplam 6 su deposu ve bir pompa istasyonu, 204 km'lik şebeke ve su sayaçlarıyla birlikte 12.000 ev bağlantısının yapımı finanse edilmiştir.

Su temini ve kalitesinin iyileştirilmesine yönelik bu başlıca adımların aynı zamanda sağlık ve çevre alanlarında da önemli yararlar sağlanmaları beklenmektedir, zira daha temiz su, daha az hastalık ve çevrenin daha iyi korunması anlamına gelmektedir. Yeni tesisler, yalnızca ilave birtakım şebekeler ve ev bağlantılarıyla büyüme potansiyeli olan bölgelerde 2040 yılına kadar kentin içme suyu ihtiyacının karşılanmasını sağlayacaktır. Su arıtma tesisi 2040 yılında Doğubayazıt'ın tahmini nüfusu olan 120.000 kişinin ihtiyacını karşılayacak kadar suyu artılabilecektir.

Doğubayazıt'ın en büyük sorunlarının başında gelen kanalizasyon ve atıksu yönetimi problemlerinin giderilmesi için Doğubayazıt Belediyesi tarafından IPA II Çevre ve İklim Sektör Operasyonel Programı altında uygulanan Doğubayazıt Atıksu Projesi kapsamında ise 42 km kanalizasyon, 33 km atıksu ev bağlantısı, 10 km yağmur suyu boru hattı ve günlük 19 bin metreküp kapasiteli atıksu arıtma tesisinin inşaatı devam ediyor.

3 bileşenden oluşan proje kapsamında Doğubayazıt ilçesi için bir atıksu arıtma tesisi inşaatı ve arıtılmış atıksuyun Sarsu Nehri'ne deşarj hattı inşaatı gerçekleştirilecektir. Arıtma tesisinin ilk aşamasının 74.000 kişiye hizmet etmesi planlanmaktadır. 2035 yılında ise ikinci aşama 93.483 kişiye hizmet edecektir. 2021 yılında uygulaması başlayan proje kapsamında yapılacak altyapı çalışmasıyla hem ilçe sakinleri ve sanayisi refaha kavuşacak hem de benzersiz tabiat ve kültürel mirasa sahip bölgede ekolojik denge korunacak.

for raw water from Balıkgöl, a total of 6 water tanks and a pump station, 204 km of distribution network, as well as 12.000 house connections with water meters were financed.

These key steps towards improving water supply and quality are also expected to provide significant benefits in the fields of health and the environment, because cleaner water means less diseases and better environmental protection. The new facilities will ensure that the city's drinking water needs will be met through 2040, with only some additional network and house connections needed for regions which see growth. The water treatment plant will be able to treat water for 120,000 people, the projected population of Doğubayazıt by 2040.

Doğubayazıt Wastewater Project funded under IPA II aims to solve one of Doğubayazıt's major problems; sewerage and wastewater management. There are 42 km of sewers, 33 km of wastewater house connections, 10 km of storm water pipelines, and a wastewater treatment plant with a 19 thousand cubic meters daily capacity being built under the project carried out by the municipality.

In the scope of the project, which has 3 components, there is going to be a 19.000 m³/day capacity wastewater treatment plant construction as well as a discharge line construction for the treated water to be discharged into Sarsu River. The first phase of the treatment plant is planned to serve 74,000 people.

In 2035, the second phase will serve 93,483 people. With the infrastructure work carried out within the scope of the project, which started in 2021, both the residents and the industry will prosper, and the ecological balance will be preserved in the region, which has a unique natural and cultural heritage.

STRATEJİK ÇEVRE DEĞERLENDİRMESİ TÜZÜĞÜNÜN UYGULANMASININ DESTEKLENMESİ PROJESİ

SUPPORTING THE IMPLEMENTATION OF BY LAW ON STRATEGIC ENVIRONMENTAL ASSESSMENT

IPA II dönemi Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programının üçüncü eylemi Sürdürülebilir Kalkınma için Çevresel Yönetimi kapsamında hayata geçirilmiş olan Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) Yönetmeliği'nin Uygulanmasının Desteklenmesi Projesinin nihai faydalanıcısı ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Altyapı Yatırımları ÇED ve SÇD Dairesi Başkanlığıdır. Projenin toplam bütçesi yaklaşık 300 bin Avro olup, 22 aylık uygulama süresinde; AB uyumlaştırma süreci kapsamında çevre üzerinde önemli etkiler yapması muhtemel plan ve programların hazırlanması ve onaylanması süreçlerine çevresel hususların entegre edilerek çevrenin üst seviyede korunmasına katkı sağlamak hedeflendi.

Kurumsal kapasitenin ve uygulamanın geliştirilmesi, SEA 2001/42/EC Direktifine uyumlu olarak Stratejik Çevresel Değerlendirmesinin ulusal kapsamda yaygınlaştırılmasının amaçlandığı proje kapsamında birçok faaliyet gerçekleştirilmiştir. Boşluk analizinin yapılmasıyla başlayan faaliyetleri öncelikli sektörler arasında 2 pilot sektörün seçilmesi takip etmiştir. Seçilen pilot sektörler için SÇD süreçleri yürütülmüştür. SÇD konusunda farkındalığının artırılmasına yönelik eğitimler düzenlenmiştir. Farkındalık artırma konusunda üniversiteler, STK'lar, meslek odaları ve halk için çalıştaylar düzenlenmiştir.

The final beneficiary of the Project of Supporting the Implementation of the Strategic Environmental Assessment (SEA) Regulation, which was implemented within the scope of Environmental Management for Sustainable Development, the third act of the IPA II period Environment and Climate Action Sector Operational Program is the General Directorate of EIA Permit and Inspection, Infrastructure Investments EIA and SEA Department. The total budget of the project is approximately 300 thousand Euros and in the 22-month implementation period; Within the scope of the EU harmonization process, it was aimed to contribute to the protection of the environment at a high level by integrating environmental issues into the preparation and approval processes of plans and programs that are likely to have significant effects on the environment.

Many activities were carried out within the scope of the project, which aimed to develop the institutional capacity and implementation, and to disseminate the Strategic Environmental Assessment nationally in accordance with the SEA 2001/42/EC Directive. The activities that started with the gap analysis were followed by the selection of 2 pilot sectors among the priority sectors. SEA processes were carried out for selected pilot sectors. Trainings were organized to increase awareness on SEA. Workshops were organized for universities, NGOs, professional chambers and the public on awareness raising

As a result of the project;

- Awareness of SEA has increased by more than 60%.
- The number of well-trained and experienced personnel has increased by 80% in the implementation of the SEA Regulation in 5 priority sectors.
- The target of training at least 120 people has been achieved.
- The number of personnel trained and participating in trainings/workshops has increased by almost 60%.
- The target of at least 160 people to participate in awareness raising activities has been achieved.
- With the implementation of the SEA Regulation, two environmentally friendly plans and programs were prepared, namely the "Nitrate Action Plan" and the "Integrated Coastal Areas Management Plan".

Proje sonucunda;

- SÇD hakkındaki farkındalık %60'tan fazla artmıştır.
- 5 öncelikli sektörde SÇD Yönetmeliği'nin uygulanması konusunda, iyi eğitilmiş ve deneyimli personel sayısı %80 artmıştır.
- En az 120 kişiye eğitim verilmesi hedefine ulaşılmıştır.
- Eğitilen ve eğitimlere / çalıştaylara katılan personel sayısı neredeyse %60 artmıştır.
- Farkındalık artırma faaliyetlerine en az 160 kişinin katılması hedefine ulaşılmıştır.
- SÇD Yönetmeliği'nin uygulanması ile "Nitrat Eylem Planı" ve "Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetimi Planı" olmak üzere iki çevre dostu plan ve program hazırlanmıştır.

ŞIRNAK ATIKSU ARITMA TESİSİ PROJESİ

ŞIRNAK
WASTEWATER
TREATMENT PLANT
PROJECT

Şırnak Belediyesi'nin yürütücüsü olduğu Şırnak Atıksu Arıtma Tesisi'nin devreye alınması ile Dicle Nehri'nin bir kolu olan Nerdüş Deresi'ne deşarj edilen atıksular temizlenerek Şırnak halkına daha sağlıklı ve temiz bir çevre sağlanacak.

Şırnak Atıksu Arıtma Projesi, Tesis Yapım İşi ve Teknik Yardım ve Kontrollük Hizmeti olmak üzere iki sözleşme ile yürütülüyor. Proje kapsamında, Su ve Kanalizasyon İşleri İdaresinin idari, teknik ve finansal açıdan kapasitesinin geliştirilmesi ile faturalandırmada doğru bir tarife sisteminin kurulması, "kirleten öder" prensipli tarife sisteminin oluşturulması, kayıp-kaçak su tespiti ve gelir getirmeyen suyun azaltılması da hedefleniyor. 50 dönümden fazla alanı kaplayan ileri biyolojik Şırnak Atıksu Arıtma Tesisi ilk kademedeki 12.000 m³/gün arıtma kapasitesi ile 91bin nüfusa hizmet verecek. Arıtma işlemi sonrası elde edilecek atıksu çamurlarına solar kurutma projesi uygulanarak tarımda gübre, çimento yakıt malzemesi ve yakıt gibi ikincil ürün olarak kullanımlarına imkân sağlanacak. Proje sayesinde Şırnak'ta su kaynaklarının fiziksel, kimyasal ve biyolojik atıklarla kirlenmesi engellenecek ve aynı zamanda arıtılan su tekrar tarımsal faaliyetlerde de kullanılabilir.

Şırnak'ta çevreye yatırım, geleceğimize yatırım! Investment for environment, investment for our future in Şırnak

Şırnak Wastewater Treatment Plant, executive by Şırnak Municipality, once put into operation, the wastewater discharged into the Nerdüş Stream, a branch of the Tigris River, will be cleaned and a healthier and cleaner environment will be provided for the people of Şırnak.

Şırnak Wastewater Treatment Project is carried out under two contracts, namely Construction Works and Technical Assistance and Supervision Service. Within the scope of the project, it is also aimed to develop the administrative, technical and financial capacity of the Water and Sewerage Works Administration, to establish an accurate tariff system in billing, to establish a tariff system with the principle

of "polluter pays", to detect lost-illegal water and to reduce water that does not generate income. The advanced biological Şırnak Wastewater Treatment Plant, built on 50 decares, will serve a population of 91 thousand with a treatment capacity of 12.000 m³/day in the first stage. The solar drying project will be applied to the wastewater sludge to be obtained after the treatment process, and it will be possible to use them as a secondary product such as fertilizer, cement fuel material and fuel in agriculture. Thanks to the project, pollution of water resources in Şırnak by physical, chemical and biological wastes will be prevented, and at the same time, the treated water will be reused in agricultural activities.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli
Signed Total Contract Amount

9.361.819,35 € (%81,13 AB Katkısı)
EU contribution

Nihai Faydalancı Kurum
End-beneficiary Institution

Şırnak Belediyesi
Şırnak Municipality

KASTAMONU ATIKSU ARITMA TESİSİ PROJESİ

KASTAMONU
WASTEWATER
TREATMENT
PLANT PROJECT

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli
Signed Total Contract Amount

14.215.324,65 € (%85 AB Katkısı)
EU contribution

Nihai Faydalanıcı Kurum
End-beneficiary Institution

Kastamonu Belediyesi
Kastamonu Municipality

The “Kastamonu Wastewater Treatment Plant Project”, of which Kastamonu Municipality is the beneficiary, aims to treat all the wastewater coming from the existing wastewater collection systems in the province with advanced biological methods and to clean the polluted water discharged into the Karaçomak Plain, thereby improving the region’s people, farmers and ecological system, especially agricultural products. The project, which consists of two components as Technical Support and Controlling Service and Construction Works Contracts, simultaneously provides technical support to the Kastamonu Municipality Water and Sewerage Directorate, carries out capacity building studies and carries out awareness raising activities for the people of Kastamonu.

The facility, which was built on an area of 47 thousand square meters and with a first stage capacity of 32,000 m³/day, will have advanced biological units such as physical, biological and chemical water treatment units and an ultra-violet disinfection system for the removal of microorganisms, and at the same time, it will produce its own electricity by converting the methane which is formed in the sludge pool into electrical energy.

Kastamonu Belediyesi’nin yararlanıcısı olduğu “Kastamonu Atıksu Arıtma Tesisi Projesi” ildeki tüm mevcut atıksu toplama sistemleri ile gelen atıksuları ileri biyolojik yöntemlerle arıtmayı ve Karaçomak Ovası’na deşarj edilen kirlı suların temizlenmesini sağlayarak tarım ürünleri başta olmak üzere bölge halkı, çiftçiler ve ekolojik sistemi iyileştirmeyi amaçlıyor. Teknik Destek ve Kontrolörlük Hizmeti ve Yapım İşleri Sözleşmeleri olarak iki bileşenden oluşan proje, eş zamanlı olarak Kastamonu Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürlüğü’ne teknik destek sağlayarak kapasite geliştirme çalışmaları yürütüyor ve Kastamonu halkına yönelik farkındalık artırma çalışmaları gerçekleştiriyor.

47 bin metrekarelik alan üzerine inşa edilen ve ilk kademe kapasitesi 32,000 m³/gün olan tesis, fiziksel, biyolojik ve kimyasal su arıtma üniteleri ve mikroorganizmaların giderilmesi için ultraviyole dezenfeksiyon sistemi gibi ileri biyolojik ünitelere sahip olacak ve aynı zamanda çamur havuzunda oluşacak metan gazının elektrik enerjisine çevrilmesiyle kendi kullanacağı elektriği kendisi üretecektir.

Kastamonu’da Temiz Su, Temiz Gelecek
Clean Water and Clean Future in Kastamonu

IĞDIR ATIKSU PROJESİ

IĞDIR
WASTEWATER
PROJECT

Aras Nehri Tuzluca
IĞDIR

Tuzluca Tuz Mağarası
IĞDIR

Iğdır Atıksu Arıtma Tesisi Bitme Aşamasına Geldi

Iğdır Wastewater Treatment Plant
is in the Completion Phase

İpekyolu üzerinde bulunan Iğdır ilimizde; nihai faydalanıcısı Iğdır Belediyesi olan Iğdır Atıksu Projesi kentin atıksu altyapı sorununu 2047 yılına kadar çözüme kavuşturacak. Iğdır Atıksu Arıtma Tesisi hizmete girdiğinde şehrin kanalizasyon suları arıtılarak tarımsal sulamada kullanılacak ve ayrıca arıtılan kanalizasyon suyundan elde edilen kompost maddeden de tarımsal gübre elde edilecek.

Teknik Yardım ve Müşavirlik, Atıksu Arıtma Tesisi İnşaatı ve Atıksu Toplama Sistemi Yapım İşi olmak üzere üç bileşenden oluşan "Iğdır Atıksu Arıtma Tesisi" 70 bin metrekare alanda, günlük 21 bin metreküp atıksu arıtma kapasitesi ile hizmet verecek. Proje kapsamında yaklaşık 8,8 km kollektör hattı, 6,25 km toplama hattı, 72,85 km şebeke hattı ve 34,54 km atıksu ev bağlantısı ve 2100 metre atıksu terfi hattı inşaatları devam etmektedir. Iğdır iline ve halkına hijyen ve sağlık katacak proje aynı zamanda deşarj edilen atıksudaki kirlilik yükünü de azaltarak Aras Nehri'nin su kalitesini arttıracak.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli Signed Total Contract Amount	19.033.100 € (%85 AB Katkısı) EU contribution
Nihai Faydalanıcı Kurum End-beneficiary Institution	Iğdır Belediyesi Iğdır Municipality

Iğdır Wastewater Project, whose end beneficiary is the Iğdır Municipality in the city of Iğdır, which is on Silkroad; will resolve the city's wastewater infrastructure issue until the year 2047. When the Iğdır Wastewater Treatment Plant comes into service, the city's sewage will be treated and used in agricultural irrigation. Also, agricultural fertilizer will be obtained from the compost material obtained from the treated sewage.

Composed of three components: Technical Assistance and Consultancy, Wastewater Treatment Plant Construction, and Wastewater Collection System Construction, "Iğdır Wastewater Treatment Plant" will serve with the wastewater treatment capacity of 21 thousand m³/day in a 70 thousand m² area. Under the project's scope, approximately 8.8 kilometers of collector line, 6.25 kilometers collection line, 72.85 kilometers network line, 34.54 kilometers wastewater house connection, and 2,100 meters wastewater force main construction are ongoing. The project, which will provide health and hygiene to the people of Iğdır, will also lower the pollution load in the discharged wastewater and improve the water quality of Aras River.

SU ELÇİLERİ WATER AMBASSADORS

PELİK

MİSKET

IPA I Çevre Operasyonel Programı altında destek sağlanan ve yararlanıcılarının Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ), T.C. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun (TRT) olduğu Su Elçileri Eğitim ve Farkındalık Artırma Teknik Destek Projesi'nin temel amacı, gelecek nesiller için yeterli ve temiz su kaynaklarının mevcut olmasını sağlamak için su kaynaklarının korunması ve verimli kullanılması konusunda farkındalık yaratmak, böylece dünya vatandaşlarının su konusundaki farkındalığını artırmak ve onları daha duyarlı bireyler hâline getirmektir.

Supported under the IPA I Environment Operational Programme and with beneficiaries General Directorate of State Hydraulic Works (DSI), Ministry of National Education (MEB) and the Turkish Radio and Television Corporation (TRT), the main purpose of the "Technical Assistance for Water Ambassadors Education and Awareness Raising Project" was to raise awareness about the protection and efficient use of water resources in order to ensure that sufficient and clean water resources are available for future generations, thus to increase the awareness of citizens about water and to make them more sensitive individuals.

Proje kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir:

- Eğitimci Eğitimi
- Müfredat geliştirme
- Ulusal Genç Su Elçileri Meclisi
- Tanıtıcı etkinlikler

Suyun önemi ile ilgili bilincin oluşması, suyun korunmasıyla ilgili alışkanlıkların edinilmesi için en önemli dönem kuşkusuz çocukluk dönemi. Su Elçileri Projesi kapsamında 2-7 yaş çocuklara yönelik Su Elçileri Projesi kapsamında TRT Çocuk ile TRT YouTube kanalında yayımlanan 39 bölüm animasyon film, belgeseller, kamu spotları üretildi ve eğitimler gerçekleştirildi. Pilot havzalar olan Konya, Batı Akdeniz Havzası ve Doğu Karadeniz'den belirlenen 114 öğretmen Su Elçisi Eğitimcisi olarak proje kapsamında eğitimler aldı ve okullarda Su Elçileri Kulüpleri kuruldu. Projenin çıktılarında biri olarak kurulan Su Elçileri Derneği, kamu, yerel yönetim ve akademiden gelen üyelere oluşuyor ve proje üretme konusunda uzman bir ekiple çalışmalarına devam ediyor.

Proje kapsamında seminerler aracılığıyla farklı yaşlardan yaklaşık 120.000 kişiye ve Su Elçileri Animasyon Dizisi ile milyonlarca çocuğa su ve diğer çevresel kaynakların önemi, bu kaynakların karşı karşıya olduğu tehditler, önemi ve korunma yolları hakkında bilgi verildi. Bu kaynakları korumak ve etkin bir şekilde kullanmak için Türkiye'nin her yerinde bilgilendirme seminerleri devam etmektedir.

MANDALINA

KAPTAN PENGU

The following activities were carried out within the scope of the project:

- Trainer Trainings
- Curriculum development
- National Young Water Ambassadors Assembly
- Promotional events

Undoubtedly, childhood is the most important period for raising awareness about the importance of water and acquiring habits related to water conservation. Within the scope of the Water Ambassadors Project, 39 episodes of animated films, documentaries, public service advertisements broadcasted on TRT Child and TRT YouTube channel were produced, and trainings were held for children aged 2-7. 114 teachers were selected from pilot basins of Konya, Western Mediterranean and Eastern Black Sea Region and were trained as Water Ambassador Educators within the scope of the project. Water Ambassadors Clubs were established in schools. Established as one of the outputs of the project, the Water Ambassadors Association consists of members from the public, local administration and academia and continues to work with a team of experts in project development

Within the scope of the project, approximately 120,000 people of different ages and millions of children were informed about the importance of water and other environmental resources, the threats these resources face, their importance and ways of protection through the Water Ambassadors Animated Series and through seminars. In order to protect and effectively use these resources, information seminars continue all over Türkiye.

NIKSAR SU VE ATIKSU PROJESİ

NIKSAR
WATER AND
WASTEWATER
PROJECT

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli <i>Signed Total Contract Amount</i>	19.459.243,99 € (%83,07 AB Katkısı) <i>EU contribution</i>
Nihai Faydalancı Kurum <i>End-beneficiary Institution</i>	Niksar Belediyesi <i>Niksar Municipality</i>

We work for the clean, sustainable drinking water and a pure flowing Kelkit Creek

Sağlıklı,
kesintisiz içme
suyu ve temiz
akan Kelkit Çayı
için çalışıyoruz

Niksar Belediyesi tarafından yürütülen “Niksar Su ve Atıksu Arıtma Tesisi Projesi” tamamlandığında Tokat ilimiz de atıksuların doğaya zarar vermediği illerimizden biri olacak. Çok boyutlu hedeflere sahip proje kapsamında kurumsal verimlilik artışı ve halkı bilinçlendirme çalışmaları, yeni atıksu arıtma tesisi inşası, su ve atıksu altyapısının yenilenmesi ve Niksar için modern bir su yönetimi stratejisinin geliştirilmesi faaliyetleri uygulanıyor. Proje, Niksar’da en üst düzey çevre koruma önlemleri ve sürdürülebilirlik çalışmaları ile yerel halkın ve sonraki nesillerin hayat standartlarını yükseltmeye şimdiden katkıda bulunuyor.

İki bileşenden oluşan proje kapsamında Niksar için ileri teknoloji otomasyon sistemlerine sahip su dağıtım ve terfi istasyonları, 4 adet yeni depo, 62,38 km içme suyu hattı, 89 km kanalizasyon hattı ile 10 adet su kaynağından yılda ortalama 200 litre/sn kapasiteye sahip içme suyu hizmetleri sağlanacak. İlçenin kanalizasyon ve içme suyu hatlarını tamamen yenileyecek olan proje, daha önce kullanılmakta olan ve sağlığa zararlı eski asbest boruları Avrupa sağlık standartlarında yüksek kaliteli polietilen borular ile değiştirecek.

When the “Niksar Water and Wastewater Treatment Plant Project” is completed, which is implemented by Niksar Municipality, Tokat city will be one of the cities where wastewater does impact nature. Under the project’s scope, which has multi-dimensional objectives, activities such as institutional productivity improvement and raising public awareness, new wastewater treatment plant construction, renewing water and wastewater infrastructure, and developing a new and modern water management strategy for Niksar are being implemented. The project benefits local people and future generations’ life standards through top-level environmental protection and sustainability activities. Under the scope of the project, which is composed of two components, services such as water distribution and pumping stations with advanced technology automation systems, four new water supplies 62.38 kilometers drinking water line, 89 kilometers sewer line, and 200 liters/second drinking water from 10 water sources are going to be provided. The project, which will renew the sewerage and drinking water lines of the city altogether, will change the asbestos pipes used before with high-quality polyethylene pipes in European health standards.

ELBİSTAN ATIKSU PROJESİ

ELBİSTAN
WASTEWATER
PROJECT

TEMİZ ELBİSTAN, TEMİZ SU KAYNAĞI, TEMİZ GELECEK

Kahramanmaraş iline bağlı Elbistan'ın tarım, hayvancılık, termik santraller, kömür yatakları ve şeker fabrikalarından oluşan sanayiye dayalı dinamik bir ekonomik yapısı mevcut. Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (KASKİ)'nin yararlanıcısı olduğu Elbistan Atıksu Projesi hâlihazırda Ceyhan nehrine deşarj edilen atıksudaki kirlilik yükünün azaltulmasını ve halk sağlığına katkıda bulunmayı amaçlıyor. Elbistan Atıksu Projesi; Atıksu Arıtma Tesisi ve Atıksu Toplama Sistemi İnşası ile Teknik Yardım ve Müşavirlik Hizmeti bileşenleriyle, mevcut kanalizasyon sistemindeki operasyonel problemlerin giderilmesini ve şebekenin iyileştirilmesini de hedeflemektedir.

Bölgenin 2047 yılına kadar atıksu altyapı ihtiyacını karşılayacak olan proje, yaklaşık 23 bin m³/gün kapasiteli ileri biyolojik atıksu arıtma tesisi ile 33 km kanalizasyon ve kolektör hattının inşasını içeriyor. 92 bin m² alanda kurulan tesiste ön arıtma, biyolojik arıtma, anaerobik çamur çürütme, çamur yoğunlaştırıcı, susuzlaştırıcı, kurutma, koku giderme ve enerji üretim üniteleri başta olmak üzere toplam 53 ünite yer alıyor. Su ve çevre kirliliğinin önüne geçecek tesis aynı zamanda biyogaz ünitesiyle kendi enerjisini üretecek. Atıklardan elde edilecek biyogaz, tesisin tüm ısı ihtiyacı ve enerji ihtiyacının önemli bir kısmını karşılayacak.

Doğanın ve çevrenin korunmasına katkı sağlayacak olan yatırım, tesiste arıtılan suların büyük bir kısmını Ceyhan Nehri'ne deşarj ederek yeniden kullanılabilir hâle getirecek.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli <i>Signed Total Contract Amount</i>	18.029.170 € (%80,08 AB Katkısı) <i>EU contribution</i>
Nihai Faydalancı Kurum <i>End-beneficiary Institution</i>	Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (KASKİ) <i>Kahramanmaraş Metropolitan Municipality Water and Sewerage Administration (KASKİ)</i>

CLEAN ELBİSTAN, CLEAN WATER SOURCE, CLEAN FUTURE

There is a dynamic economic system based on agriculture, livestock, thermal plants, coal mines, and sugar factories in Elbistan, in the city of Kahramanmaraş. Elbistan Wastewater Project, whose beneficiary is Kahramanmaraş Metropolitan Municipality Water and Sewerage Administration, aims to benefit public health by lowering the pollution in the water that is already being discharged into Ceyhan River. Elbistan Wastewater Project, with Wastewater Treatment Plant and Collection System Construction & Technical Assistance and Consultancy Contract as its components, also aims to fix the operational issues in the current sewerage and improving the network.

The project, which intends to cover the water treatment needs of the area until the year 2047, includes an advanced biological wastewater treatment plant with the capacity of approximately 23 thousand cubic meters/day, as well as the construction of 33 kilometres of sewerage and collector line. There are 53 units in the plant that is built on a 92 thousand square meters area; with pre-treatment, biological treatment, anaerobic sludge digestion, sludge thickener, dewatering, drying, deodorizing, and production units being in the first place. The plant, which will prevent water and environment pollution, will also produce its own energy with the biogas unit. The biogas produced from the wastes will provide all heating need of the plant and important part of energy need.

The investment which will benefit the preservation of nature and environment will make the majority of the treated water usable again by discharging it into the Ceyhan River.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM KONUSUNDA KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ İÇİN EĞİTİM PROJESİ (İKLİMİDUY)

TRAINING FOR THE INSTITUTIONAL CAPACITY BUILDING ON CLIMATE CHANGE ADAPTATION PROJECT

Türkiye'deki kurumların AB'ye uyum stratejisi doğrultusunda iklim değişikliğine uyum konusundaki kapasitelerinin artırılması amaçlayan proje kapsamında İklim Değişikliği ve Hava Yönetimi Koordinasyon Kurulu üyesi kuruluşların kapasite geliştirme eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Koordinasyonunu, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, İklim Değişikliği ve Uyum Dairesi Başkanlığı'nın yaptığı proje kapsamında toplamda 4 modülden oluşan, yirmi gün süre ile çevrim içi "İklim Değişikliğine Uyum Eğitimleri" tamamlandı. İklimiDUY ismi ile de tanınan proje ayrıca belediye personelleri için 2 modülden oluşan ve on gün süren eğitimler verdi. Bu eğitimler için hazırlanan eğitim ders materyalleri 4 ayrı kitap olarak hazırlanmış, tasarlanmış ve basılmıştır. İngilizce/Türkçe İklim Değişikliğine Uyum Terimler Sözlüğü proje kapsamında hazırlanan bir diğer değerli çıktı olmuştur.

Within the scope of the project, which aims to increase the capacity of institutions in Türkiye in adapting to climate change in line with the EU harmonization strategy, capacity building trainings were held for the member organizations of the Climate Change and Air Management Coordination Board. Within the scope of the project coordinated by the General Directorate of Environmental Management, Department of Climate Change and Adaptation, online "Climate Change Adaptation Trainings" consisting of 4 modules in total, were completed for twenty days. The project, known as İklimiDUY, also provided ten-day training sessions consisting of 2 modules for municipal personnel. The training course materials prepared for these trainings were designed and published as 4 separate books. The English/Turkish Dictionary of Terms on Climate Change Adaptation was also another valuable output prepared within the scope of the project.

REACH

TÜZÜĞÜ KAPSAMINDA KİMYASAL GÜVENLİK DEĞERLENDİRMESİ İÇİN TEKNİK DESTEK PROJESİ

TECHNICAL ASSISTANCE PROJECT FOR CHEMICAL SAFETY ASSESSMENT UNDER REACH REGULATION

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanlığı'nın yararlanıcısı olduğu "REACH Tüzüğü Kapsamında Kimyasal Güvenlik Değerlendirmelerinin Yürütülmesi İçin Teknik Destek Projesi" ile Kimyasal Güvenlik Değerlendirmesi konusunda faaliyet gösteren kurum ve sanayicilerin mevcut kapasitelerinin güçlendirilmesi, Kimyasal Kayıt Sistemi (KKS)'nin IUCLID'in son versiyonuna güncellenerek ve CHESAR modülünün eklenmesiyle kimyasallar yönetiminin geliştirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca, kimyasal değerlendirme raporlarının hazırlanmasına ve güncellenen KKS'nin kullanımına ilişkin sanayicilere yönelik rehber dokümanlar ve videolar hazırlanmıştır.

İlgili kamu kurumlarına ve sanayi/sektör temsilcisi kuruluşlara yönelik maddelerin ve karışımların sınıflandırılması ve etiketlenmesi, çevresel risk değerlendirmesi, insan sağlığı risk değerlendirmesi, maruz kalma senaryoları, kimyasal güvenlik değerlendirme konularında kapasite artırmaya yönelik teknik eğitimler düzenlenmiştir.

The Ministry of Environment and Urbanization, General Directorate of Environmental Management, Department of Chemicals Management is the beneficiary of the "Technical Assistance to Conduct Chemical Safety Assessments under the scope of REACH Regulation Project" project which aims to strengthen the existing capacities of institutions and industrialists operating in the field of Chemical Safety Assessment. It is aimed to improve chemicals management with the updating to the latest version of IUCLID and with the addition of the CHESAR module. In addition, guidelines and videos have been prepared for industrialists regarding the preparation of chemical assessment reports and the use of the updated Chemical Registration System (KKS)

Technical trainings on classification and labeling of substances and mixtures, environmental risk assessment, human health risk assessment, exposure scenarios, chemical safety assessment were organized for relevant institutions and industry/sector representative organizations.

HAKKÂRİ ENTEĞRE KATI YÖNETİMİ PROJESİ

HAKKÂRİ
INTEGRATED
SOLID WASTE
MANAGEMENT
PROJECT

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli <i>Signed Total Contract Amount</i>	15.120.836,21 € (%85 AB Katkısı) EU contribution
Nihai Paydalanıcı Kurum <i>End-beneficiary Institution</i>	Hakkâri Belediyeleri ve İl Özel İdaresi Katı Atık Yönetim Birliği <i>Municipalities of Hakkâri and Provincial Special Administration Solid Waste Management Union</i>

Hakkâri’de kentsel ve kırsal alanların tamamına hizmet verecek entegre katı atık yönetimi tesislerinin inşaat ve kurulum süreci Hakkâri Belediyeleri ve İl Özel İdaresi Katı Atık Yönetim Birliği yönetiminde hızla devam ediyor. Yapım İşi Sözleşmesi (Katı Atık Düzenli Depolama Sahası Yapımı, Düzensiz Depolama Sahalarının Rehabilitasyonu, Toplama Ayrırma Tesisi, Kompost Tesisi, Sızıntı Suyu Arıtma Tesisi, Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Yapımı), Teknik Yardım ve Müşavirlik Sözleşmesi ve Tedarik olmak üzere üç bileşenden oluşan projede sera gazı salınımının minimize edilmesi, çöp sızıntı sularının yer altı sularına karışmasının engellenmesi, geri dönüşümün teşvik edilmesi; kısaca Hakkâri halkına dünya standartlarında entegre katı atık yönetimi hizmetlerinin sağlanması amaçlanmıştır.

Bu bağlamda, yaklaşık 950 bin m³ kapasiteli düzenli depolama sahasının inşası ile Çukurca, Derecik, Şemdinli, Esendere, Hakkâri ve Yüksekova ilçelerindeki vahşi depolama alanlarının da yerinde veya taşınması yoluyla rehabilitasyon faaliyetleri ve doğaya geri kazandırılmaları gerçekleştiriliyor. Projenin sürdürülebilirliği için gerekli olan ekipmanların (düzenli depolama sahası kompaktörü, atık toplama kamyonları, atık konteynerleri, nakliye araçları gibi) tedarik süreci devam etmektedir.

Hakkâri katı atık tesisine kavuşuyor

Hakkâri meets its solid waste facility

Construction and installation of the integrated solid waste management plants, which will serve all the urban and rural areas in Hakkâri, are going on rapidly under the management of Municipalities of Hakkâri and Provincial Special Administration Solid Waste Management Union. Composed of three components, the project consists of Construction Contract (Sanitary Landfill Construction, Wild Dump Site Rehabilitation, Separation Plant, Compost Facility, Leachate Treatment Facility, Medical Waste Sterilization Facility Construction), Technical Assistance and Consultancy Contract, and Procurement; it is aimed to minimize the greenhouse gas emission, preventing leachate from contaminating the underground water, promoting recycling – shortly, giving integrated solid waste management services in world standards to people of Hakkâri.

In this context, with the construction of a landfill area with a 950 thousand m³ capacity, hazardous waste storage areas in Çukurca, Derecik, Şemdinli, Esendere, Hakkâri, and Yüksekova provinces are regained by nature by moving or being rehabilitated in its place. The procurement process for the equipment (landfill compactor, waste collection trucks, waste containers, transport vehicles, etc.) required for the project’s sustainability is ongoing.

SİVAS KIZILIRMAK
SAĞ VE SOL SAHİL
ŞERİDİ ATIKSU
KOLEKTÖR
PROJESİ

SİVAS KIZILIRMAK
RIGHT AND
LEFT BANKS
WASTEWATER
COLLECTOR
PROJECT

Kızılırmak'a dökülmekte olan mevcut atıksu hatları, Sivas Belediyesi'nin nihai faydalanıcısı olduğu proje kapsamında inşa edilecek atıksu arıtma tesisine giden kolektör hattına bağlanabilir hâle gelecek, kirli suların Kızılırmak'a doğrudan dökülmesi engellenecek ve böylece ülkemizin en önemli su kaynaklarından biri olan Kızılırmak'ın su kalitesi korunacak, çevrenin kirlenmesi önlenecektir. Bu yatırım sayesinde gelecek nesillere temiz bir çevre bırakılmış olacaktır.

Proje kapsamında, kolektör hattı yapım çalışmaları ile eş zamanlı olarak kapasite güçlendirme çalışmaları yürütülmekte ve Sivas halkına yönelik farkındalık artırma etkinlikleri düzenlenmektedir. Yapım Sözleşmesi kapsamında ise Sivas Kızılırmak Sağ ve Sol Kıyıları Atıksu Kolektör Projesi'nin yapım işi gerçekleştiriliyor. Sivas Kızılırmak Sağ ve Sol Kıyıları Atıksu Kolektör Projesi sayesinde yaklaşık 32 km uzunlukta kolektör hattı yapılacak ve böylece Kızılırmak'ın kirlilik yükü azaltılacaktır. Proje kapsamında kolektör hattının yanı sıra 538 adet kontrol bacası ve 3 adet terfi merkezi inşa edilecek olup toplamda 341.767 kişiye hizmet sağlanacaktır.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli Signed Total Contract Amount	10.211.832,47 € (%60,11 AB Katkısı) EU contribution
Nihai Faydalanıcı Kurum End-beneficiary Institution	Sivas Belediyesi, Sivas Municipality

The current wastewater lines that are discharged into Kızılırmak are going to be prepared to connect to the collector line which is going to be built under the scope of the project whose end-beneficiary is the Municipality of Sivas and therefore, wastewater is going to be prevented from pouring into Kızılırmak - and one of the most important water sources of our country, Kızılırmak, is going to be protected by means of water quality. Thanks to this investment, a clean environment will be left for future generations.

Under the scope of the project, capacity building activities are conducted at the same time with collector line construction works and awareness-raising among the people of Sivas. As part of the Construction Contract, Sivas Kızılırmak Right and Left Banks Wastewater Collector construction is being carried out. Under the Sivas Kızılırmak Right and Left Banks Wastewater Collector Project, there is going to be an approximately 32 kilometers long collector line built and thus, the pollution load of Kızılırmak will be lowered. Alongside the collector line, there are going to be 538 inspection shafts and 3 force mains built and 341,767 people are going to be served with the outcomes of the project.

TÜRKİYE'DEKİ ŞEHİRLERDE HAVA KALİTESİNİN İYİLEŞTİRİLMESİ VE KAMUOYU FARKINDALIĞININ ARTIRILMASI PROJESİ: CITYAIR

TECHNICAL ASSISTANCE FOR IMPROVING AIR QUALITY AND RAISING PUBLIC AWARENESS IN CITIES IN TÜRKİYE: CITYAIR

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı'nın yararlanıcısı olduğu proje, ulusal emisyon yönetim sistemini desteklemek ve AB müktesebatına uygun olarak çevre hava kalitesi bağlamında, Türkiye'nin kentlerinde aşağıdan yukarıya yaklaşımını kullanarak hava ve hava kirliliği kavramının daha iyi anlaşılmasına yardımcı olmak için uygulanmaktadır. AB Direktifleri doğrultusunda emisyon envanteri derleme / raporlama kapasitesinin yanı sıra yerel veri yönetimi ile hava kirliliğine odaklanan kurumlar içindeki kapasitenin artırılması, paydaşların modelleme kapasitesinin artırılması, hava kalitesi ve hava kirliliği konusunda halkın bilinç düzeyinin artması projenin temel hedefleridir.

Türkiye'de 31 ilde hava kalitesinin artırılması ve hava kirliliği – hava kalitesi konusunda toplumsal farkındalığın oluşturulması amacıyla hayata geçen CityAir Projesi, uzun vadede; ulusal düzeyde hava kalitesinin artmasına katkıda bulunarak toplum sağlığının korunmasına katkı sağlayacak, Türkiye'nin ekonomik sosyal ve çevre sürdürülebilirliğini destekleyecek ve hava kalitesi yönetimi eylem programlarının Avrupa Birliği müktesebatı ile uluslararası anlaşmalar ile uyumlu hâle gelmesini sağlayacaktır.

The project, of which the General Directorate of Environmental Management, Department of Air Management is the beneficiary, is implemented to support the national emission management system and to help better understand the concept of air and air pollution by using the bottom-up approach in the cities of Türkiye in the context of ambient air quality in accordance with the EU acquis. . In addition to the emission inventory compilation/reporting capacity in line with EU Directives, the main objectives of the project are to increase the capacity within the institutions focusing on air pollution with local data management, to increase the modeling capacity of the stakeholders, and to increase the awareness of the public on air quality and air pollution.

The CityAir Project, which was implemented with the aim of increasing the air quality in 31 provinces in Türkiye and raising public awareness on air pollution and air quality, in the long term; It will contribute to the protection of public health by contributing to the improvement of air quality at the national level, support Türkiye's economic, social and environmental sustainability, and ensure that air quality management action programs are in line with the European Union acquis and international agreements.

Türkiye'de İklim Değişikliğinden Kaynaklanan Afet Risklerinin Azaltılması ve Adaptasyonunda AFAD'ın Kapasitesinin Artırılması İçin Teknik Destek Projesi

Technical Assistance Project for Increasing the Capacity of AFAD in Reducing and Adaptation of Disaster Risks Caused by Climate Change in Türkiye

Climate change, one of the underlying causes of disaster risks, affects slow-onset events such as sea level rise, rising temperatures, ocean acidification, glacier retreat, salinization, soil and forest degradation, biodiversity loss, desertification and extreme weather events. Examples of this situation are flood, storm, tornado, hail, drought, avalanche and forest fires. While these disasters negatively affect many sectors, especially agriculture, they cause damage or even extinction of many living things. With the project, of which AFAD is the beneficiary, it is aimed to maintain legal regulations in efforts to combat climate change, increase infrastructure investments, reduce disaster risk by adapting water, transportation, city and land planning to climate change, and contribute to sustainable development.

Within the scope of the which aims to identify possible disaster risks, to benefit from the findings to reduce losses, and to increase the capacity of adaptation to climate change and the resilience of stakeholders by developing technical, financial and planning options in line with the EU and international policies, there are also activities carried out to increase public understanding and awareness about climate change risks and disasters.

Afet risklerinin altında yatan nedenlerden biri olan iklim değişikliği, deniz seviyesinin yükselmesi, artan sıcaklıklar, okyanus asitlenmesi, buzulların geri çekilmesi, tuzlanma, toprak ve orman bozulması, biyolojik çeşitlilik kaybı, çölleşme ve aşırı hava olayları gibi yavaş başlangıçlı olayları etkiliyor. Bu duruma taşkın, fırtına, hortum, dolu, kuraklık, çığ ve orman yangınları örnek gösteriliyor. Söz konusu afetler, tarım başta olmak üzere birçok sektörü olumsuz etkilerken çok sayıda canlının zarar görmesine hatta yok olmasına neden oluyor. AFAD'ın yararlanıcısı olduğu projeye iklim değişikliği ile mücadele çabalarında yasal düzenlemelerin devam ettirilmesi, altyapı yatırımlarının artırılması, su, ulaşım, şehir ve arazi planlamalarının iklim değişikliğine uyumlaştırılarak afet riskinin azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmaya AFAD'ın katkı sağlaması hedefleniyor. Amacı, olası afet risklerini belirlemek, kayıpların azaltılması için bulgulardan yararlanmak. AB ve uluslararası politikalar doğrultusunda teknik, finansal ve planlama seçenekleri geliştirilerek iklim değişikliğine uyum kapasitesini ve paydaşların direncini arttırmak olan proje kapsamında iklim değişikliği riskleri ve afetler hakkında kamu anlayışının ve farkındalığının artması için de faaliyetler gerçekleştiriliyor.

ÇARŞAMBA ATIKSU PROJESİ

ÇARŞAMBA
WASTEWATER
PROJECT

SAMSUN'DA ATIKSU SORUNU SON BULUYOR

WASTEWATER ISSUE IN SAMSUN IS COMING TO AN END

Advanced Biological Wastewater Plant, which is built under the scope of Çarşamba Wastewater Project implemented by Samsun Metropolitan Municipality Water and Sewerage Administration is going to treat 15 thousand 500 cubic meters of water a day when it starts up. The treated wastewater is going to be discharged into its final destination Yeşilirmak after making sure it is not harmful for environment, and it is also going to be reutilized for use in fields such as irrigation, industry and agriculture.

Under the project, which has two components that are Technical Assistance and Supervision Contract and Wastewater Project Construction Work, an 8 kilometres long collector line is going to be constructed as an addition to the current wastewater network, that will allow wastewater to arrive by the collection system and get treated. The facility has effluent quality and ultraviolet disinfection system in accordance with the European Union standards. The capacity of the facility will reach 19 thousand cubic meters per day, taking into account the population growth in the district.

Samsun Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (SASKİ) tarafından uygulanan Çarşamba Atıksu Projesi kapsamında inşaatı devam eden İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi faaliyete geçtiğinde günde 15 bin 500 metreküp atıksuyu arıtacak. Arıtılan atıksular çevreye zararsız hale getirildikten sonra hem nihai alıcı ortamı olan Yeşilirmak'a deşarj edilecek hem de sulama, endüstriyel ve tarım gibi farklı alanlarda yeniden kullanılacak.

Teknik yardım ve müşavirlik sözleşmesi ile atıksu projesi yapım işi olmak üzere iki bileşenden oluşan proje kapsamında, Çarşamba'nın mevcut atıksu toplama sistemine ek olarak yaklaşık 8 km uzunluğunda şebeke yapılacak ve toplama sistemiyle gelen atıksular arıtılacak. Avrupa Birliği standartlarında çıkış suyu kalitesi sağlayan ve ultraviyole dezenfeksiyon sistemine sahip olan tesisin kapasitesi, ilçedeki nüfus artışı da dikkate alınarak, günde 19 bin metreküp değerine ulaşabilecek.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli Signed Total Contract Amount	9.855.674,98 € (%77,6 AB Katkısı) EU contribution
Nihai Faydalanan Kurum End-beneficiary Institution	Samsun Büyükşehir Belediyesi Samsun Metropolitan Municipality

BİSMİL ATIKSU PROJESİ

BİSMİL
WASTEWATER
PROJECT

DİCLE NEHRİ GELECEK NESİLLERE TERTEMİZ ULAŞACAK

Dicle Nehri'nin yıllardır atıksular nedeniyle maruz kaldığı kirlilik sorununa çözüm getirmek için hayata geçen Bismil Atıksu Projesi'nin nihai faydalanıcısı Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi (DİSKİ) olup ve Teknik Yardım ve Müşavirlik Sözleşmesi ile Atıksu Arıtma Tesisi ve Atıksu Toplama Projesi Yapım İşi Sözleşmesi olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır.

İleri teknolojiler kullanılarak yaklaşık 48 bin metrekare alan üzerine inşa edilen tesis, günde 12 bin 500 metreküp atıksuyu arıtarak, temiz bir şekilde Dicle Nehri'ne tekrar deşarj edecek. Proje kapsamında 25 km atıksu ve kolektör hatlarının döşenmesi ile birlikte kum-yağ tutucu, BiOP tanklar, havalandırma havuzları, çöktürme tankları, çamur susuzlaştırma, solar kurutma yapılarının ve idari ve atölye binalarının inşası yer almaktadır. Hâlihazırda deşarj edilen atıksudaki kirlilik yükünü azaltarak, Dicle Nehri'nin su kalitesinin artırılması, doğal hayatın korunması ve halk sağlığının iyileştirilmesine katkıda bulunacak olan tesis 2023 yılında faaliyete geçtiğinde Bismil ile yakınındaki Aralık ve Ulutürk bölgelerinin 2047 yılına kadar atıksu arıtma ihtiyacını karşılayacak.

İmzalanan Toplam Sözleşme Bedeli Signed Total Contract Amount	9.877.060,36 € (%85 AB Katkısı) EU contribution
Nihai Faydalanıcı Kurum/ End-beneficiary Institution	End-beneficiary Institution

TIGRIS RIVER WILL REACH FUTURE GENERATIONS CRYSTALLINE

Bismil Wastewater Project, implemented as a solution to the pollution issue caused by wastewater in the Tigris River for many years, is carried out by Diyarbakır Metropolitan Municipality Water and Sewerage Administration (DİSKİ) and is composed of two components, which are; Technical Assistance & Consultancy Contract and Wastewater Treatment Plant & Wastewater Collection Project Construction Contract.

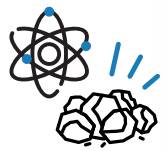
Built on an approximately 48 thousand square meters area with the help of advanced technologies, the plant will have 12 thousand 500 cubic meters of wastewater treated and discharged back into the Tigris River. As part of the project, along with 25 kilometres of wastewater collector lines construction, there are constructions of a sand-oil holder, BiOP tanks, air conditioning basins, sedimentation tanks, mud dewatering, solar drying structures, and administrative and workshop buildings.

The facility, which will upgrade the quality of water in the Tigris River by lowering the pollution of the already discharged wastewater, preserve natural life, and benefit public health, is going to meet Bismil and near Aralık and Ulutürk regions' treated water needs until 2047, upon entering service in 2023.

ENTEĞRE KİRLİLİK KORUMA VE KONTROLÜ KAPSAMINDA TÜRKİYE'NİN EMİSYON STRATEJİSİNİN BELİRLENMESİ PROJESİ (DIES)

IPA II dönemi Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı'nın 3. Eylemi Sürdürülebilir Kalkınma için Çevresel Yönetim'in altında yer alan, nihai faydalanıcısı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı olan "Entegre Kirlilik Koruma ve Kontrolü Kapsamında Türkiye'nin Endüstriyel Emisyon Stratejisinin Belirlenmesi Projesi (DIES)" Türkiye'de IPPC yaklaşımının AB Endüstriyel Emisyonlar Direktifi doğrultusunda etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik yetkili makamların teknik ve kurumsal kapasitelerinin artırılmasını, IPPC yaklaşımının uygulanması için teknik kapasite, altyapı kapasitesi, kurumsal kapasite geliştirmek ve farkındalığı artırmak için teknik yardım verilmesini hedefliyor.

Sayılarla DIES

Kimya ve mineral sanayilerinin altında çalışılacak **100' alt sektör ve proses**

45'ten fazla MET-Ref dokümanı ve MET Sonuç belgesinin çevirisi ve revizyonu

En az **220** firmaya saha ziyareti

4 eğitim programı

30'dan fazla etkinlik (çalıştay, seminer, staj, sempozyum, eğitim kampları)

3 EKÖK tanıtım filmi

DIES uyguladığı geniş kapsamlı faaliyetleri ile Kamu Kuruluşları için:

- Çevre kalitesinin iyileştirilmesinde entegre kirlilik önleme ve kontrol ile temiz üretim yaklaşımı konusunda farkındalık oluşturulması,
- EKÖK yaklaşımının Türkiye'de uygulanması için yol gösterici bir Ulusal Eylem Planı Hazırlanması,
- Endüstriyel faaliyetler için entegre kirlilik önleme ve kontrol yaklaşımı uyum maliyetlerinin belirlenerek farkındalığın artırılması,
- Türkiye'de sanayi kaynaklı emisyonların azaltılmasına katkı sağlanması,
- EKÖK yaklaşımı içeren kolay, etkili ve uygulanabilir bir yazılım geliştirilmesi için çalışıyor.

DIES'in sanayi için uyguladığı faaliyetlerin nihai hedefleri arasında ise:

- Kamu ve sanayi iş birliğinin geliştirilmesi,
- EKÖK konusunda Ulusal Eylem Planı hazırlanması aşamasında aktif rol alma imkânı,
- Çevre yatırımları planlamasında mevzuat çerçevesinde doğru adımların belirlenmesi ,
- Sanayide atık artım ve bertaraf maliyetleri ile hammadde, enerji ve su kullanımında tasarruf sağlanması,
- Daha verimli üretim proseslerine erişim imkânı,
- Gelişen ürünler, hizmetler, iş sağlığı ve güvenliği ve şirket imajı kapsamlarında iyileştirilme,
- Sanayi ile ilgili Sivil Toplum Kuruluşlarının (STK), proje uygulamasının ötesinde sanayicilerle teması devam edeceği için EKÖK mevzuat uygulamaları konusunda STK'ların bilgilendirilmesi.
- EKÖK yatırımları ile orta ve uzun vadede yeni ihracat pazarlarına erişim sağlanması ve ekonomik kazanç elde edilmesi vardır.

PROJECT FOR DETERMINING TÜRKİYE'S INDUSTRIAL EMISSION STRATEGY IN THE SCOPE OF INTEGRATED POLLUTION PROTECTION AND CONTROL (DIES)

Implemented under the 3rd action, Environmental Management for Sustainable Development of the IPA-2 Environment and Climate Action Sector Operational Programme by the end-beneficiary Air Management Department of the General Directorate of Environmental Management, "Project for Determining Türkiye's Industrial Emission Strategy in the Scope of Integrated Pollution Protection and Control (DIES)" aims to increase the technical and institutional capacities of the competent authorities for the effective implementation of the IPPC approach in Türkiye in line with the EU Industrial Emissions Directive, to develop technical capacity, infrastructure capacity, institutional capacity for the implementation of the IPPC approach, and to provide technical assistance to raise awareness.

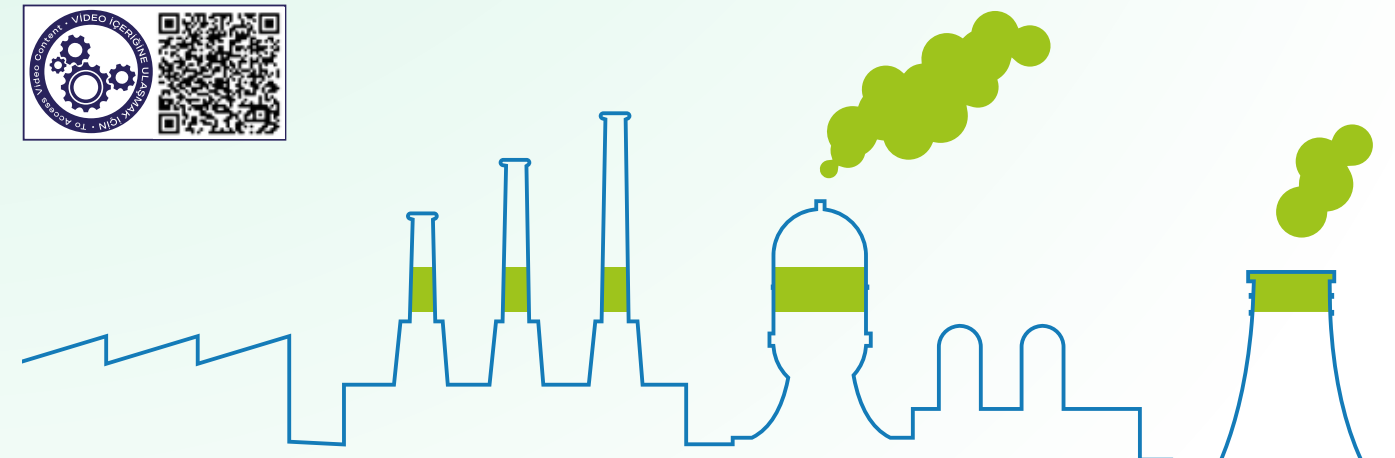

DIES's objectives for Public Institutions with its wide range of activities are:

- Raising awareness on integrated pollution prevention and control and cleaner production approach in improving environmental quality,
- Preparation of a guiding National Action Plan for the implementation of IPPC approach in Türkiye,
- Increasing awareness by determining the costs of integrated pollution prevention and control approach compliance for industrial activities,
- Contributing to the reduction of industrial emissions in Türkiye,
- Working on the development of an easy, effective and applicable software with IPPC approach.

The objectives of the activities implemented by DIES for the industry are:

- Development of public and industry cooperation,
- Opportunity to take an active role in the preparation of the National Action Plan on IPPC,
- Determining the right steps within the framework of legislation in environmental investment planning,
- Savings in waste treatment and disposal costs and raw material, energy and water usage in industry,
- Access to more efficient production processes,
- Improvement in the scope of developing products, services, worker health and safety and company image,
- Informing NGOs about IPPC legislation implementations, as Industry-related Non-Governmental Organizations (NGOs) will continue to have contact with industrialists beyond the project implementation, and
- With IPPC investments, there is access to new export markets and economic gain in the medium and long term.

NİTRAT EYLEM PLANLARI İÇİN İZLEME VE RAPORLAMA METODOLOJİSİNİN OLUŞTURULMASI YOLUYLA TARIMSAL KİRLİLİĞE KARŞI SULARIN KORUNMASI PROJESİ

*Protection of Waters Against Agricultural
Pollution by Establishing a Monitoring and
Reporting Methodology for Nitrate Action Plans*

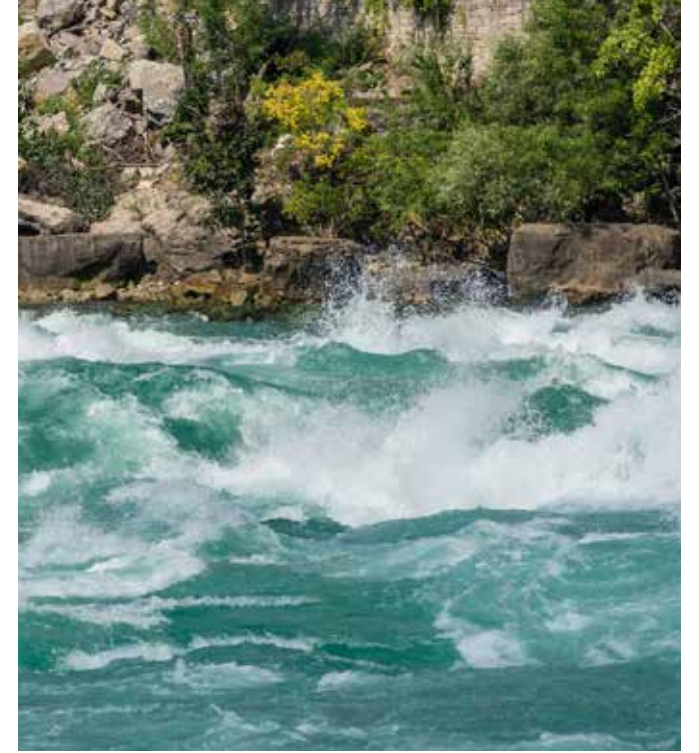
Nitrat ve fosfat tarımda bitki gübresi olarak yararlıdır fakat aynı zamanda bu amaç için aşırı kullanıldıklarında ya da bunları içeren materyaller yanlış muhafaza edildiğinde tehlikeli bir kirlilik kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır. AB'nin 1991 tarihli Nitrat Direktifi kapsamında üye ülkeler bu tür kirliliği denetim altında tutmak ve buna karşı harekete geçmek zorundadırlar. Bu kuralları kabul etmek ve uygulamak Türkiye'nin AB'ye katılım sürecinin önemli bir parçasıdır.

IPA II dönemi Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı'nın üçüncü eylemi olan Sürdürülebilir Kalkınma için Çevre Yönetimi altında yer alan, Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün yararlanıcısı olduğu "Nitrat Eylem Planları için İzleme ve Raporlama Metodolojisinin Oluşturulması Yoluyla Tarımsal Kirliliğe Karşı Suların Korunması Projesi"nin açılış toplantısı 24 Şubat 2022 tarihinde,

AB Yatırımları Daire Başkanı-IPA Direktörü Dr. İsmail Raci BAYER, Polonya Ankara Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Robert TRZECIAK, AB Türkiye Delegasyonu Ekonomik ve Sosyal Kalkınma Bölüm Başkanı Angel Gutierrez HIDALGO, Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği Başkanı Büyükelçi Faruk KAYMAKCI ve Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Ayşe Ayşin IŞIKGECE katılımı ile açılış gerçekleştirildi.

24 ay sürecek olan projenin amacı; doğanın ve doğal kaynakların korunmasına, iklim değişikliğinin azaltılmasına ve etkilerine karşı direncin artırılmasına da katkıda bulunacak olan, Türkiye'deki tarımsal kirliliğe karşı su kaynaklarının kalitesini arttırmaktır. Proje ile Türkiye'deki Nitrat Hassas Bölgelerde (NVZ'ler) Nitrat Eylem Planlarının (NAP'lar) ND ve SÇD'ye uygun olarak uygulanması için bir izleme metodolojisi hazırlanması hedeflenmiştir. Üç temel bileşeni olan proje; karşılıklı tecrübelerin paylaşımı ile Nitrat Eylem Planları için İzleme ve Raporlama Metodolojisinin oluşturulması, Nitrat Eylem Planlarının uygulanması ve izlenmesi noktasında kurumsal kapasitenin artırılması, çiftçilerin bilinçlendirilerek çevre dostu tarımsal uygulamaları içeren tedbirlerin yaygınlaştırılmasını hedefliyor.

Nitrates and phosphates are useful as plant fertilisers in agriculture, but they are also a dangerous source of pollution when overused for that purpose or when the materials containing them are stored incorrectly. Under the EU's 1991 Nitrate Directive, member states are required to monitor and take action against pollution of this type. Adopting and implementing these rules is an important part of Türkiye's EU accession process.

The opening event of the "Protection of Waters Against Agricultural Pollution by Establishing a Monitoring and Reporting Methodology for Nitrate Action Plans," project was held on 24 February, 2022 with the participation of the Head of EU Investments Department and IPA Director Dr. İsmail Raci BAYER, Charge d'affaires at the Embassy of Poland in Ankara Robert TRZECIAK, Head of the Economic and Social Development Department of the EU Delegation to Türkiye Angel Gutierrez HIDALGO, Deputy Minister of Foreign Affairs and Director for EU Affairs Ambassador Faruk KAYMAKCI, and Deputy Minister of Agriculture and Forestry of the Republic of Türkiye Ayşe Ayşin IŞIKGECE.

The aim of the project, which will last for 24 months is to increase the quality of water resources against agricultural pollution in Türkiye, which will also contribute to the protection of nature and natural resources, reducing climate change and increasing resistance to its effects. With the project, it is aimed to prepare a monitoring methodology for the implementation of Nitrate Action Plans (NAPs) in Nitrate Vulnerable Zones (NVZs) in Türkiye in accordance with ND and SEA. The project has three main components; establishing Monitoring and Reporting Methodology for Nitrate Action Plans through sharing of experiences, increasing the institutional capacity for implementing and monitoring Nitrate Action Plans and disseminating measures that are environmentally friendly agricultural practices by raising awareness of farmers.

YENİ BİR METODOLOJİ KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE TEHLİKE ALTINDAKİ TÜRLER İÇİN EYLEM PLANININ HAZIRLANMASI, UYGULANMASI VE İZLENMESİ PROJESİ

Project for Preparation, Implementation and Monitoring of an Action Plan for Endangered Species in Türkiye within the Scope of a New Methodology

Türkiye’de, biyoçeşitliliğin korunması ve doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimine yönelik harekete geçmek üzere yasal araçlar hem anayasada hem de çok sayıda kanun ve yönetmelik kapsamında yer alan yükümlülükler çerçevesinde mevcuttur. “Yeni Bir Metodoloji Kapsamında Türkiye’nin Nesli Tehlike Altında Türleri İçin Tür Eylem Planları Hazırlanması, Uygulanması ve İzlenmesi Projesi” amaçları arasında, tür koruma konusundaki mevcut çalışmaların artırılması yoluyla Türkiye’nin “Tür Koruma Stratejisi’nin” hazırlanması, AB ülkelerindeki iyi uygulamaların incelenmesi yoluyla eylem planı hazırlanması gereken nesli tehlike altındaki türler için önceliklendirme rehberinin oluşturulması ve seçilen pilot türler için model eylem planları hazırlanması bulunuyor. Bu kapsamda ülke genelinde 11 eylem planı hazırlanacak. Proje çerçevesinde karakulak, Küçük kerkenez, Nil kaplumbağası, 5 kuş türü (el-mabaş patka, pasbaş patka, dikkuyruk ördek, kadife ördek, yaz ördeği) için bir ortak plan ve bir de habitat eylem planı yapılacak.

Tarım ve Orman Bakanlığının yararlanıcısı olduğu Tehlike Altındaki Türler Projesi, Türkiye’de tehlike altındaki türlerin uzun vadede hayatta kalmasının sağlanması amacıyla yerel bilgi birikimini bir araya toplayacak, boşlukları değerlendirecek ve AB ülkelerinden iyi uygulama örneklerine paralel bir şekilde nesnel ve uyumlaştırılmış bir metodoloji önerisi getirecektir.

In Türkiye, legal instruments are available both in the constitution and within the framework of the obligations under many laws and regulations to take action for the protection of biodiversity and the sustainable management of natural resources. Among the objectives of the “Preparation, Implementation and Monitoring of an Action Plan for Endangered Species in Türkiye within the Scope of a New Methodology Project” are the preparation of Türkiye’s “Species Conservation Strategy” by increasing existing studies on species protection, and examination of good practices in EU countries, preparation of a prioritization guide for endangered species and model action plans for selected pilot species. In this context, 11 action plans will be prepared across the country. Within the framework of the project, a joint plan and a habitat action plan will be prepared for Caracal, Lesser Kestrel, Nile Tortoise, and 5 bird species (Pochard, Ferruginous duck, Tail duck, Velvet duck, Summer duck).

The Endangered Species Project, of which the Ministry of Agriculture and Forestry is the beneficiary, will gather local knowledge, evaluate gaps and propose an objective and harmonized methodology in line with good practice examples from EU countries in order to ensure the long-term survival of endangered species in Türkiye.

TÜRKİYE'DE İKLİM ADAPTASYON EYLEMİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ

DEVELOPMENT OF CLIMATE ADAPTATION ACTION IN TÜRKİYE PROJECT

İklim değişikliğine uyum, mevcut ya da beklenen iklim tehlikeleri ve bunların etkilerine bir cevap olarak ekolojik, sosyal ve ekonomik sistemlerdeki değişen koşullara adapte olma süreci olarak ifade edilebilir. Bugün emisyonların tamamı durdurulsa bile iklim değişikliğinin etkileri hissedilmeye devam edecek. Bu etkilere karşı sosyal ve ekonomik olarak hazırlıklı olmayı, uyum kapasitesini geliştirmeyi amaçlayan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yararlanıcı olduğu ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından yürütülen Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi'nin temel hedefi, özellikle sektör ve kent ölçeğinde iklim değişikliğine uyumun güçlendirilmesi yoluyla toplumsal direncin artırılmasıdır.

Proje'nin özel hedefi, politika, teknik ve işlevsel referans çizgileri geliştirerek;

- Ulusal iklim değişikliğine uyum politikaları için daha iyi karar verme araçları,
- Kentsel uyum planlama çözümleri sunulacak (kentsel uyum stratejileri ve eylem planları),
- AB ve uluslararası toplumla iklim değişikliğine uyum için kapasite geliştirme ve ağ oluşturma faaliyetleri,
- İklim değişikliğine uyum eylemini uygulamak için bir uyum hibe programı çerçevesinde Türkiye'de iklim değişikliğine uyum için uygun bir ortam oluşturmaktır.

Proje kapsamında tüm şehirler ve sektörler uyum analizine konu edilecektir. Bununla beraber hazırlanacak Ulusal ve Şehirselle uyum platformu strateji eylem planlarına konu olacak pilot şehirler: Samsun, Konya, Sakarya, Muğla'dır. Sektörler ise Tarım/hayvancılık, Turizm, Ekosistemler, Şehir Planlama, Sanayi/Enerji olarak belirlenmiştir.

Proje'ye dahil olarak 6.800.000 Avro toplam bütçeye sahip İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı, Türkiye'de yerel ve bölgesel düzeyde iklim değişikliğine uyum eylemlerinin uygulanmasını desteklemek amacıyla oluşturulmuştur. İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı, toplumların dirençliliğini artırmayı, doğal kaynaklar ve ekosistemlerin korunmasını geliştirmeyi, etkilenebilir sosyal kesimlerin, kentlerin ve ekonomik sektörlerin uyum kapasitelerini artırmayı hedeflemektedir. İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı, Türkiye'de ve AB'de belediyeler, bölge ve il müdürlükleri, bölgesel kalkınma ajansları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, araştırma kurumları/merkezleri, toplum temelli kuruluşlar, odalar, birlikler ve aynı zamanda etkilenebilir toplumlara/yerlere hitap etmektedir.

Adaptation to climate change can be expressed as the process of adapting to changing conditions in ecological, social and economic systems in response to existing or expected climate hazards and their effects. Even if all emissions are stopped today, the effects of climate change will continue to be felt. The main objective of the Project on Strengthening Climate Change Adaptation Action in Türkiye, carried out by the United Nations Development Program and the Ministry of Environment and Urbanization, which aims to be socially and economically prepared for these impacts and to develop adaptation capacity, is to address climate change, especially at sectoral and urban scale, increasing social resilience through strengthening cohesion.

The specific objective of the Project is to develop policy, technical and functional baselines for achieving:

- Better decision-making tools for national climate change adaptation policies,
- Presentation of urban adaptation planning solutions (urban adaptation strategies and action plans),
- Capacity building and networking activities for climate change adaptation with the EU and the international community,
- Creating a suitable environment for adaptation to climate change in Türkiye within the framework of an adaptation grant program to implement climate change adaptation action.

All cities and sectors will be subject to compliance analysis within the scope of the project. In addition, the pilot cities that will be the subject of the National and Urban harmonization platform strategy action plans to be prepared are: Samsun, Konya, Sakarya, Muğla. The sectors are determined as Agriculture/Livestock, Tourism, Ecosystems, City Planning, Industry/Energy.

The Climate Change Adaptation Grant Program with a total budget of 6,800,000 Euros included in the project was established to support the implementation of climate change adaptation actions at local and regional level in Türkiye. The Climate Change Adaptation Grant Program aims to increase the resilience of societies, to improve the protection of natural resources and ecosystems, and to increase the adaptation capacity of vulnerable social segments, cities and economic sectors. Climate Change Adaptation Grant Program addresses municipalities, regional and provincial directorates, regional development agencies, non-governmental organizations, universities, research institutions/centers, community-based organizations, chambers, unions, as well as vulnerable communities/places in Türkiye and the EU.

6 HAVZA İÇİN NEHİR HAVZASI YÖNETİM PLANLARININ HAZIRLANMASI PROJESİ

PROJECT FOR PREPARATION OF RIVER BASIN MANAGEMENT PLANS FOR 6 BASINS

Türkiye hâlâ su kaynakları yönetimi konusunda, hem çevresel hem de ekonomik yönleri kapsayan bütünsel bir yaklaşıma ihtiyaç duymaktadır. Yağışlardaki düşüş ve kirlilikteki artış, bazı bölgelerde su kaynakları üzerindeki baskıyı artırmıştır. Su dağıtım sistemleri, yaklaşık %45'lik kayıp oranıyla diğer gelişmiş ülkelerdeki %10'luk ortalamanın oldukça üstünde olup çoğunlukla verimsizdir. Su kaynaklarını şimdiki ve gelecekteki nesiller için korumak amacıyla, hem ekonomik hem de sosyal ilerlemeyi barındırarak suyun verimli, makul ve hakkaniyetli kullanımının sağlanmasını için bir dizi geçici hedefe ihtiyaç duyulmaktadır. Bu hedefleri gerçekleştirmek için, kurumlara ekonomik yaklaşımların uygulanması konusunda yardım edilmesi, nehir havzası yönetimi planlaması ve su kalitesi ve miktarı konularında uygun maliyetli önlemler alabilmeleri için gerekli araçların tedarik edilmesi gerekmektedir.

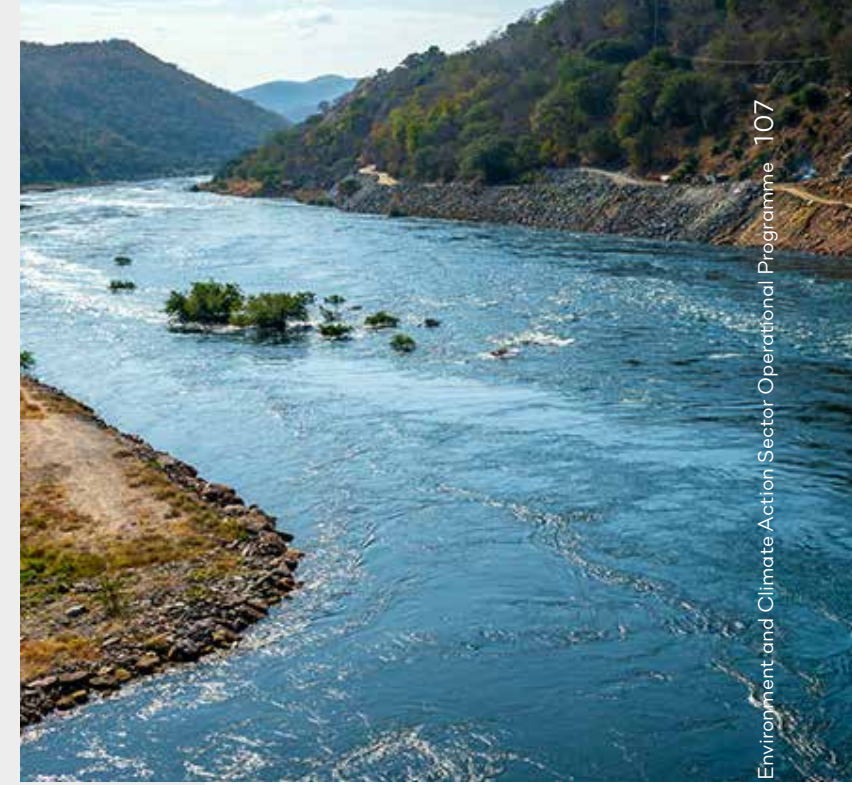
Türkiye has yet to take a holistic approach to water resource management, one that encompasses both environmental and economic aspects. Decreasing precipitation and an increasing population has placed pressure on water resources in some regions. Water distribution systems are generally unproductive, with an average loss ratio of 45%, far above the 10% average in other developed countries. In order to protect water resources for present and future generations, a series of interim targets are necessary to attain an efficient, reasonable and equitable use of water, in a way that accommodates economic and social progress. Achieving these targets requires providing institutions with assistance in applying economic approaches and instruments to enable cost-effective measures for river basin management planning and in terms of water quality and quantity.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün uygulayıcısı olduğu proje genel olarak, AB SÇD (2000/60/EC) ve ilgili kardeş direktiflerin uygulanması yoluyla 6 havzadaki tüm su kütlelerinde iyi su durumuna ulaşılması ve ilgili sektörlerin ihtiyaç duydukları suyun adil, verimli ve planlı bir şekilde paylaşılması hedeflenmektedir. Proje genel hedefi ve amacına dayalı olarak ulaşılabilecek çıktılar şunlardır:

- 6 adet Nehir Havzası Yönetim Planının (NHYP) hazırlanması yoluyla Çevre ve İklim Değişikliği Faslı'nın kapanış kriterinin yerine getirilmesi konusunda ilerleme kaydedilecektir.
- İklim değişikliğinin etkileri ve kuraklık analizleri dikkate alınarak suyun 6 havzada paylaşılmasından ziyade, su kullanımının faydalarının paylaşılmasına bağlı olarak 6 adet Sektörel Su Tahsis Planının (SSTP) hazırlanması yoluyla her sektör için su talebinin hakkaniyetli bir şekilde karşılanması sağlanacaktır.
- Havzaya özgü SSTP'lerin gerekliliklerinin uygulanabilmesi için mevcut kurumsal yapının güçlendirilmesine yönelik mevzuat hazırlanacaktır.
- Kurumsal kapasite ve halkın farkındalığı artırılacaktır.
- Doğu Akdeniz Havzasında Çevresel Kalite Standartlarının uygulanmasının çevre ve sağlık üzerindeki etkileri belirlenecektir.

The project, implemented by the Ministry of Agriculture and Forestry, General Directorate of Water Management, generally aims to achieve good water status in all water bodies in 6 basins through the implementation of the EU SEA (2000/60/EC) and related directives, and to ensure that the water needed by the relevant sectors is fair, efficient, and planned distribution. Key outputs to be achieved based on the overall project goal and objective are:

- Progress will be made in meeting the closing criteria of the Chapter on Environment and Climate Change through the preparation of 6 River Basin Management Plans (NHYPs).
- By taking into account the effects of climate change and drought analysis, water demand for each sector will be met fairly by preparing 6 Sectoral Water Allocation Plans (SSTP) based on the sharing of the benefits of water use, rather than sharing the water in 6 basins.
- Legislation will be prepared to strengthen the existing institutional structure in order to implement the requirements of the basin-specific SSTPs.
- Institutional capacity and public awareness will be increased.
- The effects of the implementation of Environmental Quality Standards in the Eastern Mediterranean Basin on the environment and health will be determined.

ATIK YÖNETİMİ ALANINDA KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ

CAPACITY BUILDING PROJECT IN THE WASTE MANAGEMENT

“Sıfır Atık”; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan atık yönetim felsefesi olarak tanımlanan bir hedeftir.

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün yararlanıcısı olduğu Atık Yönetimi Alanında Kapasite Geliştirme Projesi 3 bileşenden oluşmaktadır. Türkiye’de End-of-Waste (Atık Sonu) Kavramının Geliştirilmesi için Teknik

“Zero Waste” is a goal defined as waste management philosophy that involves preventing the wastage, using the resources more efficient, reviewing the reasons for waste formation, preventing or minimizing waste formation, and collecting and recovering waste at source separately.

The Capacity Building Project in the Field of Waste Management, of which the General Directorate of Environmental Management is the beneficiary, consists of 3

Yardım Sözleşmesi, Türkiye’de atık sonu kriterlerinin etkili bir şekilde uygulanması için yetkili makamların teknik ve kurumsal kapasitelerini artırarak bir kaynak konsepti olarak atıkları iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Teknik Yardım Faaliyetleri; mevcut durumu Türkiye için atık sonu kriterleri açısından analiz etmek, seçilen malzemelerin atık sonu kriterleri için teknik belgeler hazırlamak, atık sonu kriterlerinin uygulanması konusunda ulusal ve yerel makamların yönetim kapasitesinin geliştirilmesidir.

Okullar için Sıfır Atık Bilinçlendirme Projesi Sözleşmesi ise 6-14 yaş arası çocuklara sıfır atık yönetimi yaklaşımı hakkında farkındalık artırma faaliyetlerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Türkiye’nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi için Teknik Yardım Sözleşmesi’nin amacı, AB Döngüsel Ekonomi Paketi doğrultusunda Türkiye’nin döngüsel ekonomiye geçişi konusunda kurumsal kapasitesini güçlendirmektir. Teknik destek faaliyetleri; Türkiye’nin döngüsel ekonomiye geçiş potansiyelini AB Döngüsel Ekonomi Paketi temelinde değerlendirmek, AB Döngüsel Ekonomi Paketi ile uyumlu kapsamlı bir ulusal strateji ve eylem planı geliştirmek, entegre atık yönetimi açısından ulusal ve yerel otoritelerin yönetim kapasitesinin geliştirilmesidir.

components. The Technical Assistance Contract for the Development of the End-of-Waste Concept in Türkiye aims to improve waste as a resource concept by increasing the technical and institutional capacities of the competent authorities for the effective implementation of the end-of-waste criteria in Türkiye. Technical Assistance Activities; to analyze the current situation in terms of waste end criteria for Türkiye, to prepare technical documents for the waste end criteria of the selected materials, to develop the management capacity of national and local authorities in the application of waste end criteria.

The Zero Waste Awareness Project for Schools Contract aims to develop awareness-raising activities for children aged 6-14 on the zero waste management approach.

The purpose of the Technical Assistance Contract for Evaluating Türkiye’s Potential for Transition to a Circular Economy is to strengthen Türkiye’s institutional capacity for the transition to a circular economy in line with the EU Circular Economy Package. Technical support activities; Evaluating Türkiye’s potential for transition to a circular economy on the basis of the EU Circular Economy Package, developing a comprehensive national strategy and action plan in line with the EU Circular Economy Package, Improving the management capacity of national and local authorities in terms of integrated waste management.

TÜRKİYE’NİN İLK İKLİM ŞURASI KONYA’DA TOPLANDI

TÜRKİYE’S FIRST CLIMATE COUNCIL CONVENED IN KONYA

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca düzenlenen Türkiye’nin ilk İklim Şurası’nın açılışı Konya’da 21 Şubat 2022’de gerçekleşti. Beş gün süren Şura’nın açılışı Bakan Murat Kurum’un iklim elçisi üniversitelilerle bir araya geldiği Gençlik Oturumuyla yapıldı.

Bakan Murat Kurum, 209 üniversiteli iklim elçisi ile bir araya geldiği oturumda; gençlere iklim değişikliği ile mücadelede verdikleri önemden dolayı teşekkür ederek, tüm dünyanın iklim değişikliği karşısında önemli bir dönemeçten geçtiğini söyledi.

“İklim Şurası”nın açılışında bir konuşma gerçekleştiren Bakan Murat Kurum, Türkiye’nin ilk İklim Şurası’na ev sahipliği yapan Konya’nın yeryüzünde iyiliğin, barışın, insanlık değerlerinin, doğa sevgisinin, yeşilin ve mavinin mihmandarı olan Selçuklu’nun başkenti olduğunu hatırlattı.

Türkiye’s first Climate Council, organized by the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change, took place in Konya on the 21st of February, 2022. The opening of the 5-day Council was held with the Youth Session, where Minister Murat Kurum met with the university’s climate ambassadors. Minister Murat Kurum met with 209 university climate ambassadors; He thanked young people for their support in combating climate change and said that the whole world is going through an important turning point in the face of climate change.

Minister Murat Kurum, who gave a speech at the opening of the “Climate Council”, reminded that Konya, which hosts Türkiye’s first Climate Council, is the capital of Seljuk Empire, the host of goodness, peace, human values, love of nature, green and blue on earth. Konya is deeply affected by climate change, he said, adding that the city faces drought and giant cenotes, risks losing its lakes, but will be successful and pioneering in the fight against climate change as well as the challenges the city has seen throughout history.

Konya’nın iklim değişikliğinden çok derinden etkilendiğini belirten Kurum, şehrin kuraklıkla susuzlukla dev obruklarla yüzleştiğini, göllerini kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldığını, fakat şehrin tarih boyunca gördüğü zorluklarda olduğu gibi iklim değişikliğiyle mücadelede de başarılı ve öncü olacağını söyledi. Bakan Murat Kurum, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın BM Genel Kurulu’ndaki konuşmasıyla Türkiye’nin “2053 Net Sıfır Emisyon ve Yeşil Kalkınma Devrimi” yoluna çıktığını belirterek, bu hedefin kapılarını Türkiye’ye açtığı için Erdoğan’a şükranlarını sundu.

Minister Murat Kurum expressed his gratitude to Erdoğan for opening the doors of this goal to Türkiye, stating that President Recep Tayyip Erdoğan’s speech at the UN General Assembly paved the way for Türkiye’s “2053 Net Zero Emissions and Green Development Revolution”.

Critical Threshold 1.5 Degrees

Noting that climate migrations will create many difficult problems to solve by changing the demographic structure of many countries, and that no state alone has the power to stop it, the Minister said, “There is a very critical threshold in front of the world.

Kritik Eşik 1,5 Derece

İklim göçlerinin birçok ülkenin demografik yapısını değiştirerek çözümü güç birçok sorun oluşturacağına ve hiçbir devletin tek başına bunu durdurabilme gücüne sahip olmadığına dikkati çeken Bakan Kurum, “Dünyanın önünde, çok kritik bir eşik var. O da küresel ısınmayı 1,5 derece sınırında tutabilmektir. 1,5 derece hedefi için küresel emisyonların 2030’da yüzde 45 azaltılması, 2050’de ise net sifıra ulaşması gerekiyor. Bu hedefe ulaşmanın yolu, tüm ülkelerin 2030’a kadar her yıl yüzde 7,6 azaltım yapmasından geçiyor. Bu noktada soru şudur. Dünya bu azaltım oranını başarabilir mi? Çözüm, güçlü, adalete dayalı bir işbirliğini tesis etmek ve topyekun seferberlik ruhunu kuşanmaktır. Bilhassa enerji, tarım, sanayi, ulaştırma ve yapı sektörlerinde hızlı, iyi planlanmış ve geniş kapsamlı dönüşümleri eş zamanlı olarak başarmaktır. Akdeniz Havzası’nda bulunmamız sebebiyle küresel iklim değişikliğinin potansiyel etkileri açısından risk durumu yüksek ülkeler arasında yer alıyoruz.” diye konuştu.

“İklim Değişikliği ile Mücadele Türkiye’nin İnsanlığa Karşı Vazifesi”

Türkiye’nin iklim değişikliğinin geldiği bu noktadan sorumlu bir ülke olmadığını belirten Murat Kurum konuşmasının devamında “Ancak bizim tarihten gelen bir hassasiyetimiz var. O da insanlığa karşı vazife bilincimiz.” ifadelerini kullandı. Bakan Kurum, bu bilincin bir gereği olarak, 6 Ekim 2021’de Paris İklim Anlaşması TBMM Genel Kurulu’nda oy birliğiyle kabul ettiklerini hatırlatarak, 2022’de Türkiye’nin “Ulusal Katkı Beyanını ve Uzun Dönem Strateji ve Eylem Planı”nı hazırlayıp BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryası’na sunacaklarını kaydetti.

Gelecek Sıfır Atık’ta

Sıfır Atık hareketinin, atığın azaltılması ve israfın engellenmesi açısından büyük önem arz ettiğini belirten Bakan Murat Kurum, “Artık ekonomik bir değer olan atık konusunda, döngüsel ekonomiye geçilmesi için finansal mekanizmaları hızla geliştirmeliyiz. atıksu ve katı atıkların yeniden kullanımı ile yağmur suyu toplama sistemlerinin inşasını hızlandırmak zorundayız. Yeni binalarda yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını arttırmak ve yeşil bina sertifikası ile neredeyse sıfır enerjili bina çalışmalarını geliştirmek için altyapımızı hızla oluşturmak mecburiyetindeyiz.” dedi.

6 Ana Başlıkta Komisyon Toplantıları Yapıldı

“Bilim ve Teknoloji”, “Yerel Yönetimler”, “İklim Değişikliğine Uyum”, “Sera Gazı Azaltım”, “Yeşil Finansman ve Karbon Fiyatlama”, “Göç Adil Geçiş ve Diğer Sosyal Politikalar” başlıkları altında gerçekleşen komisyon toplantılarında iklim değişikliği ile mücadele tüm yönleriyle ele alındı.

Critical Threshold 1.5 Degrees

Climate migration will change the demographic structure of many countries and create many problems that are difficult to solve and pointing out that no state alone has the power to stop this, Minister Kurum said, “There is a very critical threshold ahead of the world.” That’s to keep global warming at the 1.5 degree limit. The 1.5 degree target requires a 45 percent reduction in global emissions by 2030 and a net zero by 2050. The way to achieve this goal is for all countries to reduce by 7.6 percent each year until 2030. At this point, the question is. Can the world achieve this reduction rate? The solution is to establish strong, justice-based cooperation and to equip the spirit of total mobilization. In particular, to achieve rapid, well-planned and wide-ranging transformations simultaneously in the energy, agriculture, industry, transportation and construction sectors. Due to our presence in the Mediterranean Basin, we are among the countries with high risk situations in terms of the potential effects of global climate change.”

“Türkiye’s Duty to Humanity to Fight Climate Change”

Stating that Türkiye is not a country responsible for this point of climate change, Murat Kurum continued, “But we have a sensitivity from history. That is our sense of duty to humanity.” As a requirement of this awareness, the Minister reminded that they unanimously adopted the Paris Climate Agreement at the General Assembly of the Turkish Parliament on October 6, 2021, and noted that in 2022, Türkiye will prepare the “National Contribution Statement and The Long Term Strategy and Action Plan” and submit it to the Secretariat of the UN Framework Convention on Climate Change.

The Future is in Zero Waste

Minister Murat Kurum stated that the Zero Waste movement is of great importance in terms of reducing waste and preventing waste. We have to accelerate the construction of rainwater collection systems with the reuse of wastewater and solid waste. We have to quickly build our infrastructure to increase the use of renewable energy sources in new buildings and to improve green building certification and almost zero-energy building works.”

Commission Meetings were held in 6 Main Topics

“Science and Technology”, “Local Governments”, “Adaptation to Climate Change”, “Greenhouse Gas Reduction”, “Green Financing and Carbon Pricing”, “Migration Fair Transition and Other Social Policies” were discussed in all aspects of the commission meetings.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE TÜM YÖNLERİYLE ELE ALINDI

COMBATING CLIMATE CHANGE WITH ALL ITS ASPECTS

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 21-25 Şubat 2022 tarihlerinde Konya’da düzenlenen İklim Şurası birçok panele ev sahipliği yaptı. “Paris İklim Anlaşması ve İklim Rejiminde Uluslararası Süreç” Panelinde, 26. Taraflar Konferansı (COP26) sonrası iklim değişikliği ile mücadelede atılan küresel adımların değerlendirilmesi, iklim müzakerelerinin geleceği ve Paris Anlaşması’nın uygulama fazından beklentiler ele alındı.

Türkiye’nin strateji, eylem, politika ve mevzuatının altyapısını oluşturacak olan İklim Şurası, 2053 Net Sıfır Emisyon ve Yeşil Kalkınma hedefleri doğrultusunda birçok panele ev sahipliği yaptı. Oturumun moderatörlüğünü Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar yaptı. Birleşik Krallık Büyükelçisi Dominick Chilcott, BMİDÇS İcra Direktör Yardımcısı Ovais Sarmad, Emekli Üst Düzey BM Yöneticisi Gaetano Leone panelde konuşmacı olarak yer aldı.

“Yeşil Politika” başlığı altında gerçekleşen bir diğer panelde iklim değişikliği politikalarının hayata geçirilmesinde parlamenter sürecin rolü, katkısı ve önemi ile uluslararası kuruluşların yeşil politika konularındaki çalışmaları ele alındı. Moderatörlüğünü BM Türkiye Mukim Koordinatörü Alvaro Rodriguez’in yaptığı oturumda, UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Louisa Vinton ve UNIDO Türkiye Temsilcisi Süleyman Yılmaz konuşmacı olarak yer aldı.

The Climate Council organized by the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change, on 21-25 February 2022 in Konya, hosted many panels. In the “Paris Climate Agreement and the International Process in the Climate Regime” Panel, the evaluation of the global steps taken in the fight against climate change after the 26th Conference of the Parties (COP26), the future of climate negotiations and the expectations from the implementation phase of the Paris Agreement were discussed.

In line with the 2053 Net Zero Emissions and Green Development targets, the Climate Council, which will form the infrastructure of Türkiye’s strategy, actions, policies and legislation, hosted many panels. The sessions moderated by Deputy Minister of Environment, Urbanization and Climate Change and Chief Climate Negotiator Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar hosted the United Kingdom Ambassador Dominick Chilcott, UNFCCC Deputy Executive Director Ovais Sarmad, and Retired UN Executive Director Gaetano Leone in the panel as speakers.

In another panel held under the title of “Green Policy”, the role, contribution and importance of the parliamentary process in the implementation of climate change policies and the work of international organizations on green policy were discussed. UNDP Türkiye Resident Representative Louisa Vinton and UNIDO Türkiye Representative Süleyman Yılmaz took part as speakers in the session moderated by UN Türkiye Resident Coordinator Alvaro Rodriguez.

“YEŞİL KALKINMA YOLUNDA TÜRKİYE” İSTİŞARE TOPLANTISI ANTALYA’DA YAPILDI

“TÜRKİYE ON THE PATH OF GREEN DEVELOPMENT” CONSULTATION MEETING HELD IN ANTALYA

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum’un başkanlığında 4-6 Şubat 2022 tarihlerinde Antalya Belek’te düzenlenen “Yeşil Kalkınma Yolunda Türkiye” temalı İstişare Toplantısı, bakanlığa bağlı tüm genel müdürlükler, bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlar ve başkanlıklardan oluşan 27 birimin katılımı ve sunumları ile gerçekleşti. Açıklanan 2022-2023 hedefleri sonrası ortaya çıkan Sonuç Bildirgesini kamuoyuna açıklayan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, İstişare Toplantısı’nda kısa, orta ve uzun vadeli yeni hedefler belirlediklerini, tüm sektörleri yakından ilgilendiren stratejik kararlar aldıklarını söyledi.

Türkiye’nin kalkınma hedeflerinin vahşi ekonomi anlayışıyla değil, insan ve doğa yararının gözetildiği “Yeşil Kalkınma” prensipleriyle sürdüreceklerinin altını çizen Bakan Murat Kurum, sonuç bildirgesinin iklim değişikliği, sıfır atık, enerji, finans, dögüsel ekonomi, düşük emisyon bölgeleri, sosyal konutlar, kentsel dönüşüm, genç istihdam, eğitim seferberliği, yeşil teknoloji ve yeşil binalar gibi çok sayıda konudan oluştuğunu ifade etti.

Sonuç Bildirgesi’nin titiz bir çalışma ve ortak aklın ürünü olduğunu belirten Bakan Kurum, kararların “Yeşil Kalkınma devriminin lider ülkesi Türkiye” hedefine katkı sağlamasını temenni ederek 10 maddelik “Yeşil Kalkınma Yolunda Türkiye Sonuç Bildirgesi”ni paylaştı.

Under the chairmanship of the Minister of Environment, Urbanization and Climate Change Murat Kurum, the Consultation Meeting with the theme of “Türkiye on the Road to Green Development”, which was held in Antalya Belek on February 4-6, 2022, hosted 27 general directorates affiliated to the ministry and related organizations and presidencies. Minister of Environment, Urbanization and Climate Change, Murat Kurum, who announced to the public the Final Declaration that came out after the announced 2022-2023 targets, stated that they determined new short, medium and long-term targets at the Consultation Meeting and took strategic decisions that closely concern all sectors.

Underlining that Türkiye’s development goals is not pursued with a savage economy approach, but with the principles of “Green Development”, where human and nature benefits are considered, Minister Murat Kurum stated that the final declaration consists of many topics such as climate change, zero waste, energy, finance, circular economy, low emission zones, social housing, urban transformation, youth employment, educational mobilization, green technology and green buildings.

Stating that the Final Declaration is the product of meticulous work and a common mind, Minister Kurum shared the 10-item “Türkiye on the Road to Green Development Declaration”, wishing that the resolutions will contribute to the goal of “Türkiye, the leading country of the Green Development revolution”.

AKŞEHİR'İN SUYU

IPA-I PROJESİ

AKŞEHİR SU VE ATIKSU TESİSİ İLE ARITILYOR

Akşehir's Water is being Treated
with IPA-I Project Akşehir Water and
Wastewater Plant

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü ve Program Otoritesi Başkanı Aytaç Yüksel, IPA-I kapsamında yapımı tamamlanan Akşehir Su ve Atıksu Projesi'ni ziyaret etti. Yüksel'e ziyaretinde Akşehir Belediye Başkanı Dr. Salih Akkaya eşlik etti. 13,2 milyon Avro bütçeye sahip proje kapsamında 15.102 m³ /gün kapasiteli Atıksu Arıtma Tesisi ve 33 km atıksu kolektörü inşa edildi. Proje 63 bin kişiye hizmet verebilecek kapasiteye sahip.

Aytaç Yüksel, General Director of the European Union and Foreign Relations of the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change and Head of The Operating Structure examined the Akşehir Water and Wastewater Project, which was completed in Akşehir district of Konya within the scope of the EU Environment Operational Programme (IPA-I). Akşehir Mayor Dr. Salih Akkaya accompanied Yüksel on his visit. Within the scope of the project, which has a budget of 13.2 million euros, a Wastewater Treatment Plant with a capacity of 15,102 m³ /day and a wastewater collector of 33 km were built. The project has the capacity to serve 63,000 people.

IPA PROJESİ KONYA KATI ATIK YÖNETİMİ TESİSİ 1.3 MİLYON KİŞİYE HİZMET VERİYOR

IPA I PROJECT
KONYA SOLID WASTE
MANAGEMENT FACILITY
SERVES 1.3 MILLION
PEOPLE

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü ve Program Otoritesi Başkanı Aytaç Yüksel ve AB Yatırımları Dairesi Başkanı ve IPA Direktörü Dr. İsmail Raci Bayer, beraberlerindeki heyet ile IPA I dönemi Çevre Operasyonel Programı kapsamında yapımı tamamlanan Konya Katı Atık Yönetimi Tesisi'ni ziyaret etti. 18.3 milyon Avro'luk proje kapsamında inşa edilen tesis, 1 milyon 367 bin 241 kişiye hizmet veriyor. Konya Katı Atık Yönetimi Projesi; düzenli depolama sahası, eski döküm sahasının rehabilitasyonu, 1 adet transfer istasyonu ve sızıntı suyu arıtma tesisinden oluşuyor.

Aytaç Yüksel, General Director of European Union and Foreign Relations of the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change and Head of The Operating Structure, and Head of EU Investments Department and IPA Director Dr. İsmail Raci Bayer visited the Konya Solid Waste Management Facility with their accompanying delegation, which was completed within the scope of the IPA I period Environment Operational Programme. The facility, which was built within the scope of the 18.3 million Euro project, serves 1 million 367 thousand 241 people. Konya Solid Waste Management Project consists of a sanitary landfill, rehabilitation of the old dump site, 1 transfer station and a leachate treatment plant.

BU YIL ÖNE ÇIKAN FAALİYETLERİMİZ

OUR FEATURED ACTIVITIES THIS YEAR

Sırnak Atıksu Arıtma Tesisi Projesi-Tesis Güzelleştirme Çalışmaları **12/01/2022**
Sırnak Wastewater Treatment Plant Project - Beautification Works **12/01/2022**

Ulusal Yetkilendirme Ofisi (UYG) 2021 Yıllık Yetki Devri Toplantısı **14/01/2022**
National Authorization Office Annual Delegation of Authority Meeting **14/01/2022**

İzleme ve Değerlendirme araçları, Metodolojileri ve Sonuç Odaklı İzleme Eğitimi **18-21/01/2022**
Monitoring and evaluation tools, result oriented monitoring training **18-21/01/2022**

IPA Deneyim Paylaşımı Semineri **19-20/01/2022**
IPA experience sharing seminar **19-20/01/2022**

Avrupa Birliği Eşgüdüm Toplantısı **25/01/2022**
European Union Coordination Board Meeting **25/01/2022**

6 Havzada Nehir Havzası Yönetim Planlarının Hazırlanması için Teknik Yardım Projesi, Açılış Toplantısı **21/01/2022**
Preparation of River Basin Management Plans for 6 Basins Project Opening Event **21/01/2022**

IPA I Dönemi Polatlı Atıksu Projesi Saha Ziyareti **11/02/2022**
IPA I Period Polatlı Wastewater Project Site Visit **11/02/2022**

Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı 2022 1. Aylık İzleme Toplantısı **17/02/2022**
Environment and Climate Action Sector Operational Programme, 1st monthly monitoring meeting **17/02/2022**

Türkiye'nin Döngüsel Ekonomiye Geçiş Potansiyelinin Değerlendirilmesi İçin Teknik Yardım Projesi Açılış Toplantısı **17/02/2022**
The Kick-off Meeting of the TA for An Overall Assessment of the Potential of Türkiye in the Context of Transition to Circular Economy **17/02/2022**

Nitrat Eylem Planları İzleme ve Raporlama Metodolojisinin Kurulması Yoluyla Suların Tarımsal Kirliliğe Karşı Korunması Projesi-NEPİZ Açılış Etkinliği **24/02/2022**
Opening Ceremony of "Protection of Waters Against Agricultural Pollution through Establishment of a Monitoring and Reporting Methodology for the Nitrate Action Plans" Project **24/02/2022**

Bismil Atıksu Projesi, 12. Aylık İlerleme Toplantısı ve Saha Ziyareti **04/03/2022**
12th monthly progress meeting & site visit of the Bismil Wastewater Project **04/03/2022**

Rize Atıksu Projesi, Proje Tanıtım Semineri **07/03/2022**
Rize Wastewater Project Presentation Seminar **07/03/2022**

IPA I Dönemi Konya Katı Atık Yönetimi Projesi Saha Ziyareti **21/02/2022**
IPA I Konya Solid Waste Management Project site visit **21/02/2022**

IPA I Dönemi Akşehir Su ve Atıksu Projesi Saha Ziyareti **24/02/2022**
IPA I Akşehir Water and Wastewater Project site visit **24/02/2022**

AB İhale ve Sözleşme Yönetimi Mevzuatı Eğitimi (FIDIC) **25-28/01/2022**
EU Procurement and Contract Management Legislation Training **25-28/01/2022**

Çankırı Atıksu Projesi, Başlangıç (Kick-off) Toplantısı **17/03/2022**
Çankırı Wastewater Project Kick-off Meeting **17/03/2022**

ATIKSU
WASTEWATER
Proje Adı

Proje Adı	Yatırım Bedeli (Milyon Avro) Investment Amount
1- Adıyaman Atıksu Projesi	18,01
2- Akşehir Su ve Atıksu Projesi	12,46
3- Amasya Su ve Atıksu Projesi	14,73
4- Bartın Atıksu Projesi	9,08
5- Bulancak Su ve Atıksu Projesi	18,59
6- Ceyhan Atıksu ve Yağmursuyu Projesi	18,08
7- Diyarbakır Su ve Atıksu Projesi	49,16
8- Erdemli Yağmursuyu ve Atıksu Projesi	12,33
9- Erzincan Su ve Atıksu Projesi	34,37
10- Erzurum Atıksu Projesi	28,83
11- Kahramanmaraş Su ve Atıksu Projesi	22,52
12- Kütahya Atıksu Arıtma Tesisi Projesi	16,79
13- Lüleburgaz Atıksu Projesi	11,93
14- Manavgat Su ve Atıksu Projesi	14,12
15- Mardin Atıksu Projesi	51,68
16- Merzifon Atıksu Arıtma Tesisi Projesi	6,17
17- Ordu Atıksu Arıtma Tesisi Projesi	21,57
18- Polatlı Su ve Atıksu Projesi	15,56
19- Seydişehir Su ve Atıksu Projesi	5,29
20- Siverek Atıksu Projesi	34,42
21- Soma Atıksu Projesi	6,61
22- Şanlıurfa Atıksu Arıtma Tesisi ve Kolektör Hatları Projesi	29,69

KATI ATIK
SOLID WASTE
Proje Adı

Proje Adı	Yatırım Bedeli (Milyon Avro) Investment Amount
23- Balıkesir Katı Atık Yönetimi Projesi	17,36
24- Çorum Katı Atık Yönetimi Projesi	19,05
25- Konya Katı Atık Yönetimi Projesi	18,02

İÇME SUYU
DRINKING WATER
Proje Adı

Proje Adı	Yatırım Bedeli (Milyon Avro) Investment Amount
26- Akçaabat İçme Suyu Projesi	13,46
27- Doğubeyazıt İçme Suyu Temini Projesi	28,74
28- Erciş İçme Suyu Temini Projesi	18,93
29- Nizip Su ve Atıksu Projesi	12,59
30- Silvan İçme Suyu Temini Projesi	

SU / ATIKSU
WATER / WASTEWATER
Proje Adı

31- Bandırma Entegre Su Projesi
32- Bismil Atıksu Projesi
33- Çankırı Atıksu Projesi
34- Çarşamba Atıksu Projesi
35- Doğubeyazıt Atıksu Projesi
36- Elbistan Atıksu Projesi
37- Giresun Atıksu Projesi
38- Iğdır Atıksu Projesi
39- Kastamonu Atıksu Arıtma Tesisi Projesi
40- Niksar Su ve Atıksu Projesi
41- Rize Atıksu Projesi
42- Sivas Kızılırmak Sağ ve Sol Sahil Şeridi Atıksu Kolektör Projesi
43- Sorgun Atıksu Arıtma Tesisi Projesi
44- Şırnak Atıksu Arıtma Tesisi Projesi
45- Trabzon Su Temini Projesi
46- Yüksekova Atıksu Arıtma Tesisi Projesi
47- Suluova Entegre Su Projesi
48- Aksaray Entegre Su Projesi

KATI ATIK
SOLID WASTE
Proje Adı

49- Hakkari Katı Atık Yönetimi Projesi
50- Kasmib Katı Atık Yönetimi Projesi
51- Tunceli Katı Atık Yönetimi Projesi

CEVRE
VE İKLİM
ENVIRONMENT
AND CLIMATE

DOĞAYI KORURSAN O DA SENİ KORUR

PROTECT NATURE & IT WILL
PROTECT YOU

Bu yayın Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali desteğiyle hazırlanmıştır.
Bu yayının içeriğinden sadece Ankey Danışmanlık sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği veya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın görüşlerini yansıttığı şekilde yorumlanamaz.

This publication was produced with the financial support of the European Union and the Republic of Türkiye.
Its contents are the sole responsibility of Ankey Consulting and do not necessarily reflect the views of the European Union and the Ministry of Environment, Urbanization and Climate Change.

